

Craxijevo poročilo o varnostnih službah

RIM — Predsednik vlade Bettino Craxi je včeraj objavil poročilo o dejavnosti tajnih služb za šestmesečje november 1984 - maj 1985. Velik del tega poročila je namenjen terorizmu in dokument se začne prav z umorom sindikalista Ezia Tarrantellija letos spomladi. Craxi piše, da obstaja poskus poživitve teroristične dejavnosti, predvsem s strani Rdečih brigad, čeprav ta organizacija, kot kaže, ne bo mogla voditi enako močne teroristične dejavnosti, kot pred nekaj leti. Umor Tarrantellija pa je po Craxijevem mnenju dokaz, da hočejo teroristi potrditi svoj obstoj, sicer pa predsednik vlade ugotavlja, da te skrajne organizacije še vedno delujejo predvsem v Rimu, v Turinu, v Venetu in na območju Milana. Med uspehi protiterorističnega boja pa Craxi navaja predvsem aretacijo znane rdeče brigatistke Barbare Balzerani.

Predsednik vlade nato navaja nekaj podatkov o stanju v zaporih, kjer je trenutno tisoč sto domnevnih pripadnikov skrajnih levičarskih terorističnih organizacij in 130 skrajnih desničarjev. V zadnjih časih so na osnovi novega zakona o skrajšanju preventivnega zaporu izpustili 317 jetnikov, to število pa se bo v kratkem še povečalo. Craxi nato navaja podatek, da je 300 osumljenцев še vedno na delu in da je večina od teh v tujini.

Posebno poglavje je namenjeno desničarskemu terorizmu, o katerem predsednik vlade pravi, da ostaja staro vodstvo, katerega člani so v glavnem v tujini in ki je v zadnjem času spleto niti sodelovanja s številnimi mladimi desničarji, kar je zelo zaskrbljujoče. Danes se namreč stare skupine obnavljajo in ponovno prihaja do vrste nasilnih de-

janj, kot na primer v nekaterih rimskih šolah. Craxi je tudi opozoril na možnost, da obstaja povezava med italijanskimi desničarskimi terorističnimi organizacijami in islamskimi skrajneži, ter namignil, da je do take povezave verjetno prišlo pri božičnem atentatu na vlak Firenze - Bologna.

Zadnji del sporočila je namenjen skesanim teroristom in dejavnostim tajne službe Sismi. O skesanih teroristih je Craxi mnenja, da jih je treba podpirati in pomagati, vendar šele potem, ko je povsem jasno, da ne gre zgolj za hlinjenje z namenom, da bo njihova kazen nižja. Kar pa zadeva dejavnost tajne službe Sismi navaja Craxi poizvedbe v zvezi s stanjem v številnih državah, med katerimi navaja tudi gospodarsko stanje v Jugoslaviji. Obenem pa boji proti vohunski dejavnosti, še zlasti proti vzhodnoevropskemu poizvedovanju na tehnološko znanstvenem področju.

Kralj Olaf sprejel Cossigo

OSLO — Predsednik republike Cossiga, ki se nahaja na zasebnem obisku na Norveškem, se je včeraj srečal s kraljem Olafom, ki je gosta iz Italije zadržal na kosilu. Državnika sta govorila o kulturnih odnosih med obema državama in o nekaterih aspektih sodobne evropske zgodovine, s posebnim poudarkom na drugo svetovno vojno, ko je Nemčija zasedla prej nevtrarno Norveško, izgnala Olafovega očeta in nadomestila kolaboracionista Kvizlinga. Cossiga je še zlasti govoril o prijateljstvu in sodelovanju med narodi kot najučinkovitejšemu sredstvu za ohranitev miru in demokracije. Italijanski predsednik republike si je včeraj tudi ogledal nekatere muzeje in druge znamenitosti norveškega glavnega mesta. Na dolgo se je tudi razgovoril s častniki, vendar pa ni načel nekaterih perečih italijanskih notranjepolitičnih vprašanj.

Papež na Slonokoščeni obali

ABIDJAN — Med svojim 5-urnim postankom na Slonokoščeni obali je Janez Pavel II. včeraj posvetil katedralo sv. Pavla v Abidjanu, kateri je sam pred 5 leti položil temeljni kamen. Cerkev, za katero je napravil načrte italijanski arhitekt Aldo Spirito, obsega 67 tisoč kubičnih metrov in je največja v Afriki, po zatrevanju nekaterih pa celo za Sv. Petrom v Rimu največja na svetu. V svojih govorih je papež poudaril, da je evangelij nespremenljiv in da se mu morajo posamezne kulture prilagoditi. S Slonokoščene obale, kamor je prispel iz Toga, je papež sinoči odletel v Kamerun.

Neplodno zasliševanje Sameta

MAASTRICHT — Sodniki procesa o atentatu na papeža so v kaznilnici v Maastrichtu na Nizozemskem brez uspeha dva dni zasliševali Turka Sameta Aslama. Na slednjem so, kot znano, med papeževim obiskom v tej državi letošnjega maja našli pištolo iste vrste in istega izvora, kot je bila tista, s katero je 4 leta prej Mehmet Ali Agca streljal na Janeza Pavla II. Turek je vztrajal pri svoji verziji, češ da so mu pištolo vtaknili v torbo neznanci, ko se je z vlakom peljal iz Nemčije na Nizozemsko. Razlaga seveda ni prepričala italijanskih sodnikov, ki nameravajo zato proti njemu v kratkem izdati mednarodni zaporni nalog pod obtožbo molččnosti.

Preden se vrnejo v Rim, bodo sodniki zaslišali še »sivega volka« Yalcyna Ozbeya, ki je zaprt v Bochumu v ZR Nemčiji. Medtem pa je včeraj iz Turčije prispela vest, da se bo v Ankari 10. septembra začel proces proti Bekiru Celenku, ki je tudi obtožen sodelovanja pri atentatu na papeža. V Turčiji mu bodo sodili zaradi prekupevanja z mamili in orožjem ter tvega smrtno kazen.

Nov razplet afere o nakupu delnic Bi-Invest

Carlo Bonomi prijavil sodišču Schimbernija

MILAN — Predsednik finančne družbe Bi-Invest Carlo Bonomi je prijavil sodišču predsednika holdinga Montedison Maria Schimbernija, češ da je nezakonito kupil 36.800.000 delnic Bi-Invest in s tem hotel prevzeti nadzor nad družbo. Operacijo sta pravzaprav izvršili družbi M.E.T.A. in S.I.F.I. (Società italiana finanziamenti industriali), ki delujeta v sklopu Montedisona. Bonomi obtožuje Schimbernija, da delnic ni kupil v korist svojega holdinga oziroma v vidiku morebitne spojitve M.E.T.A. in S.I.F.I., temveč naj bi ga

pri tem vodili osebni interesi.

Bonomi zahteva torej, da milansko sodišče nakup delnic proglasi za nezakonit, pa tudi, da »naskakovalcem na Bi-Invest« odvzame pravico glasovanja, kar zadeva tisti del kupljenih delnic Bi-Invest, ki presega 2 od sto družbine glavnice. Odvečni del delnic, zahteva nadalje Bonomi, mora Schimbernij oddati, vrh tega se mu mora prepovedati vsak nadaljnji nezakonit nakup delnic BI.

V sodnem pozivu je tudi govor o »krvoskrvnosti«. Gre za križno prepletanje delnic podjetij,

ki delujejo pod eno in isto streho. Tako Bi-Invest kakor Montedison sodita pod okrilje finančnega holdinga Gemina, a sama družba Bi-Invest spada v okvir skupine Montedison. V bistvu gre za pravo bitko v iskanju finančno-gospodarske premoči, ki pa odraža predvsem srdite spopade na politični ravni, kakršnih je v zadnjem času še zlasti mnogo med demokristjani in socialisti. Ob vsem tem je »nevtralni« Agnelli le še okrepil svojo oblast, saj si je zagotovil 34,3 od sto delniškega paketa Gemina.

Po avdicijah

NADALJEVANJE S 1. STRANI

privilegije. Pod to poglavje postavljajo celo vrsto naših zahtev, ki gredo od ustreznega števila osebja z znanjem slovenščine v javnih uradih do pravice, da manjšina kot subjekt sodeluje o gospodarskem razvoju in še zlasti o tistih izbirah, ki tako ali drugače zassegajo slovensko zemljo. Povsem jasno je, da tu ne gre za nikakršne privilegije, ampak samo za vzpostavitev stanja, v katerem bo manjšina postala res enakopravni dejavnik in skupno z večinskimi narodom sodelovala o razvoju, ne da bi bila več prisiljena igrati izključno podrejene vloge.

Poleg teh vsebinskih vprašanj, za katere si težko mislimo, da bi jih lahko rešil ožji odbor komisije v svoji sredi ampak je potrebna predvsem politična volja (slednja pa se ne kuje v parlamentarnih pododbirih, ampak na strogo političnih ravneh), je tu še vprašanje časa. Dokaj mirno lahko rečemo, da je bilo odlašanje in zavlačevanje skupni imenovalec doslej opravljenega dela. Sedaj bo treba začeti vprašanja tudi reševati in ne samo ugotavljati. Sedaj torej prehajamo v najbolj kočljivo fazo priprave zaščitnega zakona, nahajamo pa se še vedno pred nekaterimi neznankami: prvič, kako bo ožji odbor usklajeval posamezna besedila, kajti vtis smo imeli, da še zlasti koordinator Garibaldi išče vmesno pot med predstavniki manjšine in nacionalističnimi skrajneži, kar je groba napaka, saj ti skrajneži ne predstavljajo nikogar razen samih sebe. Če je treba iskati kompromis, je treba torej imeti za sogovornike manjšine kvečjemu predstavnike političnih sil in krajevnih uprav in tu usklajevati stališča, nikakor pa bi ne mogli dopustiti, da bi bil odobren zakon, ki bi bil vsebinsko enak ali podoben osnutku kršćanske demokracije, češ da je to »kompromis« med zahtevami manjšine in stališči skrajne desnice.

Drugič, neznanca je tudi vlada, ki že mesece, lahko bi rekli leta, saj je bila Cassandrova komisija imenovana prav s tem namenom, obljubila

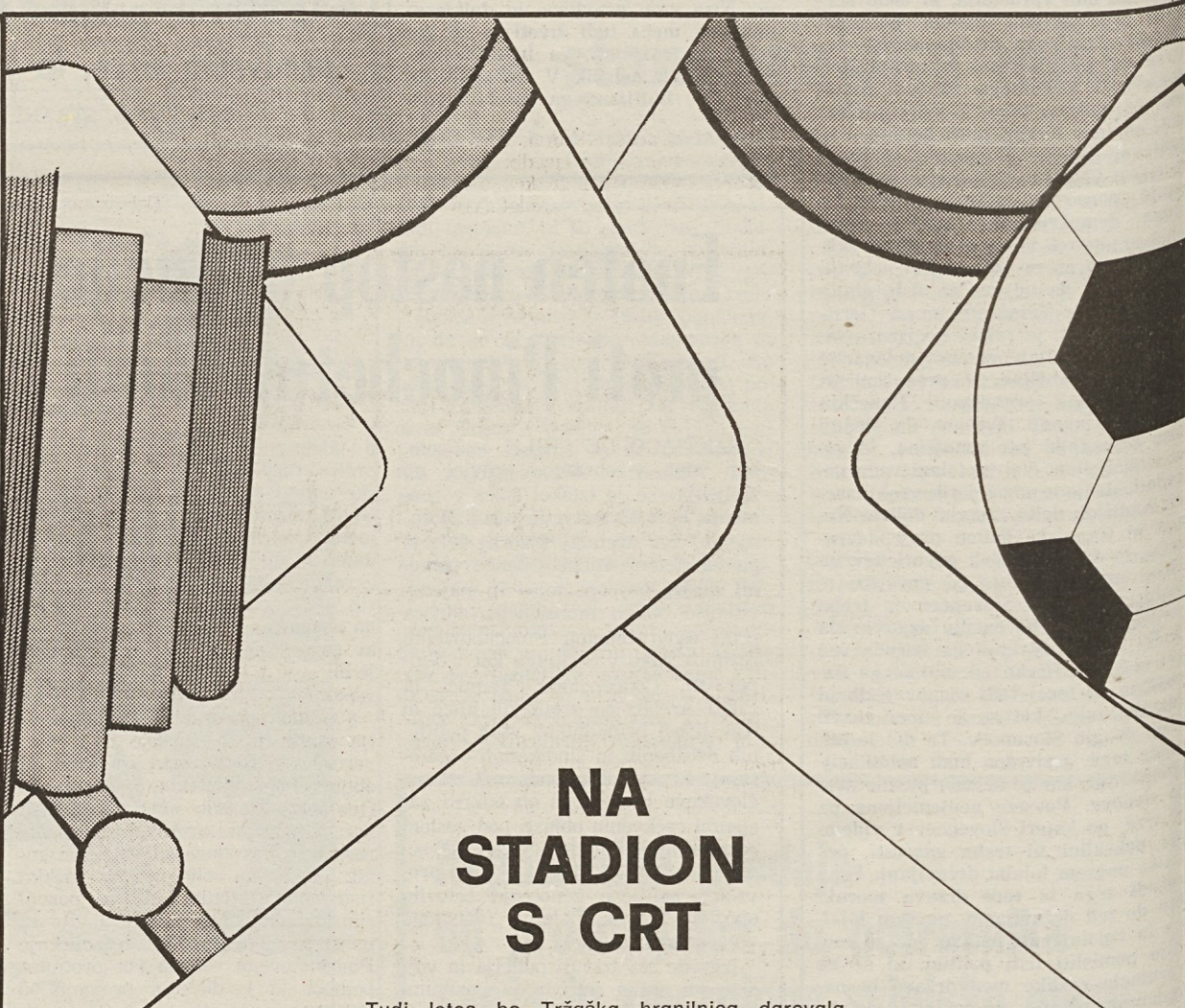
svoje zakonsko besedilo. Ga bo res predložila in kdaj bo to naredila? Vprašani, na kateri zaenkrat ni odgovora. In še tretje vprašanje: ali bo vladno besedilo tako, da bo za manjšino sprejemljivo?

V tej poletni vročini, nekaj dni pred velikim šmarnom, ne bomo iskali odgovora na vsa ta vprašanja. Vendar smo jih hoteli zabeležiti, da ugotovimo, kakšno je stanje po avdicijah in s katerimi problemi se bomo morali soočiti čez mesec dni, ko se bo politična dejavnost obnovila v pričakovanju nove politične sezone, o kateri upamo, da bo država z odobritvijo dobrega zaščitnega zakona končno izpolnila svoje ustavne in mednarodne obveznosti. BOJAN BREZIGAR

Kralj Hasan o arabskem vrhu

CASABLANCA — Maroški kralj Hasan je na včerajšnji tiskovni konferenci obširno govoril o izrednem afriškem vrhu, ki se je končal v petek. Hasan je poudaril, da na vrhu niso govorili o sporazumu med Jordanijo in PLO ter da obstaja, kar za deva postopek za mir na Bližnjem vzhodu, razlika med besedo »sporazum« in besedo »postopek«. Dogovor med Jordanci in Palestinci je po Hasanovem mnenju, notranje jordanško vprašanje, medtem ko so na afriškem vrhu še zlasti govorili o postopku, po katerem naj bi dosegli mir na Bližnjem vzhodu. Maroški kralj je tudi dodal, da zaradi zadržanja ZDA in Izraela obstaja zaskrbljenost, arabske države pa so vsekakor pripravljene na vse pogovore.

Kralj Hasan je tudi ugotovil, da je bilo v Casablanci stališče do Irana mnogo odločnejše od stališč na prejšnjih sestankih. Tako so ob koncu zasedanja udeleženci posvarili Iran, da bodo prisiljeni spremeniti svoje odnose s to državo, če bo še nadaljevala vojno z Irakom. Na prihodnjem arabskem vrhu, ki bo novembra, bi lahko po Hasanovem mnenju sprejeli ukrepe proti Iranu.

NA STADION S CRT

Tudi letos bo Tržaška hranilnica darovala dijakom višjih srednjih šol brezplačne abonmaje za ogled prvenstvenih tekem Triestine na stadionu »Grezar«. Za abonmaje lahko zaprosijo dijaki, ki so se rodili med letom 1967 in 1971. letom in ki so se udeležili pokrajinskega dela mladinskih iger ali šolskih prvenstev v letu 1985. Dovolj bo, da izpolnijo enostaven obrazec, ki je na razpolago pri vseh okencih CRT.

Prijavnice je treba oddati najkasneje do 2. septembra na Glavnem sedežu zavoda Cassa di Risparmio di Trieste v Ul. Cassa di Risparmio 10 (v vratarnici). To pobudo pod geslom »Na stadion s CRT« izvaja zavod že tretje leto zaporedoma in jo tržaški dijaki izredno ugodno sprejemajo. Vključuje se v dejavnost, ki jo je tržaški denarni zavod usmeril na šolsko področje zato, da bi se šport kot izredno pomemben vzgojni faktor razvil med mladimi. Tržaška hranilnica hoče s tem nagraditi vse tiste, ki so z udeležbo na mladinskih igrah in šolskih prvenstvih znali uskladiti šolske obveznosti s športno dejavnostjo.

crt

CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE

RESTAVRACIJA

Tenda Rossa

KRIŽ pri Trstu 172 - Obalna cesta - tel. (040) 224214

Na terasi nad morjem s pogledom na Tržaški zaliv domače ribje specialitete (špageti, rižota a la tenda rossa in drugo) ob četrtkih zaprto

Kaj pomeni nadvlada bele manjšine v Afriki

Apartheid - politika, ki ponižuje predvsem tiste, ki jo izvajajo

Beseda apartheid, ki je v zadnjem času v zvezi z dramatičnimi dogodki ponovno prisotna na prvih straneh svetovnega tiska, pomeni v burskem jeziku ločen razvoj, z ozirom na rase. Buri (iz boer - kmet, vendar sami se raje nazivajo Afrikaaner) so potomci evropskih priseljencev, ki so kolonizirali najjužnejše ozemlje afriške celine. Priseljivanje se je pričelo sredi 17. stoletja. Glede na poreklo so Buri predvsem potomci Nizozemcev, Nemcev, v manjši meri Francozov, Angležev in drugih evropskih narodov.

Buri predstavljajo danes približno 15% prebivalstva Južne Afrike. Vsega skupaj jih je nekaj manj kot 5 milijonov, proti 23,9 milijona črncev in 3,7 milijona prebivalcev indijskega rodu in mešanec. Ob tej sestavi prebivalstva pomeni beseda apartheid samo nekaj: legitimacijo nadvlade bele manjšine nad veliko večino avtohtonega prebivalstva, opravičilo njenih privilegijev, sredstvo za ohranitev politične in gospodarske oblasti v burskih rokah.

Nekaj podatkov nazorno priča o praktičnih posledicah apartheida. Srednja življenjska doba je v Južni Afriki 70 let za bele prebivalce in komaj 57,5 leta za črne, letni dohodek je za prve v povprečju 8.260 dolarjev, medtem ko se morajo drugi zadovoljiti s 1.815 dolarji. Ločeno je šolstvo: za vzgojo vsakega belca potroši država po 780 dolarjev letno, za črnce samo 110 dolarjev. En zdravnik skrbi za 330 belcev ali za 12 tisoč črncev. Razlike so v dohodkih, za enako opravljeno delo, še večkrat pa so razlike v pravicah do dela, saj so boljše službe dostopne samo belcem, na temnopoltu prebivalstvo pa se v zadnjem času vrača vsa teža naraščanja brezposelnosti. Enako zgovornih podatkov je še in še, vendar še bolj zgovorno je nestrpno ločevanje med belim in črnim prebivalstvom v vsakdanjem življenju.

Tako so bela mesta »očistili« črnske prisotnosti z ustvarjanjem črnih predmestnih getov (township). Iz teh getov se temnopolti prebivalci lahko podajo v mesta belcev samo s posebnimi prepustnicami in samo, če imajo primeren razlog za to (na primer službo pri belem delodajalcu). Ločitev med rasama strogo izvajajo tudi na vlakih, avtobusih, z loče-

nimi šolami, pri političnih pravicah. Do lanskega leta so volilno pravico za izvolitev parlamenta imeli samo belci. Lani je vlada predsednika Bothe odobrila delno reformo, ki pa je pomenila bolj slepilo kot resnično spremembo. Belemu parlamentu so namreč dodali dve drugorazredni zbornici za mešance in ljudi azijskega rodu. Podrejena vloga teh predstavništev in ponovna izključitev vsake pravice za črnsko večino je med »azijskim in mešanci povzročila masovni bojkot volitev, ki se jih ni udeležilo 80 oz. 70% upravičencev.

Takšna je kratka in po sili razmer bežna slika rasne diskriminacije v Južni Afriki. Povsem nenaravno in nerazumljivo bi bilo, ko bi tako kričeče krivice ne povzročale odpora zapostavljenih.

Protesti in pobude za odpravo apartheida imajo v južnoafriški državi že dolgoletno zgodovino. Da se omejimo le na zadnje etape razvoja in istočasno krepitve gibanja proti rasni diskriminaciji, bi omenili dogodke iz leta 1960, ko je ANC, Afriški nacionalni kongres, napovedal boj posebnim dovolilnicam, ki omejujejo svobodno premikanje črncev po državi. Na mirno demonstracijo množice je policija odgovorila z orožjem: obležalo je 69 ljudi. Malo zatem, marca 1960, je oblast postavila izven zakona ANC ter, kot danes, proglasila izredno stanje. V petih mesecih so takrat zatrli oborožen boj, vendar za ceno velikega števila mrtvih, ranjenih, aretiranih. Leta 1976 je omejen, vendar zaradi tega nič manj krvav upor zajel črnski township Soweto pri Johannesburgu, ki so ga zatrli s krvavo represijo (575 mrtvih) vendar brez poseganja po izrednem stanju.

Zakaj se danes vlada ponovno poslužuje izrednega stanja z namenom, da bi zaustavila nemire? Že ob listanju vsakodnevnih vesti iz Južne Afrike ugotovimo, da je danes protest proti apartheidu razširjen po vsej državi kot še nikoli prej. Ta ugotovitev izhaja ne samo iz žalostnega spiska žrtev nasilja od začetka leta dalje (več kot 500 mrtvih, 2 tisoč ranjenih, 3 tisoč aretiranih, od teh vsaj polovica v zadnjih tednih, po uvedbi izrednega stanja), ampak iz cele vrste znakov o razširjenosti gibanja. Protesti niso osredotočeni v enem samem kraju,

ampak zajemajo čedalje več črnih predmetov. Čeprav je bila v prvi fazi gonilna sila upora mladina z bojkotom pouka po črnih šolah in univerzi, je protestni val zajel vse prebivalstvo (na primer ob pogrebi žrtev), še posebej pa delavce in rudarje, ki so danes dosti bolj sindikalizirani kot v preteklosti. V protestnem gibanju sodelujejo politične, verske, človekoljubne in druge organizacije, ne samo črnskega ampak tudi majhnega dela belega prebivalstva, ki zavrača sedanjo krivično ureditev.

Odkod taka okrepitev in razpredenost gibanja proti apartheidu? Med razlogi lahko navedemo vsaj troje bistvenih.

V prvi vrsti neuspeh Bothovega navideznega reformizma z lansko ustavno reformo, ki je imela kot učinek okrepitev gibanja proti apartheidu. Ob tradicionalnih organizacijah kot omenjeni ANC in posamezniki kot škof Desmond Tutu, Nobelov nagrajenec za mir, so se po bojkotu lanskim volitev zbrali vsi, ki v Južni Afriki nasprotujejo rasizmu: vsega skupaj več kot 600 skupin in organizacij, ki so se združile v Enotni demokratični fronti. V fronti so zastopana različna politična in verska stališča, kot tudi razne rase, enotni skupni imenovalec pa je odločen in odprt boj proti rasističnemu režimu.

Drugič, naraščajoča moč črnskega delavstva, ki je z vstopom v sindikate pridobilo učinkovito orožje tudi za rasno emancipacijo. Odprtje sindikatov temnopoltim delavcem je sprva imelo namen zajeti nevarnost socialnega konflikta (in rasnega, v kolikor rasna delitev sovpada z razredno) v institucionalne okvire, toda sindikati so kmalu postali sredstvo za postavitev izrecno političnih zahtev ob socialnih. Zadnji primer je stavka, ki so jo črnski rudarji napovedali za 25. avgust: ob zahtevi po meznih izboljšavah je tudi točka, ki zadeva pre-

klic izrednega stanja. V nasprotnem primeru napovedujejo masovni bojkot trgovin, ki so v rokah belcev.

Tretji razlog je tesno povezan z gospodarsko krizo, ki jo doživlja država. Recesija, ki ji je med vzroki padec cene zlata — glavne izvozne postavke južnoafriškega gospodarstva, je do skrajnosti zaostila življenjske pogoje in nezadovoljstvo črnskega dela prebivalstva. Življenjske cene so se v zadnjih letih občutno zvišale, kar trije milijoni temnopoltih delavcev pa so se v istem času znašli brez dela. Razumljivo je, da je v teh pogojih upravičen protest zaradi rasne in socialne diskriminacije našel nadvse ugodna tla in zajel široke plasti prebivalstva.

Odgovor, ki ga daje Bothova vlada na te zahteve, je kot v preteklosti represija. Vendar tokrat izredno stanje ni več znak moči, s katero skuša oblast ponovno vzpostaviti stari red. Paradokso je uvedba izrednega stanja znak šibkosti vodilnega razreda. Bela manjšina je namreč razdvojena. Na eni strani so tudi med belci taki, ki nasprotujejo rasizmu (glej proteste univerzitetnih študentov v Capetownu). Njihov izraz je Progresistična stranka, ki zbira približno šestino glasov (samo belih) volivcev. Po drugi strani najbolj skrajno konservativni krogi pritiskajo na vlado, da bi opustila vsak še najmanjši reformni načrt in z uporabo sile in terorja ohranila sedanjo krivično socialno delitev. Izredno stanje pomeni v tej luči popustitev najbolj skrajnim zahtevam.

Vprašanje je, koliko časa lahko vlada v Pretoriji z represivnimi metodami hrzda naraščajoči odpor proti apartheidu. Verjetno ne dolgo. Slej ko prej bodo tudi v Južni Afriki morali načeti bistvo problema: za sistem, kakršen je apartheid, osnovan na teptanju osnovnega človeškega dostojanstva in pravic, v današnjem svetu ni prostora.

Prizor po črnem protestu v durbanskem predmestju Kwa Mashu

(Telefoto AP)

Od zadrege v ZDA do odločnosti v Franciji

Različne reakcije v mednarodni javnosti na plemensko razlikovanje

Ko so se pred nedavnim predstavili 35 držav srečali v Helsinkih na priložni 10-letnici podpisa sporazuma o varnosti in sodelovanju v Evropi, se zunanji ministri držav EGS niso mogli izogniti obsodbi početja rasističnega režima v Južni Afriki. Sramotno rasno diskriminacijo, ki se na pragu tretjega tisočletja še izvaja v tej državi, so razne države kapitalističnega bloka res že v neštetih priložnostih obsodile, vendar načelnim obsodbam niso sledila konkretna dejanja, vsaj taka ne, da bi prispevala k spremembi stanja.

Toda v zadnjem času se nekaj spreminja. V južnoafriškem loncu že od začetka leta močno vre, s posebno silo pa so protesti nasprotnikov apartheida izbruhnili po 21. juliju, ko je režim proglasil izredno stanje in zaostрил represijo. Zaostritev notranjih razmer v Južni Afriki zahteva, da se vsakdo opredeli in jasno pokaže, če podpira rasistično vlado predsednika Bothe ali nasprotuje ra-

sizmu, na katerega se opira južnoafriški režim.

Prvi odločen korak je v tej smeri naredila Francija, ki je zgovorno reagirala na uvedbo izrednega stanja v Južni Afriki: odpoklicala je svojega veleposlanika in uvedla gospodarske ukrepe proti Pretoriji, ki v bistvu pomenijo prekinitev vsake francoske investicije v Južni Afriki. Francija je istočasno predstavila

v varnostnem svetu OZN resolucijo, v kateri je obsodila zaostritev represije nad večinskim črnim prebivalstvom v Južni Afriki in istočasno zahtevala odpravo apartheida. Resolucija, ki jo je varnostni svet sprejel ob vzdržanju ZDA in Velike Britanije, predvideva vrsto ukrepov političnega in predvsem gospodarskega značaja, ki naj bi jih sprejele posamezne države v primeru, ko preto-

rijska vlada ne bi spremenila svojega zadržanja.

Da bi se izognili vetu s strani ZDA in Velike Britanije, so v varnostnem svetu sprejeli dokaj omiljeno obliko resolucije, ki med drugim predvideva fakultativnost (nevršeni so se izrekli za obveznost) ukrepov s strani posameznih držav. Vprašanje ostaja zato povsem odprto. Se bodo države zahodnega sveta odločile za konkretnije oblike pritiska, v prvi vrsti za gospodarske sankcije? Se bodo za ta korak odločile predvsem države, ki imajo z Južno Afriko dosti bolj razvejane komercialne odnose kot Francija, ki se je z relativno lahkoto odločila za sprejem ukrepov. Morebitni ukrepi s strani Velike Britanije, Nemčije predvsem pa ZDA bi imeli dosti večjo težo, prav zaradi tega pa jih je težje sprejeti.

Odločilno bo seveda stališče Združenih držav, kjer je tudi v zvezi z zadržanjem od tega vprašanja prišel do izraza konflikt med parlamentom in predsednikom Reaganom. Z izvolitvijo sedanjega predsednika je namreč ameriška uprava zavzela do Južne Afrike t.i. stališče »konstruktivnega prizadevanja«. Ta izbira je temeljila na prepričanju, da z ohranitvijo čim boljših dvostranskih odnosov lahko ZDA vplivajo na Pretorijo in prepričajo rasistično elito, da ubere drugačno pot. Ena temeljnih značilnosti te nove poti naj bi v notranji ureditvi pomenila postopno demokratizacijo ob upravljanju vsaj najbolj kričečih oblik rasne diskriminacije, v perspektivi pa odprave celotnega sistema apartheida.

Toda ta politika se ni obnesla, če je res, da so se v tem času razmere v Južni Afriki tako zaostrole, da je tamkajšnja vlada brez velikih pomislekov posegla po skrajnem sredstvu — proglasitvi izrednega stanja z namenom, da skuša zaustaviti naraščajoče nezadovoljstvo in upor črnskega prebivalstva.

Ob takem zadržanju pretorijske vlade so tudi v Ameriki prišli do izraza pomisleki in nasprotovanje dosedanjim politiki in odnosom z Južno Afriko. Obe zbornici ameriškega kongresa sta se že izrekli za gospodarske ukrepe proti Pretoriji, ki se bistveno ne razlikujejo od predlogov iz resolucije OZN. Predsednik Reagan nasprotuje uvajanju gospodarskih sankcij, češ da bi ne prinesle nobene rešitve, pač pa bi samo oškodovala prebivalstvo, v prvi vrsti najrevnejše, torej črnce. Toda podpora gibanju proti apartheidu je tudi v ZDA dokaj velika, kar ne izključuje, da bo moral predsednik vzeti v poštev ta stališča in privoliti v izvajanje dosti bolj odločne pritiska na južnoafriški režim. V pričakovanju korakov v tej smeri so nekatere pomembne družbe in banke na lastno pest prekinile vsako poslovno in komercialno sodelovanje z Južno Afriko. Če je v nekaterih primerih (tako: Chase Manhattan Bank) šlo predvsem za »previdnostni umik iz negotovega tržišča, so druge družbe (Apple Computers) utemeljile potezo s političnimi argumenti.

Pomembno vlogo ima v izvajanju mednarodnega pritiska za odpravo apartheida tudi Evropa. Največja ovira so znotraj deseterice razhajanja med stališči Francije in Danske, ki zahtevata odločnejše ukrepe, ter Velike Britanije in Nemčije, ki ukrepom zaenkrat nasprotujeta. Tako je poziv Evropskega parlamenta za gospodarski bojkot rasističnega pretorijskega režima od 18. aprila letos padel v prazno. Pred kratkim so zunanji ministri deseterice izrekli v začetku omenjeno obsodbo, septembra pa bo evropska delegacija (član bo tudi italijanski zunanji minister Andreotti) obiskala Južno Afriko. Vsaj do tega obiska je malo verjetno, da bi Evropa sprejela kako skupno pobudo poleg omejenih oblik bojkota, ki jih izvajajo posamezne države.

Nasprotniki ukrepov proti Južni Afriki se opirajo na trditve, da bi gospodarski bojkot predvsem prizadel črnsko prebivalstvo. Toda na te lažne pomisleke je škof Tutu, junak in hkrati še simbol v boju za črnske pravice dejal, da so že danes črnci brez dela in brez najosnovnejših dobrin, medtem ko se investicije uporabljajo za tehnološke izboljšave in ne za ustvarjanje delovnih mest. Raje pomislimo na sedanje trpljenje črncev ne pa na morebitne bodoče težave, pravi Tutu, ki že dalj časa poziva zahodni svet naj prav z gospodarskim bojkotom pomaga premagati rasizem v Južni Afriki.

Policijska pooblastila v Južni Afriki

Na podlagi izrednega stanja, ki ga je razglasil izvršni predsednik Južnoafriške republike Pieter Willem Botha, začelo pa je veljati za nedoločen čas v nedeljo, 21. julija, v 36 mestih v tej državi, ima policija — povzeto povedano — naslednja nova pooblastila:

Prekrške zoper določila tega odloka je mogoče kaznovati z do deset let zopora in z 20.000 randi (10.000 dolarji) globe.

— Vsak policist, vojak, železniški policist ali jetniški uslužbenec, ne glede na čin, lahko brez zapornega naloga aretirava vsako osebo, da bi tako ohranil red in mir.

— Vsak varnostnik lahko uporabi ali ukaže uporabiti takšno silo, ki jo ima za potrebno za preprečitev domnevne nevarnosti, in sicer potem, ko je izrekel ustno opozorilo.

— Osumljenci ostanejo v zaporu do 14 dni, razen če pravosodni minister v pisni obliki drugače ne odredi.

— Vsak varnostni častnik lahko zaslišuje katerekoli osebo, aretirano ali priprto na podlagi določil o izrednem stanju.

— Brez dovoljenja pravosodnega ministra advokati, svojci ali druge osebe nimajo dostopa do priporikov.

— Vsakdo, ki verbalno grozi drugi osebi ali ki pripravlja, tiska, izdaja ali posreduje grozilni dokument, je kriv na podlagi tega odloka.

— Vsak varnostnik lahko ob vsakem času preišče ljudi, poslopja, zemljišča in vozila in zaseže vsak predmet, ki bi bil uporabljen pri kaznivem dejanju.

Policijski komisar pa lahko odredi še naslednje dodatne omejitve, ki stopijo v veljavo, kakor hitro so objavljene:

— Zaprtje vsakega območja, da bi tako nadzorovali prihode in odhode.

— Kontrola prometa.

— Zaprtje vsakega javnega ali zasebnega objekta, vstevši podjetja.

— Odstranitev vsake osebe z javnega določenega kraja, če je to potrebno za ohranitev javnega reda.

— Kontrola bistveno potrebnih storitev in vseh naprav, povezanih s temi storitvami.

— Določitev ur, ko smejo biti ljudje na ulicah in sicer s posebnimi ukazi o policijski uri.

— Kontrola, urejanje ali prepoved širjenja novic ali komentarjev o gornjih odredbah ali o ravnanju katerekoli varnostne osebe na podlagi določil o izrednem stanju.

Med kaznivimi dejanji v smislu določil o izrednem stanju so tudi naslednja:

— Kdor ne uboga kateregakoli ukaza ali navodila v smislu določil.

— Oviranje varnostne osebe pri izvrševanju njegovih dolžnosti.

— Uničenje ali poškodovanje sporočil v zvezi z novimi določili.

— Razkritje imena ali identitete na podlagi veljavne odredbe aretirane osebe preden je to ime uradno potrjeno.

Na koncu je še rečeno, da ni mogoča civilna tožba ali kazenska prijava zoper nobeno varnostno ali uradno osebo za dejanja, izvršena pri izvrševanju odloka o izrednem stanju.

Večina občin v deželi ima že novega župana

VIDEM — Tri mesece po volitvah je večina občin v naši deželi že potrdila svoje občinske svete in jih umestila, ali bolje rečeno: v večini teh občin so se občinski sveti že sestali, da bi izvolili župana in se domenili okrog upravnih koalicij. Seveda, gre predvsem za manjše občine, saj na primer v Vidmu in Gorici ni prišlo še do zaključka pogajanj pa tudi Milje in devinsko - nabrežinska občina še čakata, da bi se nebo zvedrilo.

Če sedaj natančneje pogledamo stanje, ki vlada v posameznih pokrajinah, vidimo, da ima v videmski že

112 uprav novega (ali potrjenega) župana. Zaenkrat čaka le petindvajset občin na svojega prvega moža. V pordenonski pokrajini je vse določeno v 39 občinah, na dokončen ustroj čakata le še občini Aviano in Pasianno. Prav tako so pohiteli tudi v goriški pokrajini, saj ima 20 občin na 25 nov občinski svet, le-ti pa so izvolili že 18 županov.

Na Tržaškem je slika že dokaj znana. Od petih občin, v tolikih so bile namreč majske volitve, jih imajo župana že tri tako da manjkata samo miljska in devinsko-nabrežinska, da bi bila slika popolna in trdna.

Odprli so ga v petek

Bogat celovski sejem

CELOVEC — Zvezni avstrijski predsednik Rudolf Kirchschläger je v petek slovesno odprl 34. strokovni sejem in 52. celovski sejem. Medtem ko bo celovski sejem nasploh trajal do 18. avgusta, se bo lesni sejem končal že v sredo, 14. avgusta.

Težišče strokovnega lesnega sejma so letos dali predvsem na proizvodnjo lesnih izdelkov v lastni deželi. Sem sodijo tudi informacije o modernih, srednje velikih žagah s pomočjo videotrakov, kakor tudi prikaz uporabe računalnikov za predelavo elektronskih podatkov na tem področju.

Obiskovalci sejma si lahko ogledajo mizarstvo delavnico v obratovanju in tako je možno zasledovati celotno

pot izdelave masivnega pohištva. Razstavljeni so tudi prototipi izdelovalnih strojev, ki jih v serijski produkciji še sploh ni. Ostanki pri izdelavi proizvodov pa naj služijo za pridobivanje energije. Za najbolj smotno izkoriščanje lesnih ostankov naj bi služile inovativne peči in pripravljalne naprave, ki so razstavljene na celovškem sejmišču. Tudi na področju gozdnih in transportnih strojev ima lesni sejem najnovejšo ponudbo.

Mednarodna udeležba razstavljalcev (okoli 240 inozemskih in 160 avstrijskih) zagotavlja tudi obilico ponudbe iz mednarodnega prostora. Vseh sodelujočih na celovškem sejmu pa je okoli tisoč, od tega približno polovica avstrijskih podjetij.

V Zadlogu bodo svečano odkrili spominsko ploščo

ČRNI VRH NAD IDRİJO — Danes ob 15. uri bodo v Zadlogu svečano odkrili spominsko ploščo komandi mesta Črni vrh nad Idrijo. Ploščo bodo odkrili na hiši, kjer je pred 41 leti bila ustanovljena in kasneje tudi delovala komanda mesta Črni vrh nad Idrijo.

Udeleženci proslave se lahko z rednimi avtobusi pripeljejo do Črnega vrha nad Idrijo, odkoder je zagotovljen prevoz do Zadloga. Prireditelji pričakujejo, da se bodo odkritja spominske plošče udeležili še zlasti bivši pripadniki zalednih vojaških ustanov 9. korpusa.

Po kapitulaciji fašistične Italije se je mreža organov zaledne vojaške oblasti še bolj razvila. Opravljali so številne naloge, s svojo dejavnostjo pa so operativne enote razbremenili vojaških poslov v zaledju.

Vojaške oblasti 9. korpusa so bile podrejene komandi idrijskega, vipavskega, kobariškega in gorenjskega vojnega področja. Vsa področja so imela več komand mest, katerih glavna skrb je bila mobilizacija, nadzorstvo svojega območja, zbiranje orožja ter skrb za delavnice in etapne kuhinje. Ponekod so imele tudi delavske vode za pomoč pri poljskem delu. Pomembna naloga zalednih organov je bil transport živeža z Gorenjskega na Primorsko ter prevoz v Furlaniji nabavljenega blaga na Goriško in Kras, od tod pa tudi na območje 7. korpusa — na Notranjsko in Dolenjsko.

V drugi polovici avgusta 1944 so nekoliko preuredili tudi korpusno zaledno oblast. Vipavsko vojno področje se je preimenovalo v goriško ter je poslej imelo komande mesta Dornberk, Ajdovščina, Sežana, Senožeče in Gorica. Tolminsko vojno področje

je postalo kobariško s komandami mesta Kobarid, Tolmin, Kojsko in Brežin; idrijsko vojno področje pa je imelo komande mesta Idrija, Cerkno in Čepovan.

Avgusta 1944 so ustanovili tudi samostojno komando mesta Trst. V Trstu se je namreč po kapitulaciji fašistične Italije množično protifašistično gibanje razvilo do tolikšnega obsega, da je bilo moč misliti na njegov prehod k mestnim razmeram prilagojene, širše vojaške organizacije. J. O.

VIDEM — Več kot 860 milijonov lir za obnovo župnišč in samostanov, ki jih je poškodoval potres leta 1976: to je srž novega deželnega odloka, s katerim hoče uprava doprinese k celoviti obnovi.

Deželna sredstva za psihiatrično služnost

TRST — Na predlog deželnega odbornika za zdravstvo Renzullija je deželni odbor odobril odlok, ki določa razdelitev deželnih sredstev za realizacijo in okrepitev struktur psihiatrične službe. Odlok predvideva izdatek poldruga milijarde lir in se vključuje v deželno načrtovanje na področju psihiatrije, kar bo omogočilo dopolnitev struktur in prostorov, ki so namenjeni tovrstni dejavnosti.

Poudarjeno je tudi, da bo deželni prispevek znatno pospešil vključevanje v družbo tistih bolnikov, ki so še vedno v bivših umobolnicah, povečala se bo skrb za njihovo socializacijo. Sredstva so namreč namenjena tudi za skupinske terapije in za zagotovitev vseh tistih orodij, ki služijo psihiatričnim terapijam.

DEŽELNA DIREKCIJA ZA TRGOVINO IN TURIZEM

PREVERJANJE SPOSOBNOSTI ZA PRIPUSTITEV NA TEČAJE ZA POKLICNE UČITELJE SMUČANJA

23. in 24. septembra bo na Marmoladi (Belluno) preverjanje sposobnosti kandidatov za pripravitel na tečaje za poklicne učitelje smučanja za alpske discipline in tek na smučeh, kot predvideva deželni zakon št. 20, z dne 15.6.1984.

Na preverjanju lahko sodelujejo italijanski državljani ali državljani držav EGS, ki bodo do 31.12.1985 dopolnili 18 let.

Prošnje na z zakonom predvidenem papirju (carta legale) morajo biti oddane na deželno direkcijo za trgovino in turizem v Trstu, Ulica sv. Frančiška 37, najkasneje do 14. septembra 1985. V prošnji morajo kandidati navesti svoje ime, priimek, naslov, telefonsko številko in na lastno odgovornost izjaviti, da:

- a) uživajo državljanske in politične pravice;
- b) so italijanski državljani ali državljani ene od držav EGS;
- c) imajo dplomo nižje srednje šole oz. da so končali osnovno šolo, če so rojeni pred letom 1948;
- d) niso bili obsojeni za kazniva dejanja.

K prošnji je treba priložiti rojstni list, zdravniško potrdilo o fizični sposobnosti za smučanje in opravljanje poklica smučarskega učitelja. Zdravniško potrdilo ne sme biti izdano več kot tri mesece pred vložitvijo prošnje.

Tečaj za poklicne učitelje smučanja bo organiziran za najmanj 10 oz. največ 50 tečajnikov. Če bo na preverjanju sposobnosti ugotovljeno, da je več kot 50 kandidatov primernih za pripravitel na tečaj, bodo kandidate določili na podlagi vrstnega reda vlaganja prošni na natečaj.

Ura in točen kraj preverjanja bosta sporočena neposredno vsakemu kandidatu posebej.

Za podrobnejše informacije se zainteresirani lahko obrnejo na: Deželno direkcijo za trgovino in turizem — Trst — tel. 040-7705332 Deželno združenje učiteljev smučanja Furlanije-Juljske krajine

Trbiž — tel. 0428/2547 Tolmeč — tel. 0433/40925

počitnice v prijetni družbi

Danes so »elektronski« predlogi za na počitnice izredno vabljivi. Nekaj naših predlogov, da boste vaše počitnice preživeli v prijetni družbi in lahko ohranili najlepše trenutke v trajnem spominu:

- PRENOSNI TELEVIZORJI ● PRENOSNI VIDEOREGISTRATORJI
- WALKMEN ● STEREO REGISTRATORJI

Na razpolago še: Kompiuter Commodore Sinclair, Sony, Philips, Spectra Video.

Disk drive Hiter registrator podatkov za kompiuter.

Tiskalnik - Plotter Tisk podatkov na papir.

Programi učni programi in igre. Registratorji za kompiuter. Joystick.

UNIVERSALTECNICA

TRST Trg Goldoni 1 Ul. Zudecche 1 Korzo Saba 18

Trgovine ... odprte zaradi počitnic

MIŠKO KRANJEC

Povest o dobrih ljudeh

74.

»Vesel sem pa in srečen, če sem kakorkoli pripomogel, da se je našel ta tisočak, ker se morda sicer nikdar ne bi, če ne bi bil prišel k vama.«

Take besede so presenetile Jožefa, a tudi vse druge, k čemur je rekel Ivan, da je stvar več ko čudna. Nihče pa ni ničesar rekel k Martini naslednji pripombi:

»Morda pa vama je bog poslal ta denar, ker ga potrebujeta. Saj pravi, da bog človeka nikdar ne zapusti. A zakaj ne bi poslal nekemu denarja, če ga je res potreben?«

Tega prepričanja so bili domala vsi. Samo Jožef se je še obotavljal, da bi bil priznal Anino domnevo o Petrovi pravi bitnosti. Ker če ni tako, potem ne bo nikdar rešeno vprašanje, kako je prišel denar v hišo. Samo s čudežem si je še mogoče pomagati v tej stvari. Toda v vero v take vrste čudeže se Jožef ni mogel vdati, zaradi česar je rekel:

»Kakorkoli je že prišel ta denar v najino hišo, najin ni. Zavil ga bom torej skrbno v cunjico, kjer je bil došle in ga spravil ter hranil še dalje, če se kdaj kdo zgleda in povpraša po njem. Lahko bi ga iskal še ravnješi človek od naju in srce bi me bolelo, če bi ga uporabila midva, ki za silo živiva.«

»To,« je odvrnil Peter nekam pobožno, »priča o

vašem dobrem srcu. Ne vidim pa za tak sklep nikakega vzroka. Ker denar je ali vaš ali moj, ali pa je prišel res na čudežen način v hišo in je potem spet vaš. Tudi si lahko mislimo, da k vam ne pride vsak dan človek, ki bi nosil tako zanikrno v žepih tisočake in niti ne bi opazil, da je kakšnega izgubil. Morda vam ga je res poslalo nebo, kakor pravi Marta; saj nam nebo pošilja premnogo stvari, ki predstavljajo, čeprav niso na videz nič posebnega, v bistvu vendarle večjo vrednost, kot je navaden tisočak.«

Ko je Ana slišala te več ko pobožne besede, je rekla:

»Tako sem vedno trdila, le da mi Jožef ni verjel. Zdaj sem v tvojih besedah dobila samo potrdilo, da je res tako.«

Samo tega ni povedala, kaj misli o njem. Zato pa je v mislih že trdno sklenila, da bo pridržala tega človeka pri hiši, da se mu vsaj tako malo oddolži za veliko dobroto, ki jima jo je prinesel. Dokler se sam ne bo oddolžil, da gre od tod, naj ima pri njima streho in boren kruh, kakršnega pač imata sama. In bila je prepričana, da se tudi Jožef ne bo upiral temu, vsaj po teh zadnjih dogodkih ne.

Tega ni bilo treba reči, saj je Jožef pogledal v lonec, kjer so imeli čaj, nalil v lončič, prilil žganja, posladkal s saharinom in ponudil tujcu, rekoč:

»Vem, da nisi večerjal, ker si toliko blodil okoli teh jarkov; a čeprav si, gotovo si že spet lačen. Vzemite torej in si odrežite kruha, čeprav je koruzen, da ne boš šel lačen spat.«

Peter je vzel lončič in si odrezal kruha, nato pa dejal skoraj ginjeno:

»Storili ste mi že dobro in zdaj ste spet dobri z menoj, da ne vem, kako naj se vam oddolžim. Nič ne bom lagal, če priznam, da me je nekaj vleklo k vam, da nisem mogel mimo tako dobre hiše in njenih ljudi, ne da bi prišel in vam izrekel svojo zahvalo. Celotno nekaj nesmiselnega mi je prišlo pri tem na misel, da bi se namreč, ker sem že tako sam na svetu, zatekel k vama in vaju poprosil, če bi smel počakati tu kar do pomladi. Saj tako brez denarja nisem, čeprav videz ne kaže bogastva; pa sem se vedno vzdrževal na pošten način in mirno lahko rečem, da sem le redko kje sprejel od dobrih ljudi kak kos kruha. Revna sta in odšel bi vama kaj manglega tako za stan kakor tudi za hrano, ki vem, da je nimate preveč. In najsi vaju dom ni nikaka palača, toplota vaše peči, potem pa prijaznost vaju obeh kakor tudi mirna in nadvse poštena Korenova družina, ki je pri vama, vse to odtehta marsikatero ugodnost mestnih palač. Poleg tega pa je tudi kraj, v katerem živita, toliko lep in s tako prijetno samoto, da bi marsikateri mestni človek bil srečen, če bi smel tu živeti in uživati lepoto kraja, sonca in mehkih noči, ki pridejo zdaj.«

Jožef je najprej pogledal Ano, nato Ivana in odvrnil na tujevo prošnjo takole:

»Če nima Ana nič zoper, se tudi sam ne bom branil, da ti ponudim streho in kruh, kakršna pač imava.«

Ana, ki je bila nekoliko nestrpna, ker se je bala, da bi Jožef, ki je včasih tako nezaupljiv, odrekel takemu gostu streho, se je zdaj razveselila nad dobroščnostjo svojega moža in podprla njegovo ponudbo z naslednjimi besedami:

Zveza borcev Boljunec

vabi na

5. POLETNI PARTIZANSKI PRAZNIK

danes, 11., in jutri, 12. avgusta, na Gorici

DANES ob 18. uri povorka z Gorice do vaškega spomenika in polaganje vencev koncert godbe na pihala BREG; ob 20.30 ples z ansamblom POMLAD.

JUTRI: ob 20.30 ples z VESELIMI GODCI.

ŠD ZARJA - Bazovica vabi na

ŠPORTNI PRAZNIK

danes, 11. t.m., na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici:

ob 8. uri MEDNARODNI BALINARSKI TURNIR; ob 20. uri ples z ansamblom DOMAČI FANTJE iz Ilirske Bistrice.

Praznik se bo nadaljeval tudi 14. in 15. avgusta.

VAŠKI PRAZNIK**ŠD VESNA V KRIŽU**

DANES, 11. avgusta, zadnji dan:

ob 10.00 odprtje kioskov
ob 20.30 dalje ples z

ANSAMBLOM LOJZE FURLAN

TPK Sirena

priredi

v soboto, 17.,
in nedeljo, 18. avgusta

tradicionalno

KALAMARADO

Oba večera bo popestril
ansambel TAIMS.

NATAŠA MILIČ

bo razstavljala

svoje usnjene izdelke.

Vabljeni člani in prijatelji!

gledališča**ROSSETTI**

Do 11. avgusta bo v gledališču Rossetti »FESTIVAL OPERETE 1985«.
Danes, 11. t.m., ob 18.00 zadnja predstava operete »ROSE MARIE« F. Frimla in H. Stotharta.

Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Poletna violinska šola

Od 21. do 30. avgusta: šola bosta vodila prof. Igor Ozim in njegova asistentka Christine Hutcap. Vse podrobnosti o vpisu dobite s Cankarjevemu domu, tel. 006381/212-492 ali 221-121, int. 432 in 433.

razna obvestila

Župnijska skupnost s Kontovela prireja v četrtek, 15. t.m., za župnijski praznik, praznik pritrkovanja s tržaškimi in primorskimi skupinami. Začetek ob 16. uri. Sledil bo župnijski sprejem.

Jutri, 12. avgusta, se bodo vrnil s taborjenja v Zabičah pri Ilirski Bistrici skavti in skavtinja tabora B za izvidnike in vodnice. Povratek z avtobusom je predviden ob 18.30 pred železniško postajo v Sezani.

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 11. avgusta
ALEKSANDER
Sonce vzide ob 6.00 in zatone ob 20.20
— Dolžina dneva 14.20 — Luna vzide ob 1.00 in zatone ob 17.02.

Jutri, PONEDELJEK, 12. avgusta
KLARA

Vreme včeraj: temperatura zraka 25 stopinj, zračni tlak 1014.2 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 59-odstotna, nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 24.5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Cristina Mazzon, Francesco Bertocchi, Fabiana Polli, Matteo Leghissa, Michel Vidonis, Luca Marcolin, Nicola Cernuta.

UMRLI SO: 67-letni Ermanno Serich.

mali oglasi

EDI je odprl osmico v Praprothu; toči sortirana bela vina in teran.

PRODAM hišo 75 kv. m z vrtom na Opčinah. Tel. 227-364.

PRODAM motor cagiva 125 v dobrem stanju. Telefonirati v večernih urah na št. 225-968.

HISICO z vrtom potrebno popravila prodam v okolici Tržiča. Telefonirati v večernih urah na št. 225-968.

NA VRHU prodam zazidljivo parcelo 742 kv. m davek IVA 2%, z odobrenim gradbenim načrtom in postavljenimi temelji, prosto davka: Bucalossi. Tel. 0481/779-331.

POHIŠTVO BIECHER, Ul. dell'Istria 27 (tel. 750-113), bogata izbira novega in rabljenega pohištva, vedno novi artikli, IZREDNO ZNIZANE CENE. Posebne ponudbe tudi pri okrasnih predmetih zaradi ukinitve prodaje teh artiklov.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna SOSIC - Narodna ul. 44 - Opčine, Trst.

OBISČITE OSMICO pod lipo od danes do 2. septembra pri Borisu Škrku v Velikem Repnu št. 130.

ODDAMO v najem frizerski salon v Križu. Telefonirati v večernih urah na št. 040/220-213.

HIŠO Z VRTOM, tudi staro, ali ZAZIDLJIVO ZEMLJIŠČE iščem v Trstu ali okolici. Alpe-Adria, tel. na št. 794-672.

MOTOR KAWASAKI »Z 500« prodam, september '83, prevoženih 11.000 km, z raznimi pritliklinami in 4 gumami, v odličnem stanju, 3.300.000 lir. Tel. na št. 414-542.

Ob 50-letnici skupnega življenja

JUSTINE in GVIDA SVETINE

iskreno čestitajo in želijo še na
mnoga zdrava in srečna leta
vsi domači

OBČINA DEVIN-NABREŽINA (TRST)

Občina Devin-Nabrežina prireja od 17. septembra do 1. oktobra počitniško letovanje v Recoaru Terme (VI).

Pobuda, ki je odprta starejšim občanom, naj bi nudila priložnost socializacije, sprostitev in možnost posluževanja zdravstveno-rehabilitacijskih terapij.

Popolnejše informacije lahko dobite v Počitniškem domu v Sosljanu št. 132 (urad za socialno skrbstvo), tel. št. 299-195, od 8. do 14. ure.

K. & G. KONFEKCIJE

ŽENSKA IN MOŠKA KONFEKCIJA

KVALITETA ZNANIH ZNAMK RAGNO - FILA - MALERBA - FURLANA

IZREDNI SEZONSKI POPUSTI

OPČINE

Narodna ulica 71
Telefon 214-269**Umrl je Gigi Hrovatin**

Včeraj so na tržaškem pokopališču pri Sv. Ani pokopali zavednega Slovenca in doslednega idealista Gigija Hrovatina. Odšel je tiho, kot je pač živel, saj mu je bilo vsako hvalisanje in paradiranje tuje, pa čeprav je bil veselega in živahnega značaja, predvsem pa je znal z duhovito, pa tudi, če je treba, s trdo besedo, zavrniti sogovornika.

Gigi Hrovatin se je rodil leta 1912 v Štmavru nad Miljami, vendar pa je bil že od mladih nog »posinovljen« Šentjakobčan, saj je bilo njegovo delovanje v slovenskih šentjakobskih

organizacijah najprej legalno, nato pa med fašističnim režimom, podtalno, zelo aktivno in pestro. Obiskoval je Ciril - Metodova šola, nato zaključil še trgovski zavod ter se zaposlil v odvetniški pisarni dr. Edvarda Slavika. Med obema vojnama je še delal v raznih slovenskih trgovskih podjetjih, obenem pa bil skupno z Justom in Dolfijem Blažino ter Tezejem Šavronom duša ilegalne skupine »Magnamonti«. Poleg tega se je udeleževal v mnogih športnih društvih, uspehe pa je dosegel v alpinizmu (skupno z Jožetom Cesarjem) in v kolesarstvu.

Med vojno je bil direktor tržaškega Hotela Evropa in v tem svojstvu je lahko nudil pomoč vsem tistim, ki so se borili proti zatiralcu. Koliko sestankov je med vojno organiziral in kolikim je nudil prenočišče!

Njegova življenjska sila ni pojenjala niti po vojni. Aktiven je bil v komaj obnovljenem planinskem društvu, pa tudi marsikje drugje. Mlajši se ga še spominjajo, kako je leta 1971 med slavnostnim govorom ob odkritju spominske plošče trem medvojnim tovarišem Justu, Dolfiju in Tezeju v Glinčici — pozival mlajše rodove k budnosti in aktivnosti in vseh področjih zamejskega delovanja.

Sinovom Janku, Miranu in Danilu ter ostalim sorodnikom iskreno sožalje. (dj)

Ob 10. obletnici smrti Dušana Štranja

12. avgusta poteče 10 let odkar je preminil Dušan Štranj iz Doline, dolgoletni dirigent godbe, danes pihalnega orkestra Breg. Še posebno ob tej obletnici se ga spominjamo prijatelji godbeniki, ki smo z njim delili lepe in manj lepe trenutke v skupnem udejstvovanju. Spominjamo se ga kot človeka, ki je nadvse ljubil glasbo in se ves posvetil godbeni dejavnosti, se trudil za njen obstoj in razvoj. Leta 1969 je ustanovil in vodil godbeni tečaj, ki sicer ni obrodil zaželenih rezultatov, je pa dal nekaj nadarjenih mladincev, ki so kasneje ubrali tudi lastno glasbeno pot. Njegov gojenec Viljam Slavec pa je prevzel kapelniško mesto po njegovi smrti in vodil godbo sedem let. Po tej Dušanovi izkušnji smo deset let kasneje spet ustanovili godbeno šolo, ki je bila tokrat deležna večjega razumevanja in odziva saj stalno zalaga ansambel z novimi silami.

Dušana smo ohranili v spominu kot vztrajnega organizatorja in dirigenta. Samo v zadnjih petih letih svojega življenja je 110-krat stal na kapelniškem pultu. Med važnejše nastope pod njegovim vodstvom šteje mo nastop in koncert v Kočevju 2. 10. 1971 ob pobračenju občin Dolina - Kočevje, 1. 1975 na Trgu Goldoni v Trstu ob 30-letnici osvoboditve, od godbe in vseh nas pa se je poslovil 3. 8. 1975 na Prazniku emigranta v Subidu v Benečiji. (B.S.)

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sosljan: tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761; predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

TRŽAŠKA POKRAJINA

Tržaška pokrajinska uprava obvešča, da je podaljšala rok do 31. avgusta za predložitev prošnje v zvezi z dodelitvijo prispevkov za upravne stroške — kot po deželnem zakonu št. 13/66 in nadaljnje spremembe. Prispevki so namenjeni šolam in zavodom za tehnično, poklicno in umetniško izobraževanje (omejeno na tiste dejavnosti, ki jih ne finansira država ali direktno dežela Furlanija - Julijska krajina), kakor tudi šolam za bolničarje, pomožno zdravstveno osebje in otroške negovalke, ki jih ne finansira državni zdravstveni fond.

Okrožnica z navodili se lahko dvigne v vratarnici pokrajinske uprave na Trgu V. Veneta 4 vsak dan, vključno v soboto, od 8. do 14. ure.

S.A.C.A.T.

IMPORT - EXPORT

nadomestni deli za

FIAT — ZASTAVA — ALFA — LANCIA

In za tuje znamke avtomobilov

TRST, Ul. sv. Frančiška 38 — Tel. 794306 - 772002

IMMOBILIARE GREBLO

s.n.c.

SESLJAN, 41/D — tel. 040/299969

SESLJAN — stanovanje v gradnji v mali gosposki zgradbi, 3 sobe, sanitarije, terasa, avton. gretje, skupni vrt.

NABREŽINA — novejša vila, dnevna soba, tri sobe, kuhinja, mansarda, taverna, garaža, vrt.

DEVIN — gosposko stanovanje, pogled na morje, dnevna soba, mala kuhinja, soba in mansarda, dvojne sanitarije, prostor za avto.

NABREŽINA — v gradnji vrstna stanovanja, neodvisna, tri sobe, dnevna soba, kuhinja, taverna, skupen in lasten vrt.

SESLJAN — panoramično stanovanje, mala dnevna soba, 3 sobe, prostorna kuhinja, dvojne sanitarije, klet, garaža.

DEVIN — novejša gosposka stanovanja, 4 sobe, sanitarije, balkon, box za avto.

SESLJAN — skoraj novo stanovanje, mala dnevna soba, kuhinja, soba, prostoren balkon, prostor za avto.

NABREŽINA — ograjeno zazidljivo zemljišče, 1.500 kv. m, dva ugodna vhoda, možna gradnja dveh malih vil.

ODPRTO TUDI OB SOBOTAH ZJUTRAJ.

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA

optika

Viki

foto-kinod

kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti) TRST

Telefon 77-29-96

GOSTILNA URDIH

AL CARSO

Mavhinje — tel. 299471

Ob četrtek zaprto

Divjačina — cmoki v srnini omaki — kuhani štruklji — jota
Praznični meni ob vsaki priložnosti

LOTERIJA									
BARI	31	90	76	62	56				
CAGLIARI	29	25	41	10	63				
FIRENCE	71	31	62	78	46				
GENOVA	50	72	65	82	25				
MILAN	70	14	11	33	78				
NEAPELJ	89	90	44	48	79				
PALERMO	19	21	25	18	7				
RIM	89	63	47	20	35				
TURIN	12	59	53	31	64				
BENETKE	8	32	84	31	25				

ENALOTTO

X 1 2	X 2 2	1 2 1	1 2 2
KVOTE:			
12 —	24.715.000	lir	
11 —	820.000	lir	
10 —	80.000	lir	

foto kino optika

Segulin

TRST Ul. Mazzini 51

02733-361

Galebov šolski dnevnik 1985-86

Izšel je Galebov šolski dnevnik 1985-86. Predstavlja se že mesec dni pred začetkom šolskega leta v prikupnejši opremi in v priročnejsi obliki v veselje in korist naših slovenskih šolarjev in dijakov od Milj do Števerjana.

Poudariti je treba, da so k tej hvalevredni pobudi letos pristopili vsi slovenski denarni zavodi na Tržaškem in Goriškem ter Galebov dnevnik denarno podprli. Brez te nesebične pomoči Galebovega dnevnika, ki je v samih dveh letih izhajanja žel veliko odobravanje in postal zvesti spremljevalec vsakega slovenskega učenca pri vsakdanjem šolskem delu, ne bi bilo mogoče uresničiti.

Hranilnica in posojilnica na Opčinah, Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini, Tržaška kreditna banka, Kmečka banka v Gorici, Kmečko obrtna hranilnica in posojilnica v Doberdolu in Kmečko delavska hranilnica in posojilnica v Sovodnjah so si prevzele celotno breme izdaje Galebovega dnevnika in ga v počastitev svetovnega dneva varčevanja namenile v dar vsem slovenskim osnovnošolcem in nižješolcem tržaških in goriških šol.

Tretji Galebov dnevnik, o katerem bomo še poročali, prinaša razne razpredelnice za osebne in šolske podatke, urnike, opravila in podobno ter nekaj koristnih zanimivosti. Naslovno stran je opremil umetnik fotograf Janko Furlan, notranjo grafično opremo pa je oskrbel Graficenter.

Za izdajo dnevnika gre iskrena zahvala vsem slovenskim denarnim zavodom, predvsem v imenu šolarjev in dijakov, ki bodo v prihodnjem šolskem letu znali najbolje ceniti koristnost podarjenega Galebovega šolskega dnevnika.

L. A.

Proti mejnim prehodom z Jugoslavijo

Promet gost, a brez zastojev

Poletja še ni konec! Po kratkotrajni osvežitvi in pravem neurju v začetku tedna se je vreme spet izboljšalo in na obalah je spet vse polno kopalcev. Tudi turistični val, ki skozi Trst vodi proti istrski obali, še ni presahnil in v teh dneh smo bili na mejnih prehodih priča zelo gostemu prometu tako na izstopu kot pri vstopu v Italijo.

Običajni predpraznični poletni prizor na mejnih prehodih

Tujim turistom so se sedaj pridružili še italijanski, ki pa jih bo gotovo še več prihodnji teden, ko se bodo začele velikošmarne počitnice. Kljub zelo gostemu prometu pa na mejnih prehodih včeraj niso beležili večjih zastojev in je promet tako z jugoslovanske kot italijanske strani potekal dokaj tekoče. Pri tem je treba dodati to, da so se daljše vrste vozil nabirale le pred mejnimi prehozi na Škofijah, Pesku in Fernetičih, medtem ko se redkokdaj poslužuje prehodov pri Lazaretu in Bazovici, ki sta običajno prazna.

Srečanje pritrkovalcev na Kontovelu

Ob praznovanju velikega šmarna je župnijska skupnost Kontovel pripravila srečanje v pritrkovanju tržaških in slovenskih primorskih pritrkovalcev.

Začetek tega umetniškega načina zvonjenja bo v četrtek, 15. avgusta, ob 16. uri. Svoje sodelovanje so potrdile skupine pritrkovalcev iz Doline, Boljunca, Barkovca, Tomaja in Komna, nastopila pa bo tudi skupina primorskih bogoslovcev.

Tradicionalno praznovanje na Repentabru

Kamnita cerkva na Repentabru je skozi stoletja vedno predstavljala priljubljeno romarsko pot. Romanje na grič Tabor je doživelo svoj največji razmah v srednjem veku, pa tudi v sodobnem času hitrega tehnološkega napredka se še marsikdo rad zateče v ta priljubljeni kraški kotiček.

Repentabor vsako leto zaživi na dan velikega šmarna, ko se ob strmi cesti proti Taboru postavijo že tradicionalne sejemske stojnice, pisana množica ljudi pa se počasi vzpenja na grič.

Na predpraznični večer, 14. avgusta, bo ob 20. uri večerna maša, nakar bosta inž. Marjan Jevnikar in Anton Bedenčič predstavila film in diaprogram o tržaški pokrajini in Julijcih. Kitarist Franko Guštin bo spored povezoval z glasbenimi vložki.

Na dan velikega šmarna bo ob 10. uri maševal tržaški škof Bellomi, ob 17. uri pa bo tradicionalni popoldanski shod ob prisotnosti Antona Ciglarja, ravnatelja ljubljanskega seme-nišča.

Ob godu repentabrskega patroaa sv. Roka bo 16. avgusta poleg običajnih pobožnosti na sporedu tudi večernica ob 19. uri s programom iz župnijskega delovanja.

Župljani bodo obiskovalce pogostili s pristnimi kraškimi dobrotami in domačim vinom.

Jutri koncert godbe Giuseppe Verdi

Jutri ob 20.30 bo na Trgu Unità koncert mestne godbe Giuseppe Verdi pod

vodstvom mojstra Ennia Krisanowskega.

Po uvodnem »otvoritvenem maršu« bodo izvajali Rossinijevo delo La scala di seta, izbor iz Leharjeve Vesele vdove, Deodatijevega Italijana v Broadwayu in Suppejevega Pesnika in kmeta. Koncert bodo končali z »zaključnim maršem«.

● V Križu se bo danes, 11. 8., zaključil vaški praznik ŠD Vesna. Kioske bodo odprli ob 10. uri, zvečer bo ples z ansambлом Lojzeta Furlana.

pismo uredništvu

Ricmanjci proti preureditvi javnih prevozov v Dolini

V zvezi s preureditvijo mestnega avtobusnega prometa v dolinski občini so nam prebivalci Ricmanj poslali pismo, ki ga v celoti objavljamo.

Spodaj podpisani občani vasi Ricmanje - Log zahtevamo ponovno vzpostavitev redne avtobusne proge št. 41, ker smo po preureditvi javnih prevozov v dolinski občini popolnoma odrezani ne samo od mesta, temveč tudi od drugih vasi.

Pri preureditvi prog in urnikov niso bile upoštevane zahteve in predlogi občanov. S tem je bilo doseženo le to, da vozijo avtobusi prazni, mi pa moramo uporabljati osebna vozila. Pri vsem tem so najbolj prizadeti delovni ljudje, študentje in vsi tisti, ki morajo strogo spoštovati delovni urnik.

Sledi 327 podpisov

Na pobudo tržaške pokrajinske uprave

Še danes ekološka akcija »čista obala«

V Tržaškem zalivu se bo še danes ves dan nadaljevala ekološka akcija »Čista obala«, ki jo prireja tržaška pokrajina v sodelovanju s tržaško in devinsko-nabrežinsko občino ob udeležbi pretežno mladih prostovoljcev, članov tržaških naravoslovnih in ekoloških organizacij. Akcija poteka pod nadzorstvom pristanskega poveljstva, smeti z obale pa odvažajo posebno plovilo »Eco 3«, družbe »Eco Clealing«, ki se ukvarja s čiščenjem morja.

S to pobudo je pokrajinsko odborništvo za ekologijo skušalo premosti-

ti birokratske spore med različnimi krajevnimi upravami, pristanskim poveljstvom in s tržaškim podjetjem, ki ima v koncesiji čiščenje plaž, spori, ki so v preteklosti dejansko skoraj povsem ohromili to delo. V preteklih dneh so mladi ljubitelji narave očistili kriški portič, uslužbenci tržaške občine pa so odnesli smeti. Akcija se je nato nadaljevala proti Brojnici, včeraj pa je prešla na ozemlje devinsko - nabrežinske uprave, in sicer v Botanjek (Costa dei barbari) in v Sslanjski zaliv.

Udeleženci akcije so imeli polne ro-

ke dela, ker so bile plaže od Grljana do Sesljana precej umazane. Za tako stanje sta deloma krivi tržaški in devinsko - nabrežinska občina, ki bi morali, kjer se da, namestiti koše in posode za odpadke, največjo odgovornost za umazanijo pa nosijo kopalci, ki jim je skrb za čisto okolje prevečkrat deveta briga.

Med udeleženci akcije »Čista obala« je največ ljudi iz mesta, zelo malo (ali skoraj nič) pa je mladih iz okoliških vasi (npr. Križa in Nabrežine), ki so bile in deloma so še danes vezane na morje. Temu verjetno botruje več razlogov. Po eni strani po naših vaseh zanimanje do morja iz leta v leto žal upada, po drugi strani pa bi se lahko pristojni organi več potrudili za točnejše informiranje javnosti o teh pobudah, mogoče z lepaki po vaseh in z vabili društvom in mladinskimi organizacijam.

Na sliki: med včerajšnjo akcijo »čista obala«.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. V sredo, 14. t. m., ob 20.30 premiera izvirne poučno-zabavne predstave posvečene ljubzni BÉSEDA '85. Tekst in režija Drago Gorup, pri klavirju Cveto Grgič.

Z otvoritvijo razstave treh modnih oblikovalk tovarne Rašica se je uspešno začel na Opčinah letošnji Tabor 85

Z izredno lepo in okusno pripravljeno razstavo treh modnih oblikovalk znane slovenske tovarne pletenin Rašice Jelke Kermauner, Nataše Mandeljc in Anke Selan se je v petek zvečer začel v Prosvetnem domu na Opčinah »Tabor 85«, ki ga vsako leto pripravlja domače društvo. Letos bo obogaten še s številnimi drugimi prireditvami in bo trajal vse do 18. t. m.

Otvoritve razstave izdelkov in skic treh kreatork se je udeležilo veliko ljudi, kar je znak, da je bila zamisel društva, da začne svojo poletno prireditev prav s prikazom nekaterih modelov treh priznanih oblikovalk, s katerimi so le-te dosegle številne najvišje nagrade na domačih in tujih sejmi in revijah, zelo posrečena, za nas v zamejstvu pa tudi povsem nova in zato toliko bolj mikavna.

V imenu društva je prisotne pozdravila Magda Tavčar, ki je tudi poudarila, da gre tokrat za izjemen estetski in kulturni dogodek. »Zato smo tudi hvaležni«, je dejala »tovarni Rašica za realizacijo te razstave, ki si jo bodo lahko obiskovalci ogledali vsak dan do konca naše prireditve.«

O umetnicah je nato spregovorila ing. arh. Metka Vrhunc, ki je pred leti že sama prejela vrsto najvišjih priznanj in nagrad za svoje ustvarjalno delo na področju usnjarskih izdelkov, sedaj pa je profesorica na tekstilni fakulteti v Ljubljani, kjer je že šesto leto odprl študij oblikovanja oblačil in tekstila. V imenu tovarne Rašica je nekaj priložitostnih besed spregovoril tudi ing. Bogo Vrhunc, medtem ko je celotno prireditev po-

pestril še nastop čelista Edija Majarona, ki ima že vrsto let tesne stike z društvom Tabor in je torej tudi njegova zasluga, če je do te razstave tu pri nas tudi prišlo.

O sami razstavi nam je Metka Vrhunc med drugim povedala, da ima pregledni značaj ter da predvsem opozarja na prehojeno pot in osebni oblikovalni razvoj vseh treh modnih kreatork. »Prav zato, ker je razstava pregledna, se lahko pričramo o izredni sposobnosti oblikovalk, to je sposobnosti hitrega prilagajanja spreminjajoči se modi. To ni razstava reklamnega značaja, temveč želi poudariti pomembno vlogo oblikovalcev in estetične v industriji oblačenja. In tu naj poudarim pomembno vlogo SKD Tabor, ki je z organiziranjem te razstave prav gotovo dopri-

neslo k prelivanju kulture tudi na področju mode med Slovenci z obeh strani meje, pa tudi med obema sosednjima narodoma, ki živita drug ob drugem in drug z drugim.

Metka, prvo vprašanje, ki so nam ga vsi udeleženci nocojšnje prireditve postavili je bilo: kje je mogoče te čudovite modele tudi kupiti?

Kar Rašica razstavlja, tudi prodaja. Ta razstava je samo pregled nekaterih modelov, ki kažejo na razvojno pot treh modnih oblikovalk. Nekateri od prikazanih modelov so stari morda tudi skoraj deset let. Zadnji izdelki iz najnovejših kolekcij pa so na prodaj v številnih ljubljanskih trgovinah, kot tudi v boutique na Starem trgu.

»Vrsto let ste bili tudi vi modna kreatorka in to na področju izdelkov iz usnja. Tokrat ste sama predstavljali tri ustvarjalke.«

S svojim delom na fakulteti skušam pripeljati na pot, ki sem jo sama prehodila, še druge nadarjene oblikovalce, da bi kasneje laže opravljali svoj poklic. Da se tokrat predstavljamo tu na Opčinah, je za nas vse izredno pomembno in veseli smo, da smo udeležence s prikazanim zadovoljili.

Predsednica društva Tabor Nori Jerič, je bila seveda ob koncu prireditve utrujena, a zelo zadovoljna.

Na letošnji prireditvi »Tabor 85«, smo se pripravljali že več mesecev. To je prireditev, ki angažira veliko naših članov. Vedno skrbimo, da so te naše poletne prireditve na primerni kulturni višini, poskrbimo pa tudi za zabavo in dobro počutje vseh naših gostov. S

tokratno razstavo smo izredno zadovoljni, ker je res lepa in tudi novost za nas vse. Moramo se zahvaliti tov. Ediju Majaronu, ki nam je to idejo dal in pomagal, da smo jo tudi uresnili.

Moram reči, da se vaše društvo vedno potrudilo, da pripravi čim bolj pester in zanimiv program. Tej razstavi bodo v prihodnjih dneh prav gotovo sledile še druge prireditve?

Že v torek zvečer bomo imeli v gosteh našega že priznanega violinista - solista Črta Šiškoviča, ki ga bo na klavir spremljala sestra Mojca. V sredo bo za zabavo poskrbela dramska skupina naših, kot jim pravimo »besedašev«, ki so se lani predstavili z »Bésedo 84«, letos pa so pripravili seveda »Bésedo 85«. Po izjavi avtorja in režiserja Draga Gorupa gre za izvirno poučno-zabavno igrjo, posvečeno ljubini, Radovedni in z nestrpnostjo pričakujemo ta nastop. V četrtek bomo imeli v gosteh godbo na pihala iz Ricmanj, od četrta dalje pa bodo igrali tudi razni glasbeni ansambli za ples in razvedrilo. V nedeljo bomo prireditev zaključili z nastopom dveh mladinskih skupin slovenskih izseljencev iz Kanade, ki sta gostovali že v Jugoslaviji ter v Avstriji in ki se nam bosta predstavili s programom folklornih in modernih plesov. Če bo vreme lepo, potem se nadejamo, da bo ta naš praznik tudi lepo uspel.

Naj ob koncu še povemo, da je prav ob otvoritvi razstave izšla tudi deveta številka tretjega letnika glasila domačega društva in knjižnice »PINKO TOMAŽIČ in tovariši«.

N. L.

V zvezi z žalostno zgodbo sestic Loredane in Valentine

Pokrajinska uprava spet odločno reagirala na pisanje Piccola

Zadeva sestic Loredane in Valentine, ki jo je sprožilo skrajno neokretno, tendenciozno in izkrivljeno poročanje Piccola, je prestopila bregove. Z vsa silo je butnila v tržaško javno mnenje, ki ne pozna vse resnice in ozadja te pretresljive zgodbe in mu je zato kaj lahko omehčati srce s solzavo, psevdohumanitarno in površno kampanjo. Tako ni bilo težko v pičlih 36 urah zbrati med manipuliranimi kopalci v Topolinah in še kje drugje nad 1800 podpisov. Toda glavni val te deročke kampanje mora šele pljuskati nad lenobno poletno tržaško življenje, če je res, kot pravijo, da bo Piccolo po daljšem stavkovnem premoru v jutrišnji številki posvetil celo stran tej zadevi.

Nobenega dvoma ni, da tiste, ki so na takšen polovičen, nepoglobljen in neutemeljen način odprli to žalostno socialno rano, ne vodi kakšna posebna humanitarnost in jim ni zgolj zato, da bi izrgali dve bitji iz krempeljev zle usode, ki jo prav gotovo kroji tudi človeška brezbržnost in neobčutljivost, temveč jih navdihuje predvsem želja po napadu na socialno službo, ki si tudi v Trstu skuša s težavo in ne vedno uspešno utreti pot z novimi metodami, odprtejšimi odnosi in bolj človeškimi nebirokratskim pristopom. Dogaja se skratka nekaj sličnega, kot se je dogajalo svoj čas z Basaglievo reformo, ki ji je Piccolo namenil nešteto puščic v obliki objavljanja skandalov in pretresljivih zgodb. Kot je svojčas ob podpori določenih političnih krogov vodil križarsko vojno proti Basaglievim metodam, tako je usmeril sedaj svoje strele v socialno službo. Najbolj žalostno pri vsem tem pa je, da preizkuša svojo učinkovitost na koži dveh mladoletnic.

O zadevi se je včeraj vsekakor spet izrekla tržaška pokrajinska uprava. Njeno poročilo, ki ga objavljamo v celoti, se glasi:

»V zvezi s člankom in intervjujem, ki ju je objavil Piccolo 7. avgusta o zadevi Loredane in Valentine in glede na to, da v bistvu ni upošteval našega pojasnila, ki je bilo objavljeno 6. avgusta, smatramo za potrebno, da pojasnimo sledeče:

1. Nikoli nismo polemizirali z novinarjem, ker je objavil pismo Loredane in Valentine.

2. Smo pa protestirali, ne samo zato, ker se novinar ni predhodno pozanimal, da bi mu pristojna ustanova dala potrebna pojasnila, temveč ker jo je celo prejudicielno postavil na zatožno klopo.

3. Zelo hudo se nam nadalje zdi dejstvo, da ne samo časopis, temveč tudi nekatere politične sile — kot smo slišali tudi v neki radijski oddaji — napadajo socialno službo, ki je do določenih odločitev prišla s težkim srcem in ne zaradi hladne in nečloveške birokracije in prav gotovo ne, kot so nekateri celo izjavili, ker bi za vsako ceno silila v posvojitve. Moramo zato poudariti, da je socialna služba ukrepala odgovorno in u-ravnovešeno ter na osnovi priznane in upoštevane poklicne usposobljenosti, po temeljiti presoji položaja.

4. S tem v zvezi je treba poudariti,

da socialna služba že dolgo časa do-bro pozna družino Brana.

5. Zdi se nam vsekakor pomenljivo, da sodišče za mladoletne, ki je edino pristojno, da ocenjuje takšne primere in sprejema odločitve po globljenih preiskavah in ne samo na podlagi poročil socialne službe, ni smatralo za koristno, da bi dodelilo mladoletnici tej družini.

6. Pojasniti je treba nadalje, da je imela družina Brana za nekaj mesecev v oskrbi sestri, ne da bi bila formalno pooblaščenca in ne da bi pokrajina lahko posegla, ker enostavno ni imela pravne moči.

7. Pokrajina se je lotila tega vprašanja potem ko je prejela dekret od sodišča za mladoletne dne 3. 7. 1985, notificiranega 10. julija. Z dekretom ji je bila poverjena naloga, da odstrani mladoletnici od prave družine in da zanju poišče ustrezno namestitev pri kaki družini ali zavodu.

8. Poleg Loredane in Valentine sta v družini še dva mladoletna brata, ki pa, kot kaže, ne vzbujata zanimanja.

9. Smatramo nadalje — in pri tem nas podpirajo juridična mnenja — da ni dovoljeno v nobenem primeru, niti v okviru komisije ali pokrajinskega sveta, razširjati vsebine poročil, ki so namenjena sodišču za mladoletnike.

10. Ne samo to. Zdi se nam zelo hudo, da se skuša izpodkopati sodba sodišča za mladoletne in socialne službe o prizadeti družini z neko ti-

skovno kampanjo, z zbiranjem podpisov, ali z zahtevo, naj na politični ravni preverijo sodbo, ki je bila izrečena v popolni avtonomiji in s profesionalnostjo, ki jo tako časopis, kot politiki in javno mnenje ne morejo imeti.

11. Toda, preidimo k najpomembnejši točki. Nadaljujejo se izjave, da je imela in še ima pokrajina namen ločiti sestri. To absolutno ne odgovarja resnici. Kot smo že imeli priložnost objasniti v prejšnjem tiskovnem poročilu, je bil in je namen socialne službe, da pošlje Loredano in Valentino v varstvo izven Trsta. To bi omogočilo, da bi medtem poiskali boljšo rešitev z izključnim namenom, da bi koristili Loredani in Valentini ter njunima bratcem.

12. Prav tako je povsem neresnično, da je pokrajinska uprava nameravala oddati v posvojitve mlajšo sestro in to iz enostavnega razloga, ker pristojni sodni organ doslej še ni izdal dovoljenja za posvojitve za nobenega od štirih bratov. Poudarjamo torej, da ni bilo in ni v načrtih pokrajinske socialne službe, da bi ločila Loredano in Valentino.

Potem ko smo to — upamo enkrat za vselej — objasnili, ponovno pozivamo obe dekleti, naj se oglašita, saj nas prav njuno izginotje najbolj zaskrblja. Obenem pozivamo samega novinarja, ki ju je intervjuval, in tiste, ki vedo, kje se dekleti skrivata, naj sodelujejo s policijskimi oblastmi, da bi se čimprej zaključila ta situacija, ki vzbuja v vseh nas tesnobo in zaprepadenost.

† Včeraj nas je zapustil naš dragi

Ivan Marija Kralj

(MIČE KADINC)

Pogreb bo v torek, 13. t.m., ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Trebče.

Žalujoča žena Ana, hčerka Anica z možem Lucijanom, sin Aldo z ženo Gabrijelo, vnuki David, Dejan, Aleksij, Danijel, Aljoša in drugo sorodstvo.

Namesto cvetja, darujte v dobrotelne namene.

Trebče, 11. avgusta 1985

† Zapustila nas je naša draga

**Marija Pangerc
vd. Angelini**

Pogreb bo jutri, 12. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnice naravnost v Dolino.

Žalostno vest sporočata nečaka Ines in Edi z družino.

Dolina, 11. avgusta 1985
(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

7. avgusta nas je zapustil naš dragi oče

**Gigi
Hrovatin**

Po pogrebu sporočajo žalostno vest prijateljem in znancem sinovi Jan-ko, Miran in Danilo ter drugo sorodstvo.

Trst, 11. avgusta 1985

Ob smrti očeta Gigija Hrovatina izrekajo Miranu in družini globoko sožalje

kolegi agencije Alpe Adria
Primorskega dnevnika
in Založništva tržaškega tiska

ZAHVALA

Ganjeni nad izrazi tolikega sočutja ob nenadni izgubi naše drage mame, babice, tašče in sestre

Albine Škrk vd. Milič

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani in z nami sočustvovali. Posebna zahvala gospodu župniku Štuhcu, darovalcem cvetja, cerkvenim pevkam in vsem, ki so drago pokojnico spremili na zadnji poti in zanjo molili.

Žalujoči svojci

Koludrovica pri Zgoniku, 11. 8. 1985
(Pogrebno podjetje Zimolo)

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami, predvsem pa domačinom iz Križa, ob smrti naše drage

**Angele Sedmak
vd. Sedmak**

Svojci

Križ, 11. avgusta 1985
(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta)

12. 8. 1975 12. 8. 1985
Minilo je deset let, odkar si nena-doma odšel, dragi oče

Dušan Štranj

Z neizmerno ljubeznijo se te vedno spominja

tvoja hči Ivjana

Pridružujeta se sestra in brat.

Domjo, 11. avgusta 1985

ALKOHOLIZEM - HUIŠE
ZLO OD MAMIL

V. Naše bežno potovanje skozi predor alkoholizma se bliža koncu. V tem krajšem ciklusu gotovo nismo spregovorili o vseh aspektih tega kočljivega socialnega problema, čeprav smo obleteli nekaj glavnih posebnosti in omejevalnih zaprek te zelo obširne in kočljive tematike. Pa kako bi lahko opisali obup še ne desetletnega fantka, ki z mamo, bivšo alkoholičarko, redno zahaja v klub alkoholičkov, medtem ko stalno vinjeni oče razsaja po domačem, zakotnem stanovanju, jih s psokami pričakuje na hišnem pragu ter se nato z negotovim korakom in mrkim pogledom vrača v bližnjo beznico... Teško bi tudi opisali mogoče nerazumljivo bojazen žene bivšega alkoholičarja, ki je že vrsto let hranila v srcu kot svojo največjo željo odpravo alkohola iz svoje družine. Mož ne pije več po zaslugi odseka za alkoholičarje in skupinske terapije, ona pa živi v stalnem strahu, da bi mož ne vzdržal in se ponovno predal alkoholni zasvojenosti, obenem pa se srečuje s težkim problemom mo-žev brezposelnosti in njegovim občutkom manjvrednosti... Pa kako bi lahko ponazorili odnos med hčerko in očetom, bivšim alkoholičkom. Dekle se je vedno sramovalo svojega vinjenega in stalno odsotnega očeta, s katerim je le redkokdaj zamenjala kakšno besedo. Oče se je po dolgi letih obotavljanja vendarle odločil za zdravljenje in se po treh letih abstinence popolnoma spremenil. Postal je človek, ki bi si želel tudi zaupnejših pogovorov s svojo hčerko. Ona pa za to nima nikoli časa, še vedno podcenjuje in prezira očeta in se ne zaveda ali pa se noče zavedati očetovih spremenjenih navad in njegovega napora pri premagovanju občasne sle po pitju... Ali pa veselje človeka, ki je po petih letih abstinence poln dela in delovne vneme pa tudi težav in problemov, ampak kljub temu z veseljem v oči izjavlja: »Vsemu navkljub je sedaj lepše. Če se le spomnim na brezupna leta bolezni, se zavem, da sem lahko neizmerno srečen. Ponovno lahko razpolagam s svojo osebo in voljo, gradim lastne upe in želje na pridobljenem notranjem ravno-vesju.«

»Hudolinov sistem skupinske terapije je vsekakor zelo pozitiven in učinkovit,« je mnenje dr. Danila Sedmaka, poklicnega psihiatra na Centru za mentalno higieno v Nabrežini. »V našem centru uporabljamo sicer drugačen način pristopa do človekovih težav, ker nam vsak človek predstavlja svet zase. Zato težimo k teritorialnemu zdravljenju in skušamo bolnike čim manj časa zadrževati v naših ustanovah. Postopoma, kjer se poraja patologija, zato da izkorenimo naš sistem učinkovit tudi pri alkoholičih, sicer pa ne vodimo posebnih statistik za tovrstne primere. Če

nam z našim načinom dela ne uspe rešiti alkoholika, ga naslovimo na odsek za alkoholike, kajti mi vsi se zavedamo važnosti te ustanove. Želimo si, da bi se tržaški odsek za alkoholike čimprej osamosvojil in nadaljeval s svojim poslanstvom.«

Psihiater Pavel Fonda pa se je o problemu alkoholizma takole izrekel: »Pri zdravljenju alkoholikov je zelo težko priti do rezultatov. Zdi se mi, da je pri tem najučinkovitejša Hudolinova metoda, ki se že precej uveljavlja in doživlja marsikateri odpor. Ne zbujajo preveč navdušenja, ker lahko govorimo le o delnem ozdravljenju: alkoholna odvisnost se namreč spremeni v odvisnost od družbe, kar je vsekakor bolj pozitivno. Alkohol pa še vedno ostaja prisoten v življenju bivšega alkoholičarja; samo odnos do alkohola se spremeni iz nevedrnosti sle v zavesten boj proti alkoholu. Žal živimo v dobi, ko se vedno govori o uničevalni moči mamil, ob tem se pa minimizira problem alkohola in se za pijančevanje dosti ne zmenimo. Treba bi tudi raziskati in poglobiti problem mladinskega alkoholizma. So namreč določeni znaki, ki nas opozarjajo, da se je pojav nevarno zapletel.

LOREDANA GUŠTIN

Neznani huligani spet podtaknili
požar na terasi bloka na Melari

Neznani huligani so včeraj na podvečer ponovno podtaknili ogenj na terasi četverkotnega stanovanjskega kompleksa na Melari, kjer imajo stanovalci svoje »kletne prostore«. Ognjeni zublji so povsem uničili nekaj prostorov, blago in predmete, ki so jih lastniki hranili v »kleteh«. Tržaški gasilci so imeli tudi tokrat polne roke dela, saj so morali napeljati do terase svoje cevi, da so se lahko zoperstavili ognju. Preteklo zimo so namreč v bloku popo-

Priletni upokoje-nec je včeraj popoldne na medicinskem oddelku kati-narske bolnišnice podlegel poškod-bam, ki jih je do-bil nekaj dni prej pri padcu v avto-busu.

Domenico Recchia, 82 let, Ul. Matteotti 28, se je ponesrečil v sredo, 7. avgusta, dopoldne v mestnem avtobusu proge št. 5, ki je med vožnjo po Ul. Conti v bližini hišne številke 18 nenadoma zavrl, da bi se izognil trčenju z avtomobilom, ki je privozil v križišče. Upokojenec je pri tem izgubil ravnotežje in nerodno padel.

Ranjenca so prepeljali v bolnišnico, kjer pa so zdravniki ugotovili, da se je ranil po glavi; nudili so mu prvo pomoč in ga nato odslovili s prognozo okrevanja v desetih dneh.

Zdravstveno stanje priletnege moškega se je nato poslabšalo, zaradi česar so ga morali spet prepeljati v bolnišnico, kjer je včeraj popoldne izdihnil. V zdravniškem poročilu o vzrokih smrti je omenjeno, da je upokojenec umrl zaradi komplika-

cij, ki so nastale po padcu (izliv krvi v možgane po udarcu v glavo, paraliza desnega dela telesa in pljuč-nica).

● Časopis »Indipendenza« prireja danes, 11. 8. ob priliki praznika tega gibanja netekmovalni pohod po mestnih ulicah. Zbirališče ob 9. uri pred gostilno »Al tirolese« (Ul. Costalunga 37).

● V kinu Ariston (poletna arena) bodo še danes, 11. 8., predvajali film »Urla del silenzio«, ki govori o grozotah kampučijske državljanske vojne in o zločinstvih Pol Potovega režima. Začetek ob 21.15.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega

Srečka Metlike

Posebna zahvala vsem prijateljem in znancem, nosilcem krste, darovalcem cvetja in vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

Svojci

Bazovica, Milan, 11. avgusta 1985

ZAHVALA

Ob težki izgubi dragega moža in očeta

Ivana Ote

se iskreno zahvaljujemo g. župniku za iskrene in tople besede, pevcem iz Boršta in Ricmanj, cerkvenim pevkam in vsem, ki so na kakršenkoli način počastili spomin pokojnega.

Žena Marija in sin Boris z ženo Marijo.

Boljunec, 11. avgusta 1985

11. 8. 1979 11. 8. 1985
Ob šesti obletnici smrti našega draga in nepozabnega

Marjana Cianija

se ga vedno z ljubeznijo spominjajo

starši, sestra, sorodniki ter vsi njegovi prijatelji

Kontovel, 11. avgusta 1985

Slovenija Slovenija **Slovenija** Slovenija

Pridite v slovenske gore!

Dobro zavarovana pot na vrh Triglava (Foto: Joco Znidaršič)

Slovenija je naravni biser s svojimi gorami, jezeri, gozdovi, kraškimi jamami in morjem. »Ni ga lepšega kraja, kot je ta podoba raja«, je pisal že France Prešeren,

ko je zrl v gore in na gladi-
no Blejskega jezera. Stro-
kovnjaki, ki se ukvarjajo z
Alpami vedo povedati, da
ni lepšega gorovja v Evro-
pi, kot so prav naše, slo-

venske, Julijske Alpe.

Primorski Slovenci so vedno radi hodili v slovenske gore. Sto in več let je stara tradicija izletov, ki so jih prirejali Tržačani in Goričani v Bohinj, na Bled in od tam v gore. Tako je še danes. Primorski Slovenci najraje počitnikujejo na Gorenjskem, njihovi najbolj priljubljeni kraji so še vedno, tako kot nekoč, Bohinj, Kranjska gora in Bled. In marsikdo vzame pot pod noge in se odpravi visoko, tja med prelepe slovenske vršace, marsikdo tudi na Triglav, k ponosnemu očaku

»Ni ga lepšega kraja kot je ta podoba raja«

slovenskih gora, v nekem smislu tudi k simbolu slovenskega naroda.

Prav zato vam danes na straneh Primorskega dnevnika predstavljamo najlepše slovenske gore, nekaj najlepših planinskih tur, besedo ali dve pa naj zapišemo tudi o slovenskem planinstvu in seveda še posebej o Aljaževem stolpu, ki je te dni praznoval svojo 90-letnico.

Slovensko planinstvo

Vzpeti se v visoke vrhove je bilo vedno junaško dejanje. Nekoč je bil vsak narod ponosen, če je imel med seboj moče volje in duha, ki jih ni bilo strah strmih, skal, mraza in neviht. Ni čudno, da so se prav na to temo rodile mnoge pesmi, ki so ponarodele, napisanih je bilo veliko knjig in seveda vrsta znanstvenih del o rastlinstvu, podnebnju, kameninah in podobno.

Že leta 1893 se je pričelo organizirano delo v slovenskih gorah, saj so takrat ustanovili Slovensko planinsko društvo. Seveda pa so Slovenci pričeli osvajati vrhove naših gora že mnogo prej. Najstarejši dokumentirani vzpon je iz leta 1758, ko se je Anton Scopoli povzpел na Storžič, leto kasneje pa na Grintavec. V Julijskih

planinsko društvo imajo tudi v Celovcu, Slovenci, ki delajo v tujini pa so ustanovili svoje planinsko društvo s sedežem v Švici.

Zapisati je treba še to, da so poti v slovenskih gorah izredno lepo urejene, odlično vzdrževane in zelo jasno ter natančno markirane. Slovenski planinci vzdržujejo 7.000 km planinskih poti! Naši planinci so za svoje delo dobili že veliko priznanj. Slovenske gore so tudi na gosto posejane s planinskimi kočami in domovi. Po podatkih Planinske zveze Slovenije jih je kar 162, med katerimi je seveda pravi ponos Triglavski dom na Kredarici, ki so ga ob 200-letnici prvega vzpona na Triglav in ob 90-letnici slovenskega organiziranega planinstva zgradili na višini 2515 m.

Alpah je prvi hodil zdravnik in prirodoslovec Baltazar Hacquet, ki je leta 1777 raziskal Velo polje, okoli Triglava in poskušal tudi z vzponom na vrh. Prehiteli so ga štirje srčni možje iz Bohinja, ki jih je vodil Luka Korošec, saj so kot prvi stopili na vrh Triglava leta 1778.

Od takrat je torej preteklo več kot dvesto let in slovensko planinstvo je postalo ena najbolj množičnih slovenskih organizacij. Po II. svetovni vojni se je slovensko planinsko društvo preimenovalo v Slovensko planinsko zvezo, ki danes šteje 100.000 članov, ki delujejo v 155 planinskih društvih. Med temi društvi so tudi Slovensko planinsko društvo v Trstu in Gorici ter v Beneški Sloveniji, Slovensko

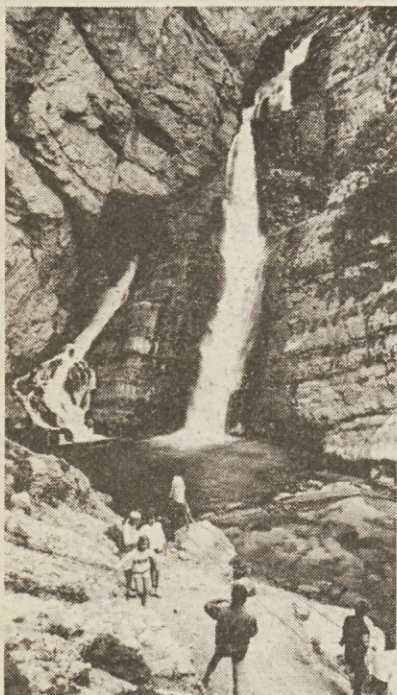
Koče in domove v slovenskih gorah obišče vsako leto 1.500.000 planincev!

Te dni je bilo na najvišji točki Jugoslavije še posebej slovesno. Praznovali so 90 let, odkar je župnik Aljaž iz Dovjega postavil na vrhu Triglava »Aljažev stolp«. V strahu, da ne bi najlepše predele Triglava dobili Nemci, je odkupil zemljo na vrhu Triglava in tudi na Kredarici — prav tam, kjer je z opazovanjem ugotovil, da je najlepša lega za kočo. Stolp so po delih prenesli na svojih hrblih požrtvovalni planinci in ga na vrhu sestavili. Aljažev stolp je še danes simbol našega planinstva.

V Planinskem muzeju v Mojstrani pa so odprli tudi spominsko sobo Jakobu Aljažu.

Turistične, folklorne ali športne prireditve ko se potepate po slovenskih planinah

Za vas smo izbrali nekaj predlogov

Pri Slapu Savice se začne mnoge ture v Julijce (Foto: Joco Znidaršič)

Ko se boste potepali po slovenskem planinskem svetu obiščite tudi kakšno turistično, folklorno ali športno prireditev.

Za vas smo izbrali nekaj predlogov:

Zelo priljubljeni so kmečki prazniki, ki bodo tudi za vas posebno doživetje; spoznali boste kmečka opravila iz preteklosti, kot so: košnja, ličkanje, luščenje, itd., lahko pa boste tudi sami tekmovali v teh veščinah; končno na se boste lahko posladkali

z domačimi dobrotami kmečkih gošpodinj. Torej na kmečki praznik!

V ŽIROVNICO (pri Jesenicah), kjer bo 17. avgusta Kresni večer, in 18. avgusta Živinorejski dan.

V TRNAVČE PRI MOZIRJU, kjer bo 17. avgusta Kmečki praznik.

V NOVO VAS NA BLOKAH, kjer bo 18. avgusta Kmečki praznik.

V DESTRIK PRI PTUJU, kjer bo 25. avgusta Kmečki praznik.

Med turistično - folklornimi prireditvami pa vam predlagamo:

V RIBNICO, kjer bo 1. septembra veliki Ribniški sejem suhe robe in lončarstva.

V KAMNIK, kjer bodo od 3. do 8. septembra veseli Dnevi folklorne in obrti.

V BOHINJ, kjer bo 15. avgusta že 30. Kravji bal.

V BAŠELJ PRI PREDDVORU, kjer bo 17. avgusta Ovčarski dan.

V STARI TRG PRI LOŽU, kjer bo 28. septembra Polharska noč.

In končno vam predlagamo športno - rekreacijske prireditve:

Iz POSTOJNE bo 1. septembra tradicionalni pohod 100 družin na Nanos.

Na BLEDU bo 24. avgusta Mednarodni triatlon za pokal Alpe - Adria (preizkušnja za moške in ženske v plavanju 2 km, kolesarjenju 65 km, in v teku 15 km), prijave do 17. avgusta pri Turističnemu društvu Bled, Ljubljanska 4, tel. 064/77409.

Na ROGLI bo 8. septembra Dan slovenskih planincev.

V BOVCU pa bo 20. in 21. oktobra Srečanje planincev treh dežel (Italije, Avstrije in Jugoslavije).

Informacije za prireditve na Rogli in v Bovcu, pri Planinski zvezi Slovenije, Ljubljana, Dvoršakova 9, tel. 061/312553.

Triglavski dom na Kredarici

Prenovljeni in razširjeni Triglavski dom na Kredarici nudi prijetno in gostoljubno zatočišče številnim planincem, ki se vsako leto povzpnejo na najvišji vrh Jugoslavije (Foto: Joco Znidaršič)

Slovenija Slovenija **Slovenija** Slovenija

Slovenija Slovenija Slovenija Slovenija

Pot
pod noge...

Dan planincev letos na Rogli (8. septembra)

Mnogi pravijo, da ni lepšega doživetja, kot povzpeti se v gore, uživati v prelepih razgledih, pogledati navzdol v strmino, ki si jo prehodil v potu svojega obraza. Res je — lepo je! Da bi v vsem tem res lahko uživali, pa moramo upoštevati nekaj osnovnih navodil in pravil o varnosti. Posledice neprevidnosti, nepripravljenosti ali lahkomišelnosti, so namreč lahko zelo hude in včasih celo tragične. Potrebno je torej:

1. Narediti natančen načrt poti. Na osnovi zemljevidov in priročnikov si moramo natančno načrtovati svojo pot za vsak dan posebej.

2. Izbrati moramo lepo vreme, če tega ni, je bolje ostati doma. Megle so zelo nevarne, nevihte in strele tudi.

3. Oprema mora biti ustrezna, saj se največ nesreč v gorah pripeti prav zaradi slabe opreme. Z raznimi copatami, supergami in podobnimi obuvami ne hodimo v gore. Če nam zdrane je lahko usodno. Na voljo je dovolj odličnih gorskih čevljev, ki si jih lahko tudi izposodite. Obleka mora biti topla, (vetrovke, pulover), posebej pomembne so nogavice, ki morajo biti volnene in nikakor ne sintetične. Nahrbtnik naj ne bo pretežak, s seboj vzemite najbolj potrebne stvari.

4. Alkohol ne sodi v planine! Pokvari lepo vzdušje in kar je še huje, lahko povzroči nesrečo.

5. Ne hodite sami, marveč vedno v skupini. Vmes morata biti vsaj dva, ki imata izkušnje v planinah. Priključite se organiziranim turam v turističnih krajih ali si najemite svojega vodnika. Če boste dosledno upoštevali ta osnovna pravila, bo vaše gornišvo lepše, bolj zanesljivo, ne bo strahu in zares boste lahko uživali v lepotah, ki vam jih ponujajo slovenske gore.

Poskusite po naslednjih poteh, ki smo jih izbrali iz Bleda, Bohinja in Kranjske gore predvsem zato, ker so to priljubljeni izletniški kraji zamejskih Slovencev.

TRIGLAV — 2864
(čez Velo polje)

Z avtobusom na Pokljuko do Šport hotela, nato do Rudnega polja in po markirani poti do Vodnikove koče na Velem polju naprej na Kredarico. Skupaj 7 ur hoje. Odtod še 2 uri zavarovanega plezanja na vrh Triglava. Nazaj preko Planike na Pokljuko. Tura traja 2 dni.

Predlanski dan planincev v Krmi — letos pa vsi planinci na Roglo 8. septembra (Foto: Joco Znidaršič)

STOL — 2236 m
(mimo Valvasorjevega doma)

Najvišji vrh Karavank z izrednim razgledom. Iz Žirovnice (železniška in avtobusna postaja) do Valvasorjevega doma pod Stolom 1180 m, 1,45 ure hoje. Od tu do vrha Stola tri ure, najprej po Žirovniški planini do Prešernove koče. Lahko tudi po manj strmi poti (3,30 ure hoje) čez Žirovniško in Zabreško planino, po južnem po-

bočju Malega Stola do Prešernove koče. Od tu 15 minut do vrha.

TRIGLAVSKA JEZERA —
1683 m čez Komno

Od Koče pri Savici v Bohinju po serpentinasti poti do Komne (2,30 ure hoje). Zelo blizu je tudi Koča pod Bogatinom (15 minut). Po dobro markirani in nezahtevni poti skozi kraški svet v Koči pri Sedmerih jezerih. Prava zakladnica čudovite planinske flore. Od Doma na Komni 2,30 ure.

BOGATIN 1977 m (čez Komno)

Iz Bohinja do Koče pri Savici in odtod po 52 serpentinah na Komno. (2,30 ure hoje). Le malo vstran od Doma na Komni stoji Koča pod Bogatinom na Planini na Kraju. Odtod nas pelje pot po dokaj udobni mulatieri do Bogatinskega sedla in nato strmo na vrh. Od Komne 2 uri hoje.

TAMAR — (izvir Nadiže)

Izredno zanimiva dolina Planica se končuje v Tamarju, ki je obkrožen z visokimi gorami kot so Ponce, Mojstrovka in morda najlepša slovenska gora Jalovec. Pot je zanimiva tudi zaradi ogleda slavnih smučarskih skladnic. Od Tamarja je še 20 minut vzpona do izvira reke Nadiže. V Tamarju je dom s 70 posteljami, od Rateč 2 uri hoje.

GOLICA — 1836 m

Ena najbolj obiskanih planin v Karavankah, svetovno znana zaradi edinstvenih narcisnih poljan. Je lahko dostopna. Železniška in avtobusna postaja Jesenice, nato do Doma pod Golico, ki je odprt vse leto (avtobusna zveza). Tura je dolga cca 3 ure.

KRIŠKI PODI — 2052 m

To je izjemno lep amfiteatralen prostor med visokimi vrhovi, kjer prevladuje Razor (2601 m). Pogačnikov dom sprejme 86 planincev. Kriški podi so sami po sebi lepa tura, ali pa izhodišče za ture na Razor, Planjo in Križ. Dostop iz doline Vrat (Aljažev dom) — 4 ure hoje. (še 2 uri hoje).

VRŠIČ — 1611 m in
MOJSTROVKA 2332 m

Vršič je najvišji gorski cestni prelaz v Jugoslaviji preko katerega pelje lepa in zanimiva cesta iz Kranjske gore (12 km). Ob cesti je znamenita Ruska kapelica (cesto so gradili ujetniki iz Rusije). V območju Vršiča je več planinskih koč. Če gremo na Vr-

šič peš si moramo vzeti 3 ure časa. Iz Vršiča je lepa tura na Malo Mojstrovko. Ne posebno težka, a precej strma pot nas pripelje precej visoko, z vrha so prelepi razgledi. (Od Vršiča

ČRNA PRST — 1844 m

Zelo lepa gora, znana po zelo bogati flori in razgledih proti Tržaškemu zalivu na eni strani in Triglavskemu pogorju na drugi strani. Dostop iz Bohinjske Bistrice (žel. in avtobusna postaja) do Mencingerjeve koče (1 ura hoje). Odtod precej navkreber do koče Zorka Jelinčiča, ki je tik pod vrhom (še 2,30 ure hoje).

DOM PRI KRNSKIH JEZERIH
(1385 m)

Dom je bil odprt lansko leto in stoji na ključni točki med Komno in Krnom. Je 15 minut oddaljen od pravljeno lepega Krnskega jezera. Dostopen je iz Lepene od doma dr. Klementa Juga ali iz Komne prek Bogatinskega sedla. Odtod je najlepša pot

na vrh Krna (2,30 ure). Zelo priljubljena točka planincev iz Primorske, Trsta in Gorice.

KOČA NA PLANINI RAZOR —
(1317 m)

Tudi priljubljena točka planincev iz Primorske. Leži na planini Razor, najboljši dostop pa je iz Tolmina preko Ljubinja in planine Kuk. Zanimiva je tudi pot čez Vogel iz Bohinja. Koča ima 110 ležišč.

ŠE OPOZORILO:

Koče so odprte od julija do septembra. Včasih pride v visoki sezoni do težav s prenočišči. Čimprej torej do koče, kjer želite prenočiti, saj vemo, da je jutranja hoja v urah, ko se dani, najlepša in najbolj zdrava. Premočno sonce je hud sovražnik v gorah. V primeru nesreče javiti najbližji koči, vse koče so obveščevalne točke Gorske reševalne službe. In še to: Karavanke so mejno gorovje in so ture dovoljene podnevi!

Še nekaj koristnih informacij

V nekaterih turističnih krajih že redno organizirajo za turiste ture v naše gore:

BOHINJ — pri TD Bohinj jezero, tel. 064/76 370 se lahko prijavite za 3 zanimive ture, ki jih organizirajo vsak teden v spremstvu gorskega vodnika Dušana Blažina.

1-dnevna tura jezero - Planina za liscem, Črna prst - Črna gora - jezero.

2-dnevna tura jezero - Zlatorog - Savica - Črno jezero - koča pri Sedmerih jezerih - Koča na Prehodavcih - Komna - Zlatorog.

1-dnevna tura jezero - Vogel - Šija - Suha - Javorje - Bukovska dolina - jezero.

Gorskega vodnika pa lahko najamete tudi posebej za vas in vam bo organiziral in pripravil turo po željeni poti.

Informativna cena za en dan Lit. 20.000.

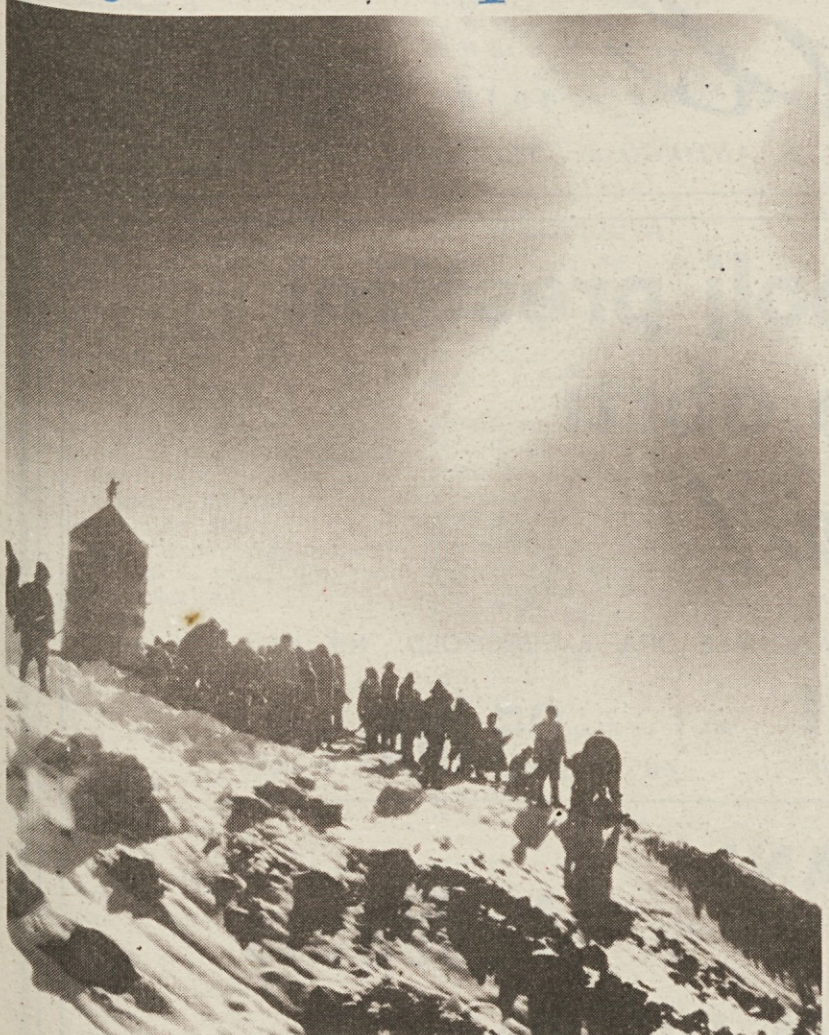
KRANJSKA GORA — V TD tel. 064/88 768 ali v Kompas v Kranjski gori tel. 064/28 472, se lahko prijavite za ture, ki jih organizira Alpetour, z izhodiščno točko Gozd Martuljek, Kranjska gora, Mojstrana in Rateče. Tu organizirajo 5-dnevno turo na Triglav, 3-dnevno turo na Triglav, 2-dnevno turo na Triglav in 6-dnevno turo iz Rateč na Triglav s spustom v Bohinj.

Prav tako si lahko tudi tu najamete vodnika za zaključeno turo.

BOVEC — Alpski turistični center Bovec, tel. 065/86 022, organizira ture na Kanin, Rombon, Krnska jezera, in Svinjak. Tu si lahko sposodite planinske čevlje (1 dan din 500.—) in nahrbtnik (1 dan din 300.—).

BLED — V poslovalnici Alpetour Bled, tel. 064/77 575, se lahko prijavite za ture z izhodiščno točko iz Bohinja ali Kranjske gore, ki smo vam jih že navedli.

Aljažev stolp - 90 let

Aljažev stolp na zasneženem vrhu Triglava (Foto: Joco Znidaršič)

International Gold Corporation

ZLATI
trenutki ljubezni

Obletnica.
Datum, darilo, dragulj.

Darvil

URARNA - ZLATARNA - DRAGULJARNA - SREBRNINA - TRST - TRG S. ANTONIO 4 - TEL. 61201/61932

**Po zmernih cenah najbolj prestižni
izdelki zlatarske obrti
*v bogati izbiri!***

UNO-A-ERRE, BALESTRA, BINAGHI, STELLA, MTM, PASINO, INTERNAZIONALE ORAFA, EUROGOLD... itd.

PRSTANI
ZLATO 18 karatov od **28.000** lir dalje

UHANI
ZLATO 18 karatov od **25.000** lir dalje

PRSTANI
2 safirja, z rubini, pravimi
smaragdi, briljanti od **85.000** lir dalje

PRSTANI
za zaroko s čistim briljantom
river barve od **148.000** lir dalje

DRAGULJI S POPUSTOM DO 50 %

radio - tv - radio - tv - radio - tv - radio - tv - radio - tv - radio - tv - radio - tv

Nedelja, 11. avgusta

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal	16.05 Uno sceriffo contro tutti - TV film
11.00 Maša	16.55 Baci da Hollywood - TV priredba
11.15 Praznični dan - nabožna oddaja	18.40 Samurai senza padrone - TV film
13.00 Poletni maraton	19.50 Dnevnik 2 - Vesti
Trnuljčica - balet	20.00 Športne vesti
13.30 Dnevnik 1	20.30 Inšpektor Derrick - TV film
13.45 Eleanor in Franklin - 2. del	21.30 Dnevnik 2 - Nocoj
15.30 Čudoviti morski cirkus - dokumentarec	21.40 Ombre su Dublino - po romanu J. Plunketta - 1. del
16.00 Angera (Varese): kolesarstvo	23.10 Tedenska oddaja o medicini
17.10 Mladi uporniki - TV film	23.45 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
18.00 Italija moja - vodi Jocelyn	
20.00 Dnevnik 1	
20.30 Indiscrreto - film	Tretji kanal
Nastopata Cary Grant in Ingrid Bergman	16.55 Neposredni športni prenosi
22.10 Hit Parade - glasbena oddaja	Sofija: EP v plavanju
22.45 Ura Agathe Cristie - TV film	vaterpolo: Italija - Nemčija
23.15 Dnevnik 1 - Zadnje vesti, športne vesti in Vremenske razmere	19.00 Dnevnik 3
	19.25 Glasbena oddaja
Drugi kanal	20.30 Življenje Nivasia Dolcemareja
10.45 Tedenska oddaja o zdravju in estetiki	21.35 Dnevnik 3
11.15 L'uomo di paglia - film	22.00 Športne vesti
Nastopa Pietro Germi	22.30 Filmska kamera in spomin - dokumentarec
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri	22.45 Koncert
13.15 Nadaljevanka dneva: Che fare?	23.35 Glasbena oddaja - Pojeta Amadeo Minghi in James Sanese
14.30 Cuori sul mare - film	

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana	Zagreb
8.45 Poročila	10.50 Poročila
8.50 Krpica in oblak - risanke	11.00 Kmetijska oddaja
9.35 Obiskovalci - TV nadalj.	11.55 Sofija: EP v plavanju - vaterpolo: Jugoslavija - SZ
10.05 Derrick - TV nanizanka	13.00 Otroška matineja
11.05 Domači ansambli: Veseli šentviščani	14.20 Glasbeno popoldne
11.35 625 - pregled tedenskega sporeda	15.35 Svilena pot - dokumentarna serija
11.55 Sofija: EP v plavanju - vaterpolo Jugoslavija - SZ	16.25 Lampijon in lepa Marija - TV nadaljevanka
13.00 Poročila	17.05 Na svoj način - glasbena oddaja
15.35 Burleska: Prodajni nadzornik	17.20 Čaj za dva - film
16.00 Zgodbe iz delavnice - TV nadaljevanka	18.35 Retrospektiva zagrebske šole risanege filma
16.50 Poročila	19.30 TV dnevnik
16.55 Majski poker - zabavnoglasbena oddaja	20.00 Ne - TV drama
17.35 Pelji me v mesto - film	21.10 Morje, ljudje, obale - dokumentarno-zabavna oddaja
18.55 Knjiga	21.40 TV dnevnik
19.10 Risanka	22.05 Športni pregled
19.24 TV in radio nocoj	22.50 Program plus: Benny Hill, Skrivnost morja, koncert pianista L. Brumberga. Ob koncu poročila
19.26 Zrno do zrna	
19.30 TV dnevnik	Koper
19.50 Vreme	17.00 Sherlock Holmes - film
20.00 Narasla reka - TV drama - 2. del	18.10 Kvark - znanstvena oddaja
20.50 Jazz na ekranu	19.00 Film
21.30 Hodnik pozabe - kratki film	20.25 Atletika - evropsko prvenstvo
21.45 Kratki film	21.30 Plavanje - evropsko prvenstvo
22.00 Poročila	22.00 Vaterpolo - evropsko prvenstvo
22.05 Športni pregled	23.00 Combat - TV film
	24.00 Rebecca - film

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5	16.15 Pigs & Freaks - film
8.30 Ralphsupermaxieroe - TV film	18.00 Masquerade - TV film
9.30 Flo - TV film	19.00 La banda dei sette - TV film
10.00 Phyllis - TV film	20.00 Simpatie canaglie - risanka
10.30 Mama Malone - TV film	20.30 Psycho - film
11.00 Il favoloso Andersen - film	22.30 Gli uccelli - film
13.00 Glasbena oddaja	00.45 Frenzy - film
14.00 Dono d'amore	2.35 Topaz - film
16.00 Monsieur Beaucaire - film	
18.00 Gavilan - TV film	TELEPADOVA
19.00 Condo - TV film	12.00 Il ritorno del Santo - TV film
19.30 Lottery - TV film	13.00 Conan - risanka
20.30 La terza guerra mondiale - film, 1. del	13.30 Yattaman - risanka
23.30 Bandiera gialla - film	14.00 L'incredibile Hulk - TV film
	15.00 Petrocelli - TV film
RETEQUATTRO	16.00 I nuovi Rockies - TV film
8.30 La stagione dei ladri - film	17.00 Barnaby Jones - TV film
10.10 Simbad e il califfo di Bagdad - film	18.00 Risanke
12.00 California - TV film	19.00 Sam il ragazzo del West - risanka
13.00 The Muppet Show	19.30 Belle e Sebastiene - risanka
13.30 Jambo, Jambo - dokumentarec	20.00 Blackstar - risanka
14.00 Amici per la pelle - TV film	20.00 Tenente Dinamite - film
15.00 Mi benedica padre - TV film	22.15 Barnaby Jones - TV film
15.20 La spada di Ali Babà - film	23.15 Il ritorno del Santo - TV film
16.50 La donna soldato - film	
18.30 Attenti a quei due - TV film	TRIVENETA
19.30 Bravo Dick - TV film	9.00 Risanke
20.00 Con affetto tuo Sidney - TV film	10.00 TV film
20.30 California - TV film	10.30 Doppio pericolo - film
21.30 Mai dire sì - TV film	12.30 TV film
22.30 A cuore aperto - TV film	12.50 Horoskop
23.30 L'amaro sapore del potere - film	13.00 Drazba
1.30 L'ora di Hitchcock - TV film	16.30 La morte fobia molti porta via - film
	18.00 TV film
ITALIA 1	19.00 Drazba
8.30 Chappy - risanka	22.00 Drazba
10.45 Lo specchio magico - risanka	1.00 TV film non stop
12.15 I giovani fucili del Texas - film	
12.15 Hardcastle & McCormick - TV film	TELEFRIULI
13.15 Sport: Grand Prix	14.30 Bestione Superstar - film
14.00 Video estate 85 - glasbena oddaja	16.00 Risanke
	17.30 FBI Cape Canaveral - film
	19.00 The Bold Ones - TV film
	20.00 Kiss Kiss - TV film
	20.30 Cari amici miei - film
	22.00 Il testimone deve tacere - film

Ponedeljek, 12. avgusta

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal	Drugi kanal
11.15 Televideo - poskusni program	13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.00 Poletni maraton	13.15 Nadaljevanka dneva: Che fare?
Trnuljčica - balet	14.25 Poletje je dogodivščina - risanke in TV filmi
13.30 Dnevnik 1	17.00 Donne sole - film
13.45 Dinastija - TV priredba	18.30 Športne vesti
15.25 Nogometno srečanje: Državna reprezentanca pevcev - Mestni redarji iz Bologne	18.40 Samurai senza padrone - TV film
15.55 Včerajšnje, jutrišnje in večne zgodbe	19.45 Dnevnik 2 - Vesti
17.20 Risanke	20.30 Labodje jezero - balet, glasba P. I. Čajkovski
16.30 Brendon Chase - TV film	21.55 Dnevnik 2 - Nocoj
17.00 Po poteh Kalifornije - TV film	21.35 Effi Briest - film, ki ga je režiral Rainer W. Fassbinder
17.50 Risanke	23.55 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
18.10 Risanke	
18.25 TV stadio - športna oddaja	Tretji kanal
19.35 Almanah in Vremenske razmere	18.25 Šport
20.30 Arizona colt - film	19.00 Dnevnik 3
Nastopa Giuliano Gemma	19.25 L'altro suono - 7. del
22.35 Kadar kronika postane zgodovina - dokumentarec	20.30 Rock koncert
23.15 Pet Beethovnovih koncertov za klavir in orkester	21.55 Dnevnik 3
23.55 Dnevnik 1 - Zadnje vesti, Vremenske razmere	22.20 Šola in vzgoja
	22.50 La paloma - film

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana	Koper
17.55 Poročila	15.00 Zorro maščevalec - film
18.00 Poletavček - TV nanizanka	16.40 Combat - TV film
18.30 V ateljeju - dokumentarna oddaja	17.40 Soko - TV film
18.45 Podium - oddaja za mlade	18.00 Nepremagljivi Shogun - risanka
19.24 TV in radio nocoj	18.30 Kenguru Skippy - TV film
19.30 TV dnevnik I	19.00 Odprta meja - informativna oddaja v slovenskem jeziku
20.05 Lepa Otero - TV nadaljevanka	
21.05 Bolmansko mostišče - dokumentarna serija	V današnji Odprti meji bodo na sporedu tudi naslednje vesti:
21.55 Piranski glasbeni večer 82 - glasbena oddaja	GORICA — Iz Soče odstranjujejo razstrelivo iz prve svetovne vojne.
22.15 TV dnevnik II	LIGNANO — V načrtu gradnja novega hipodroma
Zagreb	MILJE — Nagrajevanje ob koncu natečaja narečne poezije
18.00 Poročila	OPČINE — Začetek »Tabora 85«
18.05 TV koleđar	MILJE — Načrt za arheološko raziskovanje
18.15 Mima, Bane in Lutke - otroška serija	
18.30 Zmajeva ulica v Novem Sadu	19.30 TVD Stišiče
18.45 Podium - oddaja za mlade	19.50 Zdrava prehrana
19.30 TV dnevnik	20.25 Tisoč dolarjev za Winchester - film
20.00 Othello - TV drama	22.00 TVD Vse Danes
21.35 Argumenti	22.10 Variete s Sidney Rome
22.05 Izbrani trenutek	23.00 Westside Medical - TV film
22.10 TV dnevnik	24.00 Zorro maščevalec - film
22.30 En avtor, en film	
22.50 Program plus: Benny Hill, Rumena laguna, Prijatelji glasbe	

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5	14.00 Video estate 85
8.30 Ralphsupermaxieroe - TV film	14.30 Kung Fu - TV film
9.30 Il mio amico Kelly - film	15.30 Gli eroi di Hogan - TV film
11.30 Lou Grant - TV film	16.00 Bim Bum Bam
12.30 Peyton Place - TV film	Gary Coleman Show - risanke
13.30 Fiori nella polvere - film	Piccole donne - risanke
15.30 Westgate - TV film	Flo la piccola Robinson - risanke
16.30 Divja narava - dokumentarec	Cuore - risanke
17.00 Lobo - TV film	18.00 Quella casa nella prateria - TV film
18.00 I ragazzi del sabato sera - TV film	19.00 Fantasilandia - TV film
18.30 Tuttinfamiglia - nagradno tekmo	20.30 Samurai - TV film
19.00 I Jefferson - TV film	22.30 Be Bop a Lula - glasbena rubrika
19.30 Love Boat - TV film	23.30 La ragazza Rosemarie - film
20.30 La terza guerra mondiale - 2. del filma	1.20 Mod Squad i ragazzi di Greer - TV film
22.30 I confini dell'uomo - dokumentarec	
23.00 Sport	TELEPADOVA
24.00 Il mostro della laguna nera - film	14.00 Adolescenza inquieta - TV film
	14.30 Capriccio e passione - TV film
RETEQUATTRO	15.00 Arrivano le spose - TV film
8.30 Mi benedica padre - TV film	15.50 Operazione ladro - TV film
8.50 La fontana di pietra - TV novela	16.40 La belva di Saigon - film
9.40 La schiava Isaura - TV novela	18.30 Nove Ostržkove dogodivščine - risanke
10.15 Giorno per giorno - TV film	19.00 Sam il ragazzo del West - risanke
10.40 Alice - TV film	19.30 Belle e Sebastian - risanke
11.05 Mary Tyler Moore - TV film	20.00 Cuore selvaggio - TV film
11.30 Amore dannato - TV novela	20.30 Rascal Marine - film
12.00 I giorni di Brian - TV film	22.15 Barnaby Jones - TV film
12.50 Giorno per giorno - TV film	
13.20 Alice - TV film	TRIVENETA
13.45 Mary Tyler Moore - TV film	9.30 Dokumentarni film
14.15 La fontana di pietra - TV novela	10.00 TV film
15.05 Blue Noah - risanka	11.30 TV film
15.30 I gatti di Cattanooga - risanka	12.00 Mexico Story - film
16.10 Mi benedica padre - TV film	14.00 TV film
16.30 Lancer - TV film	14.30 Paura in agguato - film
17.30 La squadriglia delle pecore nere - TV film	16.00 Komični filmi
18.30 I giorni di Brian - TV film	16.30 Risanke
19.25 La schiava Isaura - TV novela	17.30 Zorro contro i banditi della miniera - film
20.00 Amore dannato - TV novela	18.50 TV film
20.30 Pilly la spia più grande - TV film	19.40 Dokumentarni film
21.30 Un eroe dei nostri tempi - film	20.30 Un vero patriota - film
23.20 Serpico - TV film	22.00 Razstava preprog
00.20 L'ora di Hitchcock - TV film	
ITALIA 1	TELEFRIULI
8.45 Quella casa nella prateria - TV film	14.30 Cari amici miei - film
9.45 Figli e amanti - film	16.00 Hanna e Barbera - risanke
11.15 Gli eroi di Hogan - TV film	16.30 La piccola Nell - risanke
11.40 Sanford and Son - TV film	16.45 Da ali ne
12.10 Cannon - TV film	19.20 Športna oddaja
13.00 Wonder Woman - TV film	19.30 Poročila v nemščini

RADIO

Nedelja, 11. avgusta

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 14.00 Poročila; 8.30 Glasbene podobe; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 10.00 Poslušali boste; 10.30 Mladinski oder: »Zlata slepota«. Po mehiškem motivu napisal Joško Lukeš. Izvedba: Slovensko stalno gledališče v Trstu; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Kmetijski tednik: Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Nedeljski popoldanski zbornik; Glasbeni magazin, vmes: 15.00 Na počitnice; 16.00 V svetu valčka; 17.00 Beležka; 17.30 Efraim Kishon: »Veliki Werber«.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

8.00, 13.30, 15.30 Poročila; 7.15 Otvoritev - glasba za dobro jutro; Radijski koleđar; Prometni servis; 8.15 Polje, kdo bo tebe ljubil - kmetijska oddaja; 9.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - Sosednji kraji in ljudje; 13.15 Prispevek iz zamejstva; 13.45 Prispevek iz Primorske; 14.00 II. prispevek iz zamejstva; 14.15 Marika in Pepa; 14.30 - 16.00 Glasba po željah; 16.00 Naših 40 let; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Poletni čaj Radia Koper in Droge Portorož.

RADIO 1

8.00, 10.13, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 Il guastafeste - poletni program; 8.30 Vest na prvi strani; 8.40 Drugi del poletnega programa; 9.10 Kato-liški svet; 9.30 Maša; 10.16 Sotto il sole sopra la luna - poletne radovednosti; 11.49 Poletna oddaja; 13.56 Turistične informacije; 14.30 Carta bianca stereo; 19.20 Verska oddaja; 19.25 Sono sempre loro - 6. oddaja; 20.30 La audaci memorie di una donna fatale - roman; 20.30 Otok zakladov - opera v treh dejanjih.

LJUBLJANA

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00 Poročila; 7.30 Zdravo, tovariši vo-jaki; 8.07 Radijska igra za otroke; 9.05 Še pomnite tovariši; 10.05 Naši poslušalci seditajo in pozdravljajo; 13.20 Za naše kmetovalce; 14.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 14.30 Humoreska tega tedna; 15.10 Pri nas doma - Lojtrca domačih; 15.30 Nedeljska reportaža; 15.55 10. obletnica zboru Rudolf Božič; 16.20 Pogovor s poslušalci; 16.30 - 17.50 Priljubljene operne melodije; 17.50 Zabavna radijska igra, Glasbena medigra; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 - 22.00 V nedeljo zvečer.

Ponedeljek, 12. avgusta

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Poletni mozaik; 10.10 Koncert Rai iz Rima; 11.30 Opoldanski zbornik; 13.20 Lanskotekmovalce; »Cesare Augusto Seghizzi« v Gorici; 14.10 Popoldanski program; 17.10 Klasični album; 18.00 Kmetijski tednik; 18.30 Glasbena pri-loga.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme - prometni servis; 6.45 Cestne informacije; 6.50 Objave; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - Danes na valu Radia Koper; 14.00 Novosti naše disko-teke; 14.40 Iz kulturnega sveta; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 V podaljku - pregled športnih dogodkov.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 5.50 Rekreacije; 6.35 Vremenska napoved za pomorske; 6.45 Prometne informacije; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.25 Dobro jutro, otroci; 7.50 Iz naših krajev; 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani; 8.25 Ringaraja; 8.40 Pesmice na potepu; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Znano in priljubljeno; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Veliki revijski orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru; 13.00 Danes do 13.00 - iz naših krajev - iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Ponedeljkov križemkraj; 14.05 V gosteh pri zborih; 14.30 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak želja in EP; 17.00 Studio ob 17.00 in glasba; 18.00 Na ljudsko temo; 18.25 Zvočni signali; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Borisa Kovačiča; 20.00 Kulturni globus; 20.10 Zaplešite z nami.

Na skupščini KZE niso rešili osnovnih vprašanj zdravstva

Če je kdo pričakoval, da bo petkova skupščina Krajevne zdravstvene enote dala precej jasne smernice in opredelitve, ali pa vsaj osnutek za potrebno reorganizacijo javne zdravstvene službe na Goriškem, zlasti pa glede preureditve bolnišnic v Gradežu in Krmini, se je tudi tokrat zmotil. Napravljen je bil sicer korak naprej, vendar polovičen in nekako prisiljen, in smo prav gotovo še zelo daleč do stvarnega načrta, kako naj se organizirajo javna zdravstvena služba v pokrajini, da se ohrani zadovoljiva kakovostna raven storitev, a da se po drugi strani občutno znižajo stroški za zdravstvo.

Deželni zakon št. 21 z dne 15. maja letos nalaga Krajevnim zdravstvenim ustanovam, da na podlagi točne evidence obstoječega stanja glede števila bolniških postelj, zasedenosti, števila uslužbencev in produktivnosti, uspešnosti administrativnih služb itd., izvedejo v treh letih potrebno reorganizacijo s končnim ciljem zmanjšanja stroškov. Kako so ravnali pri goriški KZE? Zaenkrat so pripravili samo evidence obstoječega stanja, v sicer dokaj zajetni knjigi, ni pa še izdelan načrt, kako in kje bo treba javno zdravstveno službo preurediti, da zadostijo osnovni usmeritvi, da je pač treba stroške drastično znižati. Stvarni načrt je menda v pripravi, je bilo slišati v izjavah predsednika KZE Calzolarija. Načrt, ki ga mora KZE sprejeti v roku 150 dni do 24. julija letos, to je do konca leta. V nasprotnem primeru bo odločitve sprejel ko misar. Ob upoštevanju dejstva, da bo med tem časom prišlo tudi do obnovitve skupščine KZE (veljavnost mandata je bila podaljšana do konca oktobra) ter ob upoštevanju da si nobena od strank, ki imajo besedo pri upravljanju goriške KZE (zaradi

razumljivih razlogov) noče prevzeti odgovornosti za tako ali drugačno odločitev, se zdi komisarska uprava pravzaprav neizbežna.

Štiriurna razprava v dvorani občinskega sveta v Gorici, ki ji je živo sledilo nad sto občanov Gradeža, ki so se pripeljali v dveh posebnih avtobusih, torej ni pripomogla k razjasnitvi, kakšna usoda je namenjena bolnišnici v tem kraju in tisti v Krmini. Tako stanje je bilo tudi razlog za zelo ogorčeno protestno manifestacijo, ki je bila sredi tedna v Gradežu, kakor smo že poročali, in za kasnejšo izredno sejo občinskega sveta, na kateri so se predstavniki vseh strank soglasno izrekli proti zaprtju bolnišnice, ne da bi pred tem imeli stvarni načrt, kako bo urejeno zdravstvo in kakšne bodo protiusluge, ki jih bo gradeška skupnost dobila. Na izredni seji občinskega sveta v Gradežu so izglasovali tudi dokument, ki pa je bil nekako kamen spotike na petkovi skupščini KZE. Dokument je predstavil republikanec Zanetti (ki je tudi odbornik na občini v Gradežu) ter predlagal, da ga skupščina v celoti osvoji, saj ne bi smelo biti težav, ko so ga v občinskem svetu v Gradežu odobrili soglasno. Drugačnega mnenja je bil načelnik svetovalske skupine KD Mattei, ki je pripravil svoj (predstavil ga je kot skupnega) osnutek dokumenta. Po njegovem, bi dnevni red občinskega sveta v Gradežu upoštevali le kot nekakšno priporočilo in torej ne bi bilo potrebno posebej glasovati o tem. S takim stališčem pa se seveda ni strinjal republikanec Zanetti, ki je vztrajal pri prvotnem stališču in napovedal da se bo vzdržal pri glasovanju. Poseben dokument so pripravili tudi komunisti, ki obtožujejo upravni odbor KZE imobilnosti, nesposobnosti in pred-

vsem, da trmasto vztraja na dosedanjem načinu upravljanja zdravstva. Komunisti v dokumentu tudi zahtevajo najširšo konzultacijo s krajevnimi upravami in sindikalno zvezo. Za dokument, ki ga je predstavil Mattei je glasovalo 23 članov skupščine, proti 12, vzdržal se je republikanec Zanetti. Za dokument KPI je glasovalo 10 članov, 23 jih je bilo proti, 2 sta se vzdržala. Do preobrata je prišlo nekaj minut pred 23. uro, ko je bil umaknjen tretji dokument (dnevni red občinskega sveta v Gradežu) in ki so ga takoj nato osvojili komunisti in zahtevali, da se o njem glasuje. Potrebna je bila skoraj polurna prekinitev zasedanja, da so načelniki skupin dosegli formalen sporazum, da je KD povsem spremenila stališče, ki ga je imela na začetku seje in da je bil dokument končno soglasno odobren. Sledilo je glasovanje o programskem dokumentu ter o statističnem prikazu, ki ga je že na začetku seje prebral predsednik Calzolari. Poročilo je bilo odobreno s 24 glasovi, deset je bilo nasprotnih, dva člana skupščine sta se vzdržala. Formalno (in politično) je bila zadeva rešena, čeprav ostajajo vsa vprašanja še naprej odprta. Precej skaljeni pa ostajajo tudi odnosi med republikanci in demokristjani in tudi socialisti, zaradi čudnega načrta, kako je bilo dosegeno (formalno) soglasje med petimi, oziroma šestimi partnerji, glede reševanja problemov v zdravstvu. Posledice so tudi v republikanski hiši, kjer je pokrajinski tajnik bil prisiljen dati ostavko in, tako pravijo, je sporazum podpisal šele dan zatem. Sicer pa izgleda, da nameravajo spor reševati v domačem krogu. Vidni predstavniki stranke so namreč zanimali, da bi do odstopa prišlo. Res težko se je znati...

Konec meseca v Gorici srečanje folkloristov trinajstih držav

Folklorne prireditve, ki jih za konec meseca pripravlja društvo Pro Loco iz Gorice, se obetajo zanimive in privlačne za občinstvo. Težnja organizatorjev, da bi tudi tokrat obdržali kakovostno raven iz prejšnjih let, se je uresničila. Trinajst skupin iz prav tolikih držav se bo namreč od 23. do 26. avgusta udeležilo petnajstega folklornega festivala, ki ga bodo sklenili s tradicionalnim sprevedom po mestnih ulicah in ki je postal ena najpomembnejših tovrstnih prireditev v Italiji. Vzporedno s tekmovalnim delom, bodo pripravili dvanajsti mednarodni kongres o folkloru, ki bo tokrat posvečen metodologiji dela in raziskav o ljudskih izročilih. Novost letošnje pobude pa je celovečerni nastop svetovno znane brazilske skupine »Festival do Brazil«, ki bo nastopila v ponedeljek, 26. avgusta, na goriškem gradu.

● Turistični delavci v Bovcu se že skrbno pripravljajo na osrednjo turistično prireditev »Comparsa noč«, bo v soboto, 24. avgusta. Prireditev naj bi, vsaj tako je v zamisli organiza-

torjev, potekla letos povsem drugače kot sicer. Po starem bodo le »compes« (krompir s skuto).

Letovanje za upokojence

Občinska uprava v Gorici bo tudi letos z denarnimi prispevki omogočila letovanje manj premožnim upokojencem v Gradežu. Eden, oziroma dotedenski oddih ob morju bo v začetku septembra. Informacije in prijave v javnem večnamenskem socialnem centru v Ul. Baia monti.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada

Iz goriškega matičnega urada, v obdobju od 4. do 10. avgusta 1985. RODILI SO SE: Cristian Seu, Alessia Drufocka, Angelo Rossi, Alessandra Monorchio, Giacomo Lorenzon, Luca Tamburlini, Marilena Tiziana Mazzariol, Katrin Komjanc.

UMRLI SO: 79-letni upokojenec Pietro Braidot, 74-letna upokojenka Marija Simčič vd. Novelli, 76-letni upokojenec Giovanni Pasqualetto, 88-letna upokojenka Marija Humar vd. Del'Angelo, 72-letni upokojenec Salvatore Aschech, 75-letna upokojenka Marija Mučič vd. Paulin, 68-letni upokojenec Dante Azzalin, 73-letni trgovec Marino Giani, 74-letna upokojenka Fiorinda Pecorari por. Cibau.

POROKE: mehanik Bruno Marassi in gospodinja Paola Schabetz, šofer Franco Visintin in brezposelna Consuelo Simone.

OKLICI: barman Mauro Voncina in frizerka Vivien Ines Bertolissi, delavec Sergio Dragonetto in gospodinja Ambra Silli, geometer Gianfranco Coccianni in prodajalka Fabiana Pisoni, delavec Giovanni Battista Sale in gospodinja Patrizia Grusovin, lekarnar Marino Bon in prodajalka Anna Michelussi.

kino

Gorica

CORSO 16.00—22.00 »Rambo«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 16.30—20.30 »Grozljivi vikend«. SVOBODA 20.30 »Strajker«. DESKLE 17.00—19.30 »Žena vihar«.

POGREBI

V ponedeljek: ob 11.00 Adele Vignato vd. Graziato iz splošne bolnišnice v cerkev na Placuti in na glavno pokopališče.

Urediti zdravstveno zavarovanje pred odhodom na dopust v tujino

Nedvomno je izmed vseh letnih časov prav poletje tisto obdobje v letu ko ljudje največ potujejo, obiščejo prijatelje in sorodnike. Obiski v tujini postajajo vse pogostejši, ureditev zdravstvenega zavarovanja zunaj meja naše države pa spada k obveznostim za uspešno ureditev takih načrtov. Z izvenevropskimi državami je Italija sklenila vrsto posebnih bilateralnih konvencij, ki urejajo zdravstveno pomoč. Jasno so te konvencije od države do države zelo različne. Bilo bi zato izredno zahtevno orisati popolno mapo zdravstvenega zavarovanja zunaj meja Evrope, ker pa je zanimanje za take obiske tudi bolj omejeno bomo predstavili pravno ureditev tega vprašanja le z državami kjer je prisotnost italijanskih turistov bolj številčna. Pri tem moramo pojasniti, da so zdravstveni stroški kriti v vsakem primeru le za nujne posege in torej ne za daljša in zahtevnejša zdravljenja v tujini, ki so urejena na povsem različnih osnovah.

Vsi, ki nameravajo ob odhodu v tujino izkoristiti možnost zdravstvenega zavarovanja morajo pred odhodom (vsaj teden dni prej) prositi za potreben dokument v bivših uradih SA UB v Gorici, Trzinu, Gradišču, Gradežu in Krmini. K prošnji morajo do-

dati naslednje dokumente:

— odvisni delavci morajo dodati potrdilo delodajalca o redni zaposlitvi in o družinskem stanju, z anagrafskimi podatki vseh članov družine. Omenjeno potrdilo omogoča zdravstveno zavarovanje vsem članom družine tudi v primeru, če gredo v tujino posamezno.

— upokojenci morajo k prošnji dodati še fotokopijo pokojninske knjižice.

— avtonomni delavci potrebujejo potrdilo o opravljanju svojega poklica, ki ga izda trgovinska zbornica ali posamezna poklicna združenja. Zadoštuje tudi fotokopija potrdila o plačevanju zdravstvenih prispevkov.

Zgornja pravna ureditev velja za vse države članice EGS razen za Španijo in Portugalsko kateri še nista uredili tega vprašanja. V Jugoslaviji in Španiji imajo pravico do zdravstvene pomoči vsi odvisni delavci in upokojenci z izjemo delavcev in upokojencev javnih ustanov. Z bilateralno konvencijo je tudi urejena zdravstvena zaščita z Avstrijo kjer nudijo pomoč vsem vpisanim v sezname javnih zdravstvenih služb. Na te obveznosti opozarja v posebnem tiskovnem poročilu sindikat FISOS CISL.

Pridržana prognoza za motorista Nesreča krosista pri Versi

S pridržano prognozo so v tržiško bolnišnico sprejeli na zdravljenje 33-letnega Maurizia Randija iz Trzica, Ul. Garibaldi 5, zaradi precej težkih poškodb, ki jih je zadobil v prometni nesreči, na državni cesti med Trzinom in Štivanom. Po dosedanjih ugotovitvah, se je Randi peljal na motorju, druge okoliščine nesreče pa še niso povsem znane. Nesreča se je zgodila v petek popoldne.

Motokros je lahko tudi nevarna zadeva. To je na lastni koži preizkusil 17-letni Angelo Busa iz Trsta, Largo Campo Sacro 18, ki se je precej poobil pri nerodnem padcu na progi za motokros v strugi Tera, nedaleč od Verse. Zaradi močnega udara v glavo in hrbet so ga za nekaj dni pridržali na zdravljenju v bolnišnici v Gorici.

Izvolitev lepote v sredo v Gradežu

Lepotice naše dežele se bodo v sredo, 14. avgusta, v Gradežu potegovale za lovoriko najlepše v Furlaniji-Juljski krajini. Za to priložnost se je zbralo približno 40 deklet. Med temi bo posebna ocenjevalna komisija iz-

brala najlepšo, ki bo našo deželo predstavljala na tekmovanju za najbolj prikopno dekle v Italiji.

Prireditvi, ki bo ob 21.30 v prostori Parco delle Rose, bo tudi priložnost, da se bo občinstvo od srca nasmejalo. Kot goste so namreč povabili priznane televizijske humoriste Gigija in Andreo ter Gaspereja in Zuzurra. Napovedovalka večera bo filmska igralka Agostina Belli.

prireditve

V Gradišču bodo v torek, 13. t.m., ob 21. uri, predvajali opero Madama Butterfly, v sredo, 14. t.m., pa bo na vrsti baletna predstava. Obe prireditvi bosta na odprtem, v Ulici Ciotti. Vstopnico so v predprodaji v prostori avtonomne letovišarske ustanove.

čestitke

Slovenska zamejska skavtska organizacija — Gorica se veseli srečnega trenutka, ki je včeraj združil življenja dveh članov njene družine: MAURA in NEVJO. Veliko medsebojnega razumevanja in veliko vztrajnosti v naših vrstah.

Marko Waltritsch

Pevma, Oslavje in Štmaver skozi stoletja

29.

Kljub dvajsetletnemu zatiranju je narodna zavest med ljudmi ostala vedno živa. Ko je Ente nazionale per la rinascita agraria delle Tre Venezie (ustanova, ki jo je fašistična vlada ustanovila z namenom, da odkupuje kmetijska posestva v naših krajih, last Slovencev in na njih naseli kmete italijanske narodnosti), odkupil Fogarjevo posestvo in na njem naselil kmečke delavce iz Veneta, je za Pevmance in Štmavce odpadla še možnost, da bi dobili občasno delo v domačem kraju. Tudi v goriških tovarnah so marsikateremu slovenskemu delavcu delali težave.

Zato so ljudje hitro prisluhnili odporniškim glasovom, ki so prišli iz komaj zasedene Ljubljanske pokrajine. Če so na eni strani lahko spet brali slovensko ljubljansko časopisje, torej spet imeli v rokah pisano slovensko besedo, niso bili preveč zadovoljni s takim pisanjem, ki se je vdinjalo fašističnemu zatiranju, ki so ga sami predobro spoznavali in pod njim trpeli že nad dvajset let. Mnogi zavedni Slovenci so bili takrat v internaciji po raznih krajih Italije ali pa v posebnih kazenskih bataljonih kraljeve vojske, daleč zdoma. Tako je bilo tudi z nekaterimi Pevmanci, Oslavci in Štmavci. Zato so prisluhnili novi besedi, ki se je pričela širiti tudi pri nas, besedi Osvobodilne fronte, ki je slovenski narod vabila v oborožen upor.

V Pevmi je besedo o Osvobodilni fronti pričel širiti palir

Karlo Mikluš-Lahov, ki je že v letu 1942 organiziral prve trojke med vaščani. Ilegalci so se družili in poznali le po tri in tri. V primeru, da bi bila posamezna trojka odkrita, s tem še ne bi bila razkrita celotna mreža. V neki kaverni na Sabotinu vrh Podsenice je bila že v letu 1942 skupina dvanajstih partizanov in Karlo Sošol, ki je bil takrat pismonoša, je prenašal pošto in ilegalno literaturo.

Nekaj dni pred napadom na Jugoslavijo so fašisti aretirali Albina Valentinčiča. V tržaškem Coroneu so ga pretepli, potem pa poslali v internacijo v Città S. Angelo v pokrajino Pescara, od koder se je vrnil šele konec leta 1943. V prvi skupini aktivistov Osvobodilne fronte so bili še Rudi Bregant, Kazimir Princič, Mirko Gabrijelčič, Franc Makuc, Marija Peršolja, Romana Sfiligoj, Darinka Boškin, Vera Primožič, Cilka Feigel,

V prostorih bivše gostilne Pri Pirotu (danes Pri Pepiju) je bil v tridesetih letih otroški vrtec

Alma Bregant, Kristina Valentinčič in še kdo; marsikdo od sedaj živčih se ne spominja več vseh, vsled konspirativnega sistema trojk, zapisnikov pa takrat niso vodili. Vojaki, policija in fašisti so večkrat prišli v Pevmo in zastraševali ljudi. Konec 1942 in v začetku 1943 je bila v vseh Brdih velika akcija za novačenje ljudi v partizane. Veliko mladih, ki so bili takrat vpoklicani v redno italijansko vojsko, se ni odzvalo ukazu in šlo raje v slovensko partizansko vojsko. 20. februarja 1943 so alpinisti 3. regimenta alpskega topništva, ki so prišli v vas, prijeli Rudija Breganta in pri njem našli kup partizanske literature, letake, ki so mladince vabili v partizane. Vojaki kraljeve vojske, ne fašisti ali policisti, so Breganta tako divje pretepli, da je moral potem sedem mesecev presedeti v bolnišnici.

Na Oslavju so že kmalu ustanovili odbor Osvobodilne fronte. Še v začetku 1943 mu je bil predsednik Franc Primožič-Gorenjev, v odboru so bili Jožef Klanjšček-Klanjščkov, Jožef Primožič-Ferjanov, Jožef Gravner-Gravnerjev, Mirko Gravner-Gravnerjev in Jožef Primožič-Karlotov. Osvobodilno fronto na Oslavju je organiziral Jože Krajc, ki je sem prišel, poslan od Ivana Gravnerja iz Kojškega, v zimi 1942-43. Takrat, skoro leto dni pred razpadom italijanske kraljeve vojske, so na Oslavju ustanovili tudi odbor Zveze slovenske mladine, v katerem so bile Cvetka Primožič, Neda Valentinčič, Savina Figelj in Anica Figelj. Mladinke so se sestajale pri Cvetki Primožič. Ženski odbor pa so sestavljale Zofija Sfiligoj iz Koštobone, Valerija Figelj, Kristina Primožič, Gizela Primožič in Rozalija Cibic. Prvi sestanek tega odbora je bil pri Rozaliji Cibic, zatem pa je bila večina sestankov pri Zofiji Sfiligoj. Možejo se skrbeti za politično osveščanje prebivalstva, zbiranje orožja in za sodelovanje s partizani, mladinke so se v glavnem ukvarjale s kurirsko pošto in razpečevanjem literature, žene pa so zbirale živež in zdravila.

Zanimivo o tapiserijah

Vsake tri mesece izhaja revija »Obrtništvo v FJK«, ki prinaša številne zanimivosti in izsledke s tega področja. Revija je namenjena vsem, ki se za obrt zanimajo in zato ni čudno, če dobimo v njej krajše obnove tudi v slovenščini. Zadnja številka te deželne in na lepem papirju tiskane revije je za nas zanimiva predvsem zaradi članka o tkalstvu oziroma tapiserijah v naši deželi. V pregledu te »umetniške obrti« zasledimo tudi ime Magde Starc Tavčar. Člankarica Daniela Zanella jo predstavlja kot edino tržaško izdelovalko tovrstnih tapiserij — volnenih namreč. Prav je torej, da tudi take drobce o naši ustvarjalni prisotnosti zabeležimo.

Religija - človekova spremljevalka

Vprašanje o nastanku verstev že nekaj stoletij razburja domišljijo in zanimanje ljudi. Religiozno prepričanje ni samo stvar vesti in izbire današnjega človeka. To vprašanje je bilo prisotno v vseh časih, raslo je s človekom v vseh zgodovinskih zapletih, obstajalo je na vseh ravneh človeške družbe. Tudi v t.i. ateističnih državah je versko čustvo še vedno prisotno: tu naletimo na veliko število državnih obredov, ki dejansko spominjajo na velike cerkvene slavnosti in »častjenje« znanih osebnosti večkrat meji na pobožno oboževanje.

Preučevanje religij je odvisno od številnih elementov in različnih ved. Za spoznavanje prazgodovine in antičnega obdobja je predvsem pomembna arheologija. Z vloge religije v življenju posameznikov in družb se ukvarjata antropologija in sociologija, primerjalni študij pa odkriva razlike in podobnosti med religijami. Za natančno preučevanje tega pojava pa so pomembni tudi narodopisje, mitologija, filozofija, teologija, glasba, jezikoslovje in umetnost, saj religija dejansko zavzema skoro vse človekove dejavnosti.

Razmišljanje o nastanku in vzroku verskega pojava je postalo predmet raziskav in razmišljanja šele v zadnjih stoletjih. Znanstveniki, ki so v preteklih stoletjih pisali o izvoru religije, so bili pretežno »kahinetski teoretiki«, ki niso imeli nikakršnega stika z dejansko stvarnostjo, pač pa so svoje zaključke in trditve črpali iz knjig in raziskav raznih drugih raziskovalcev.

Za označevanje prastarih oblik verstev, večkrat uporabljamo besedo »animizem«. Ta beseda je nastala v 19. stoletju iz izraza »anima«, ki pomeni dušo. Animistična teorija trdi, da je človek začel verjeti v nesovno dušo, ker so se v njegovem življenju dogajale stvari, ki si jih ni znal razlagati — sanje, prividi, smrt. Človeku so se umrli prikazovali v sanjah in pračlovek je začel zato verovati, da duše živijo tudi po telesni smrti. Sčasoma so mrtve začeli šteti za bogove.

Teoretik James Frazer pa je bil prepričan, da je bila prva stopnja človekovega intelektualca razvoja magija. To naj bi bila nekakšna primitivna znanost — ljudje so verovali, da lahko na življenje in na svojo okolico vplivajo s pomočjo magičnih elementov, urokov, raznih obrednih plesov ipd. Ker pa se je magija izkazala za neuspešno, je človek začel verovati v onstoj nadnaravnih bitij, ki mu lahko pomagajo v vsakdanjem življenju.

Evolucijska teorija Charlesa Darwina, ena najpomembnejših odkritij novega časa, je odločilno vplivala na znanost in je obenem spodbudila nastanek najrazličnejših novih študij. Iz darwinove teorije se je rodilo pre-

pričanje, da je evolucijska rast povsod enaka in da so torej razvojne stopnje vseh ljudstev na zemlji podvržene enakemu razvojnemu procesu. Za ljudstva, ki so na nižji stopnji materialne kulture, je nekaj časa prevladovalo napačno mnenje, da lahko po vzorcu današnjih »primitivnih« ljudstev lahko ugotovimo, kakšna je bila religija v svojih začetnih oblikah.

Razna religiozna čustva izvirajo iz vprašanja o smrti. Umiranje, »konec« človekovega življenja, je eden najbolj skrivnostnih, vznemirljivih in nedojemljivih dogodkov. Verjetno je prav strah pred smrtjo izoblikoval prva človeška verska prepričanja in je s časom privedel v pravo religijo, v visoko razvit kult. Že v obdobju stare kamene dobe so bile v navadi razne oblike pokopavanja mrtvih. Pogostokrat so truplo polagali v grob in ga posuli z rdečim okrom, včasih pa so priložili tudi školjke ali razne koščene predmete. Oker je pomenil kri, ki daje življenje, školjke pa so uporabljali kot denar ali okras. Zakoreninjeno je bilo torej prepričanje, da mrtvi ponovno zaživijo. Prav verjetno je, da se prazgodovinski človek ne bi toliko trudil s pokopavanjem mrtvih in jih oskrbel z vsem, kar naj bi umrli potreboval po smrti, če ne bi verovali v posmrtno življenje...

Za zgodovinarje verstev imajo velik pomen tudi prazgodovinske jame, v katerih je pračlovek poslikal stene z najrazličnejšimi motivi, povezanimi predvsem s lovom ter raznimi predstavami o življenju, smrti, rojevanju in boju za obstanek.

Tolmačenje teh prazgodovinskih poslikav je precej raznoliko. Nekateri gledajo nanje kot na izraz zgolj estetskih in erotičnih motivov, večina raziskovalcev pa jim povezuje z verskimi čustvi.

Za starejša obdobja so značilna tudi čaščenja sonca, lune, zvezd, raznih naravnih pojavov. V tem obdobju je značilno tudi verovanje v žensko božanstvo, kar je nedvomno povezano s takratnim matriarhalnim redom. Ženska je bila simbol življenja, kar nakazujejo tudi zelo poudarjene značilnosti materinstva pri ženskih podobah. Čaščenje »boginje - matere« je bilo obenem povezano s kultom plodnosti zemlje, od katere je bilo odvisno človekovo življenje. Podlaga prvih religioznih čustev je torej primarna potreba človeka po samoohranjanju.

Večkrat lahko opazimo, da so med različnimi verstvi kar presenetljive podobnosti. Res je, da so zgodovinsko vplivale druga na drugo, vendar s tem niso izgubile svojih posebnosti in svojega pomena. Sodba o tem, katera religija je »prava« ali višja od druge, pa je povsem prepuščena presoji, vesti in verskemu prepričanju posameznikov...

HELENA JOVANOVIČ

Najbolj prodano v Tržaški knjigarni

1. Jože Pirjevec:
TITO, STALIN E L'OCCIDENTE

(Založništvo tržaškega tiska)

2. Razni avtorji:
SLOVENSKA MISEL
(Cankarjeva založba)

3. Branko Marušič:
PRIMORSKI ČAS PRETEKLOSTI
(Založba Lipa)

4. Marijan Krišelj:
ZLATA NAVEZA
(Založba Obzorja)

5. Milan Lipovec:
SLOVENCİ POD JELŠEVO BREZO
(Založba Lipa)

Bruce Robinson med scenariji, igro in režijo

Pred kratkim, ko se je dobitnik letošnje nagrade »Sergio Amidei« Bruce Robinson mudil v Gorici z mlado ženo, sem ga prošla za krajši intervju za Primorski dnevnik. Navdušeno je privolil, postavil pa je pogoj, da mu ne odtrgam niti trenutka goriškega dvodnevnega bivanja. Zato pa sem se z angleškim parom odpeljala proti Števerjanu; v programu sta namreč imela ogled goriških Brd. Tu sem ga vprašala, naj mi pove kaj o začetkih njegove filmsko-gledališke kariere. Iz rok mi je vzel magnetofon, ga vključil, me pogledal, rekel »andiamo« in začel svoj intervju — samogovor.

»Vse se je začelo z otroško astmo. Zdravnik mi je svetoval, naj se naučim pravilnega dihanja in pravilnega govorenja, tako da bodo vse moje dihalne funkcije bolj enakomerne in zato manj podvržene astmatičnim napadom. Zato sem se vpisal v igralsko šolo, ker je bil to sijajen način, da sem se istočasno učil »govornišva« in dihanja. Vsakič, ko sem stopil na oder, je bil to za astmo kar hud udarec. Mimo tega sem kmalu opazil, da mi je gledališka igra dokaj všeč, pozabljal sem nase, na astmo in na realen svet, obenem pa zanemarjal šolske obveznosti. Edini šolski predmet, ki mi je bil res v pravi užitek, so bile ure gledališke šole. Zato pa sem se pri 15 letih odločil, da postanem igravec. Pustil sem šolo in vložil proš-

njo na Višji šoli za dramo. Sprejeli so me in od 17. do 21. leta sem se izšolal v igralca. Ob koncu študija sem spoznal italijanskega režiserja Franca Zeffirellija, ki mi je ponudil vlogo Benvoglija v filmu ROMEO IN JULIJA.

Tako sem tudi začel svojo igralsko kariero in že pri tem prvem filmu mi je začelo nekaj prigravljati, da me igralski svet sploh ne zanima, in da sem si verjetno izbral napačno življenjsko pot. Nastopil sem še v drugih filmih, npr. v ZGODBI ADELE H. Francoisa Truffauta ali v KLEINHOF HOTEL Carla Lizzanija — ta je bil tudi moj zadnji nastop v filmu — nisem pa imel stalne službe. Zato sem v prostem času začel pisati televizijske scenarije. Pravzaprav se je to začelo 1968. leta, ko

so zvoki Dylanove »Blowing in the Wind« komentirali presunljive posnetke Vietnamca, ki mu počijo strel v glavo. Takrat sem se zavedel, da so dnevi prekratki, da bi lahko izpisal vse, kar me je bremenilo, da bi lahko postavil na papir vse svoje misli. V meni je nekaj počilo, kot bi se mi odprlo.

Glede na to, da sem se kar dobro spoznal na svet filma in da sem v njem živel, se mi je zdelo nadvse logično, da pišem scenarije.

Skoraj deset let sem pisal scenarije, ne da bi mi jih kdo odkupil. Življenje sem si služil kot igralec in s pisanjem pornografskih pisem za rubrike Playboya ali Penthause. 1974. leta mi je angleški producent David Puttnam ponudil 200 dolarjev za neki scenarij in tako sem »sradno« začel kariero pisatelja-scenarista. Oz. služil sem si kruh s pisanjem scenarijev, ki jih še vedno niso realizirali.

Avto je pripeljal v mesto. Čas za intervju se počasi izteka, zato pa mu postavim še zadnje, običajno vprašanje o načrtih v bližnji prihodnosti.

»Po delu za The Killing Fields sem se tri leta posvetil filmu za produk-

cijo Warner Brothers FAT MAN AND THE LITTLE BOY (tako sta se imenovali atomski bombi, ki sta padli na Hirošimo in Nagasaki). Film govori o razvoju atomske bombe od Enrica Fermija dalje. Režiser bi moral biti Hugh Hudson, v glavni vlogi pa bi moral nastopiti Dustin Hoffman. Napisal sem tudi fantastično - fantapolitično televizijsko zgodbo o človeku, ki mu zraste mozolj na vratu, ta mozolj pa ima oči, usta, živi in se pogovarja s človekom, na katerem je zrasel. Snemali ga bodo letos pozimi. Pripravljen sem tudi scenarij po svoji literarni predlogi, posnel ga bom sam za producentsko hišo bivšega Beatlesa Georgea Harrisona. Se mi že zdi prav, da vsaj enkrat poskusim sam. Pripravljam tudi adaptacijo Zolajevga romana »Germinal«, za režiserja Miloša Formana. Pisanje tega scenarija zahteva veliko truda in zgodovinsko-socialnih raziskav. Nikar ne mislite, da je to enostavno delo. Vsekakor mislim, da s filmom vsaj še devet mesecev ne bo nič. Skoraj gotovo pa ga bodo snemali v Kanadi, kjer živi še precej pristnih Francozov.

Razgovor zapisala
EVA FORNAZARIC

Položaj slovenskega jezika med narodnoosvobodilno borbo

IV.

Malodane izključno nemški značaj Koroške, pokrajine, v kateri so stoletja skupaj živeli Slovenci in Nemci, še prej pa je bilo tam prvo slovensko državno središče (sedež Karantani-je), so avstrijske (nemško govoreče) oblasti nato gojile s sistematičnim iztiskanjem slovenskega jezika iz javnega življenja (leta 1924 so prepovedali slovenske vneske v matične knjige, prepovedali so slovenski jezik v uradovanju celo slovenskim organizacijam, odpravljali so slovenske in dvojezične oznake krajev); leta 1926 so se oglasile zahteve za odpravo utrkvističnih šol, poleg tega pa je dr. Martin Wutte v spisu Deutsch-Windisch-Slovenisch skušal utemeljiti teorijo o »vindišarjih« kot posebni etnični skupini na Koroškem. To teorijo, ki je resna znanost ni nikoli sprejela, so do konca zavrnila šele v sedemdesetih letih (med njimi zlasti Aleksander Isaacenko). Raznarodovanje se je stopnjevalo skoraj povsem tako kot na Primorskem.

Ljudsko štetje leta 1934 je pokazalo še manj Slovencev kot prvo, izid ljudskega štetja po priključitvi k Nemčiji pa več, kot sta jih prikazali prvo in drugo avstrijsko štetje (po ocenah strokovnjakov je bilo tedaj koroških Slovencev nekaj manj kot 80.000). Že decembra 1939 so izdelali načrte za razseljevanje Slovencev in priseljevanje Nemcev. Napad na Jugoslavijo je l. 1941 ta prizadevanja poostil. Če sta torej razpad Avstro-Ogrske in nova ureditev sveta po prvi svetovni vojni prinesli

osrednjemu delu Slovencev sorazmerno svobodo, je razdelitev slovenskega narodnega ozemlja na štiri države povzročila nadse neenoten razvoj v posameznih pokrajinah. Medtem ko se je v osrednjem delu jezik razvijal v vseh tedanjih ustanovah političnega življenja, v znanosti, v kulturi, tudi v gospodarstvu, v gledališčih, na radiu kot novem kulturnem mediju, in je v slovenski šoli in z mediji veliko intenzivnejše kot v zadnjem obdobju boja za svobodo prodiral med ljudi, je bil v Italiji in Avstriji tudi jezik formalne rabe (knjižni jezik) čedalje bolj omejevan v zasebnosti, pa še nad to zasebnostjo je viselo preganjanje (Cermelj 1965: 87). Položaj pri Slovencih na Madžarskem je bil poseben zaradi zaoostalosti in tradicionalnosti ozemlja; slovenski jezik v javnosti je bil tudi tam razen v cerkvi odri-njen v zasebnosti, slovenščina je tako nujno ostajala v diglosiji in predvsem na ravni dialekta.

Po razpadu kraljevine Jugoslavije so si Nemci, Italijani in Madžari razdelili še tisti del slovenskega ozemlja, ki je po prvi vojni pripadel Jugoslaviji; severovzhodni in severni del sta pripadla Madžarom in Nemcem, južni in jugovzhodni Italijanom (do 1943, potem Nemcem, vendar v posebnih okoliščinah). Takoj po okupaciji so novi gospodarji razglasili odredbe o slovenščini v javnosti. Odredbe so slovenščino različno omejevale, čeprav so — kot je bilo navedeno — tako nemški kakor italijanski fašisti v smislu svojih političnih doktrin načrtovali asimilacijo oziroma odstra-

nitev Slovencev, Italijani pa prodiranje na Balkan, Nemci po starem geslu, prodreti na jug do morja. Za pomenjenje so predvideli najkrajši čas v Evropi, štiri leta.

26. aprila 1941, torej tri tedne po napadu na Jugoslavijo, je Adolf Hitler — kakor šest-najst let pred njim v tajnem pismu ministrom Mussolini za Primorsko — vzkliznil: »Napravite mi to deželo nemško! Ta trdi ukaz je svedea pomenil napoved ofenzive na identiteto in s tem spet najprej na jezik. Ze pred tem — 12. aprila 1941 — je na primer policijski poverjenik dr. Pfrimer v Mariboru izdal odlok, po katerem je bilo ukazano od sobote do ponedeljka slovanke (to se pravi predvsem slovenske!) napise na lokalih brez izjeme prelepiti in po možnosti nadomestiti z nemškimi v latinici; zoper prekrške je predvidel kazni. Na drugi strani je šef civilne uprave dr. Rainer izdal naredbo, po kateri je prepovedana uporaba slovenskih »predimena« v besedi in pisavi. Načrti za nadaljnje pomenčevanje so zmanjšali rabo slovenščine na najmanjšo mogočo mero, čeprav slovenščine iz množičnih občil niso povsem odpravili: v omejenem obsegu je bila v časopisih in razglasih, bila je v propagandnih in uradnih besedilih. Uveljavili so zgolj nemško šolo, v nemščini so bili tudi javni obrazci. Italijani so morali sprčo siceršnje nepriljubljenosti (v Ljubljani so jim tudi tedanji voditelji zamerili ravnanje s primorskimi Slovenci in so si zaradi tega želeli nemško okupacijo) ravnati — kar zadeva življenje v slovenščini —

sprva milo, dovolili so celo slovensko radijsko postajo, nekaj časa je smela delovati univerza, šole so bile odprte itd. Te taktične poteze Italijanov so predstavnike tedanjih meščanskih strank uspravale, da so v poslanici Mussoliniju (kljub bolečim izkušnjam iz Primorske) lahko zapisali: »(...) Spoštovanje našega jezika priča, s kako zvišenim pojmovanjem rimske pravičnosti ume Fašistična Italija vladati narodom, ki so pod njenim vodstvom (...)«.

Take so bile okoliščine, v katerih je slovenščina, ki jo je tuja oblast skušala spraviti s sveta, polagoma postala na vsem slovenskem ozemlju formalni jezik slovenskega narodnoosvobodilnega boja. Znamenita četrta točka Temeljnih točk Osvobodilne fronte, razglašena leta 1941, pravi: »Z osvobodilno akcijo in aktivizacijo slovenskih množic preoblikuje OF slovenski narodni značaj. Slovenske ljudske množice, ki se borijo za svoje narodne in človeške pravice, ustvarjajo nov lik aktivnega slovenstva«. Ker je predmet naše-ga razmišljanja jezik in ker jezikovne pravice v nasprotju s političnim programom Združene Slovenije (1848) niso posebej eksplicitne, jih razumemo v zvezi »narodne in človeške pravice«, ki ji je pomen določilo Kardeljevo razpravljanje v Razvoju slovenskega narodnega vprašanja (1939). »Narodne in človeške pravice« so pravice do lastnega obstoja, identitete in svobodnega življenja.

(Nadaljevanje sledi)
BREDA POGORELEC

Včeraj na evropskem plavalnem prvenstvu v Bolgariji

Svetovni rekord M. Grossa na 200 m delfin

SOFIJA — Prav v predzadnjem dnevu 17. evropskega plavalnega prvenstva je končno padel tudi svetovni rekord. Dosegel pa ga je zahodnonemški as Michael Gross na 200 m delfin. V ospredju je bila tudi tekma v vaterpolu med Jugoslavijo in Italijo, saj je neposredno odločala vsaj o srebrni kolajni. Zmagala je Jugoslavija z 10:9 (1:2, 4:3, 4:2, 1:2) in se bo tako danes za prvo mesto pomerila s Sovjetsko zvezo. Ostali izidi A skupine: Španija - ZRN 8:5, SZ - Madžarska 10:8, Nizozemska - Grčija 14:10. Lestvica: SZ 11, Jugoslavija 10, Italija 8, ZRN 7, Madžarska 6, Španija 4, Nizozemska 2, Grčija 0.

Zahodnonemški plavalec Michael Gross je na včerajšnjem predzadnjem dnevu evropskega prvenstva še bolj obogatil svojo bero kolajn, saj je osvojil že svoje peto odličje (tri med posamezniki in dve v štafah), obogatil pa je tudi prvenstvo samo, na katerem doslej ni padel niti en sam svetovni rekord: Gross je namreč na 200 m delfin s časom 1'56"65 popravil svojo najboljšo svetovno znamko (1'57"01), ki jo je postavil junija lani v Remscheidu. Gross včerajšnje tekme sicer ni začel silovito, saj ni bilo nikogar, ki bi ga lahko ogrozil, zadnja dva bazena pa je ritem precej povišal, kar mu je prineslo tudi rekord.

Včeraj je padla še ena znamka, in sicer evropska na 100 m hrbtno, postavil pa jo je Sovjet Poljanski, ki je tako vsaj omilil porazno sovjetsko bilanco na tem prvenstvu, kjer so se doslej rešili le s skoki v vodo.

Po pričakovanju so si med ženskami najbolj zlahtne kolajne razdelile Vzhodne Nemke, ki so zmagale tako na 200 m mešano, na 800 m prosto in v štafeti 4X100 m. Ni jim pa uspelo (verjetno je to zanje že neuspeh) osvojiti srebrnega odličja. Na 200 m mešano je namreč 2. mesto presenetljivo osvojila domačinka Blagova, na 800 m pa je zmagovalko Straussovo do zadnjih metrov ogrožala Britanka Hardcastle. Italijanka Lasijeva pa je bila v tej tekmi šesta.

Izmed Jugoslovanov se tudi včeraj nihče ni uvrstil v finale od 1. do 8. mesta. Še najboljši je bil Darjan Petrič, ki je na 1500 m zasedel 12. mesto.

REZULTATI FINALOV

200 m mešano - ženske: 1. Nord (NDR) 2'16"07; 2. Blagova (Bol.) 2'17"35; 3. Bornike (NDR) 2'17"96; 4. Zindler (ZRN) 2'18"22; 5. Schulz (ZRN) 2'18"36; 6. Philipson (Šve.)

2'18"91; 7. Lung (Rom.) 2'19"38; 8. Bogomilova (Bol.) 2'20"78.

200 m delfin - moški: 1. Gross (ZRN) 1'56"65 (svetovni rekord); 2. Nielsen (Dan.) 1'58"80; 3. Drost (Niz.) 2'00"16; 4. Schaffgans (ZRN) 2'00"36; 5. Gery (ČSSR) 2'00"54; 6. Garmendia (Šp.) 2'01"66; 7. Wiszga (Pol.) 2'01"92; 8. Stevenson (Gr.) 2'02"08.

800 m prosto - ženske: 1. Strauss (NDR) 8'32"45; 2. Hardcastle (VB) 8'32"57; 3. Mohring (NDR) 8'40"82; 4. Nimb (Dan.) 8'45"55; 5. Gyuro (Madž.) 8'46"54; 6. Lasi (It.) 8'50"09;

7. Lebek (ZRN) 8'50"68; 8. Van Der Meer (Niz.) 8'52"45.

100 m hrbtno - moški: 1. Poljanski (SZ) 55"24 (evropski rekord); 2. Richter (NDR) 58"02; 3. Zabolotnov (SZ) 56"88; 4. Baltrusch (NDR) 57"09; 5. Leberherz (ZRN) 57"84; 6. Edwardson (Is.) 57"92; 7. Fredin (Šve.) 58"25; 8. Aldabe (Šp.) 59"64.

Štafeta 4X100 m mešano - ženske: 1. NDR 4'06"93; 2. SZ 4'11"32; 3. Bolgarija 4'11"92; 4. Nizozemska 4'11"99; 5. ZRN 4'15"23; 6. Italija 4'15"43; 7. Švedska 4'16"78; 8. Švica 4'17"77.

Sinhronizirano plavanje - dvojice: Worisch - Edinger (Av.) 180,642; 2. Hermine-Besson (Fr.) 179,133; 3. Dodd - Wilson (VB) 177,764; 7. Pastore - Perenzi (It.) 163,192.

DANAŠNJI SPORED

PLAVANJE: 9.00 kvalifikacije; 17.00 finali 1500 m prosto moški, 200 m mešano moški, 200 m delfin ženske,

200 m hrbtno moški, 4x100 m mešano moški. VATERPOLO: 9.00 Grčija - Španija, 10.00 ZRN - Italija, 11.00 Jugoslavija - SZ, 14.30 Madžarska - Nizozemska. SINHRONIZIRANO PLAVANJE: 9.00 kvalifikacije, 15.00 finale ekipno.

KOLAJNE

	z	s	b
Vzhodna Nemčija	14	14	5
Sovjetska zveza	6	4	6
Zahodna Nemčija	5	3	2
Velika Britanija	2	2	1
Bolgarija	1	2	4
Francija	1	2	0
Avstrija	1	0	1
Madžarska	1	0	0
Nizozemska	0	1	4
Švedska	0	1	3
Danska	0	1	0
Portugalska	0	1	0
Češkoslovaška	0	0	2
Švica	0	0	2
Italija	0	0	1

2. jugoslovanska nogometna liga

Koprčani doma proti Jedinstvu

V Koprju in vsej okolici vlada izredno zanimanje za današnji krstni prvenstveni nastop koprške enajsterice v drugi jugoslovanski nogometni ligi. Koprčani se bodo v tem, prvem kolu spoprijeli z moštvom Jedinstva iz Bihača.

Pari današnjega 1. kola: KOPER - Jedinstvo (Bi); Proleter - Novi Sad; Zadar - AIK; Borac - Famos; Šibenik - Vrbas; Spartak - Gošk Jug; Leotar - Jedinstvo (Br); Rudar - Iskra; Split - Kikinda.

Današnje 1. kolo 1. jugoslovanske nogometne lige: Sutjeska - Hajduk; Priština - Budućnost; Sarajevo - Varadar; Velež - C. zvezda (preložen); Osijek - Beograd; Partizan - Sloboda; Vojvodina - Željeznica; Čelik - Dinamo (Z); Dinamo (V) - Rijeka.

● SINOČNJE PRIJATELJSKE TEKME: Atalanta - Trento 2:2; Monza - Benacense 1:0; Catania - Bressanone 11:0; Brescia - Passirio 3:2; Pisa - Perugia 0:0; Piacenza - Udinese 1:5.

Sinoči v prijateljski nogometni tekmi proti Interju v Trstu

Po zelo privlačnem srečanju tesen poraz Triestine

Triestina — Inter 3:4 (2:2)

STRELCI: Altobelli v 15., 51. in 64. min., Collovati v 22. min., Bagnato v 33. min., Di Giovanni v 38. min., De Falco v 67. min. (11-metrovka).

TRIESTINA: Bistazzoni (od 63. min. Gandini), Costantini (od 58. min. Chiarenza), Bagnato (od 46. min. Salvadè), Dal Prà, Cerone, Braghin, De Falco, Strappa, Di Giovanni (od 58. min. Scaglia), Romano (od 58. min. Orlando), Cinello (od 79. min. Zanin).

INTER: Zenga (od 46. min. Lorieri), Bergomi (od 53. min. Mandorlini), Marangon, Baresi, Collovati, Ferri, Fanna, Tardelli, Altobelli, Brady (od 79. min. Cucchi), Rumenigge (od 79. min. Selvaggi).

SODNIK: Baldas iz Trsta. KOTI: 5:3 za Triestino. GLEDALCEV: 15.000.

TRST — Prvi nastop Triestine pred svojim občinstvom v tej sezoni je bil prava poslastica za ljubitelje nogometa, ki so se v lepem številu sinoči zbrali na Grezarju. Takoj moramo reči, da je bila tekma odlična in da ni manjkalo atraktivnih potez in niti razburljivih trenutkov, posebno v prvem polčasu. Tako je po prodornem začetku Interja, ki je v 23. min. že dosegel dvojno vodstvo in pokazal, da je za razred boljši, drugi polčas

bil kljub spremembam, ki jih je Triestina vnesla v svoje vrste, izenačen.

Obe ekipi sta pokazali dobro stopnjo pripravljenosti, čeprav je pri tem nekaj več pokazal Inter. Od posameznikov sta pri Interju izstopala Rumenigge in Altobelli, pri domačih pa bi predvsem podelili oba vratarja, Romana in zelo nevarnega Cinella, ki obeta tržaškim navijačem skupno z De Falcom lepo število zadetkov.

I. Pavletič

Castagner in Ferrari zadovoljna

Po tekmi so bili v bistvu zadovoljni vsi, tako Interjevi nogometaši kot tudi igralci domačega moštva. Prvi, ki se je prikazal v razkošnem press-centru občinskega stadiona, je bil trener Triestine Enzo Ferrari, ki je dejal: »Triestina je vse boljša in to je dokazala tudi tokrat, ko ni izgubila glave, saj je že izgubljala z dvema goloma razlike. Inter je na vsak način hotel zmagati, kar je bilo razvino od tega, kako so gostje protestirali, ko je sodnik domačim dosodil enajstmetrovko. Sedaj se je za Triestino zaključil najbolj naporen del priprave, saj bodo igralci prosti tri dni. Tokrat so se res izkazali in prepričan sem, da bodo dosegli

vrhunsko formo prav za nastope v italijanskem pokalu.»

Interjevi nogometaši so s se mokrimi lasmi hiteli proti svojem avtobusu, tako da so bile njihove izjave telegrafске. Branilec Ferri je bil še najbolj zgovoren (ker pač ni utegnil zbežati novinarjem): »V tej tekmi smo veliko grešili, a tudi pokazali marsikaj dobrega. Rezultat bi lahko bil tudi 6:3 za nas. S to odprto igro pač mnogo več tvegamo.« Tudi Fanna se je zakasnul s soigralcem sicer pa je izjavil: »Igral sem prav na moji poziciji, na desnem krilu in to mi je povsem prijalo, bilo pa je tudi dogovorjeno s trenerjem. Jasno je, da še nismo v formi.«

Interjev trener Ilario Castagner je bil zelo prijazen in zgovoren: »Moja ekipa je igrala dobro, le deset minut se je zmedla, ko so nasprotniki dosegli dva gola. Igramo pač cono in seveda veliko tvegamo. Igra je pač lepša: več golov bomo dali, a tudi prejeli. Sicer pa sem z Interjem zelo zadovoljen.« (dj)

V Bazovici zaman čakali

Inter bi bil moral včerajšnji jutranji trening opraviti na bazoviškem igrišču. Tako je bilo med društvi domenjeno in tako smo tudi poročali. Zal pa so se zadnji trenutek premislili in je Milančane marsikdo, med temi tudi vodstvo Zarje, zaman čakalo v Bazovici.

Aletika: finale B skupine v Budimpešti

Jugoslavija presenetila

BUDIMPEŠTA — Jugoslovanski atleti in atletinje so se v prvem dnevu finalne B skupine v Budimpešti presenetljivo dobro odrezali. V moški konkurenci so celo osvojili dve zmagi. Čanović je namreč zmagal v skoku v višino z 224 cm, Krčević pa je bil prvi v metu kopja s 83,60 m. Milić je v metu krogla (19,23 m) osvojil drugo mesto, Zdravković na 1.500 m in Knapić na 400 m sta bila tretja.

Tehnično najboljši rezultate so zabeležili v skoku v daljino. Madžar Szalma je namreč zmagal z 8,28 m, Bolgar Atanasov pa je bil drugi z 8,24 m.

EKIPNA LESTVICA: 1. Madžarska 54; 2. Bolgarija 53; 3. Španija 52; 4. Švica 51; 5. Jugoslavija 50; 6. Grčija 41; 7. Finska 35; 8. Norveška 23.

Tudi v ženski konkurenci se je jugoslovanska vrsta obnesla nad pričakovanjem in še posebno velja omeniti drugi mesti kopjašice Živanove (61,04 m) in Čonovičeve na 800 m (2'01"36).

EKIPNA LESTVICA: 1. Romunija 56; 2. Francija 49; 3. Finska 42; 4. Madžarska 39; 5. Nizozemska 31; 6. Jugoslavija 30; 7. Švedska 28; 8. Danska 13.

MOTOKIKLIZEM

Spencer v ospredju

ANDERSTORP — Na včerajšnji motociklistični dirki za VN Švedske je v razredu do 250 ccm, v katerem pa je Američa Spencer že predčasno osvojil svetovni naslov, zmagal Zahodni Nemec Mang (honda) pred Lavodom (Ven. - yamaha) in Riccijem (It. - honda). Do konca manjka še ena preizkušnja.

Dirki v razredu do 125 in 500 ccm bosta danes. V politrskem razredu je bil na poskusnih vožnjah najhitrejši Spencer, kateremu danes zadostuje tudi 3. mesto za osvojitve naslova tudi v tem razredu. Italijan Gresini pa je dosegel najboljši čas v razredu do 125 ccm.

Okrepitev za našo združeno odbojgarsko ekipo

Markovičeva pri Meblu

Za letošnje prvenstvo ženske B liga je naša združena ekipa Meblo najela beograjsko odbojkarico Lili-jano Marković Pešić. Po mnenju nekaterih odbojgarskih strokovnjakov, se je Meblo z Markovičevo dokaj okrepil.

Markovičeva je od leta 1977 igrala pri beograjski Crveni zvezdi, leta 1980 je postala članica jugoslovanske državne reprezentance, v kateri je opravila 63 nastopov. Stara je 26 let in letos je dobila izpisnico, da lahko igra v tujini.

Beograjska odbojkarica nam je po telefonu takole dejala: »Bila sem pri vas tako malo časa, da zares ne bi mogla dati nikakršne izjave o moji bodoči ekipi. Kar pa lahko rečem, je to, da sem zelo zadovoljna, in ponosna, da igram v moštvo, ki zastopa slovensko manjšino v Italiji.«

»Kdaj boste pričeli s pripravami pri Meblu?«

»S pripravami bom začela 1. sep-

tembra. Trenutno pa treniram s sedaj že bivšimi soigralkami Crvene zvezde, tako da bi se predstavila na priprave z Meblom že v dobri formi.«

Kot zanimivost naj omenimo, da je Lili-janin mož rokometaš. Igra pri Crveni zvezdi. Torej, prava športna družina. (bl)

Veleblagovnica Tolentino

Divo

TRST
Ul. XXX Ottobre 5
Tel. 61600
Ul. Valdirivo 10
vog. Ul. Trento

VELIKO SEZONSKO ZNIŽANJE CEN

S POPUSTI OD 10%
DO 50%

Obv. občini

kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti

Morales 53"35

MISSION VIEJO — 20-letni Američan Pablo Morales, srebrna kolajna na 100 m delfin in na 200 m mešano na OI v Los Angelesu je dosegel najboljši čas v petem in zadnjem dnevu plavalnega prvenstva ZDA. 100 m delfin je namreč preplaval z letošnjo najboljšo znamko 53"35. Odlično se je obnesla tudi Mary T. Meagher, ki je 100 m delfin preplavala v 59"28, kar je za leto 1985 najboljši izid doslej.

Brez presenečenj

STRATTON MOUNTAIN (ZDA) — Izidi četrtfinala teniškega turnirja za Grand Prix: McEnroe (ZDA) - Annacene (ZDA) 6:2, 6:3; Lendl (ČS SR) - Gilbert (ZDA) 6:3, 6:3; Connors (ZDA) - Mayotte (ZDA) 6:4, 6:0; Seguso (ZDA) - Davis (ZDA) 6:2, 7:6.

Poraz Navratilove

TORONTO — Na mednarodnem teniškem prvenstvu Kanade je največje presenečenje pripravila Kilschova (ZRN), ki je s 3:6, 6:4, 6:3 premagala Navratilovo (ZDA). Za slednjo je to že četrti letošnji poraz.

Dirka po ZDA

GRAND JUNCTION — Vzhodni Nemec Olaf Jentzsch je osvojil sedmo etapo mednarodne kolesarske dirke po ZDA pred Američanom Lemon-dom in Hamsptenom. Le-ta sta prvi in drugi na skupni lestvici.

Marlies Göhr 10"94

LEIPZIG — Na državnem atletskem prvenstvu NDR so najboljše rezultate zabeležili v ženskem teku na 100 metrov. Zmagala je namreč Marlies Göhr (10"94) pred Marito Koch (10"97) in Silke Gladisch (10"99).

Cram 2'12"86

LONDON — Angleški atlet Steve Cram je v teku na 1.000 m dosegel čas 2'12"86 in le za las zgrešil svetovni rekord svojega rojaka Sebastiana Coea (2'12"18).

Lora prvak

MIAMI — Kolumbijec Lora je z zmago po točkah iztrgal svetovni bok-sarski naslov v petlinji kategoriji (WBC) Mehikancu Zaragozi.

Falcao kršil pogodbo...

MILAN — Pri italijanski nogometni zvezi so včeraj objavili motivacijo razsodbe, s katero so sprejeli priziv Rome in razveljavili pogodbo s Falcaom. V bistvu so pogodbo razveljavili, ker se je Falcao ni držal, ko ni šel na zdravniški pregled, kot je zahtevala Roma.

Emporio

FIORENTINO

TRST - Ul. S. Maurizio 16 (Trg Ospedaie) - Tel: 794669

POPUSTI POPUSTI POPUSTI
NA VSEH ARTIKLIH:

obleke, krila, srajce, halje, nočne srajce

Obv. občini 12.7.

Obisk pri športnih organizacijah na Goriškem

Športno društvo Iskra iz Ronk deluje na področju najmlajših

Športno društvo ISKRA iz Ronk spada med najnovejša slovenska športna društva. Nastalo je v letu 1980 in združuje Slovence, ki živijo v Laškem. Podpredsednika, prof. telesne vzgoje, Roberta Pahorja, smo vprašali za kratek pregled delovanja društva, ki z razliko od drugih, deluje v pretežno italijanskem okolju.

Pahor nam je povedal, da je bilo društvo ustanovljeno predvsem zato, da bi se Slovenci zbirali in da bi se udeleževali v slovenskem športnem okolju. Potreba je nastala, ker so prav v tem letu v Romljanu odprli slovensko sekcijo osnovne šole. Da bi bili otroci prepuščeni sami sebi je v začetku društvo skrbelo za otroško telovadbo. Takrat je bilo 17 otrok in sta bila dva vaditelja. Pahor je nato povedal sledeče:

— Nekaj poizkusov pa je bilo že prej. Skušali smo ustanoviti žensko odbojkarso ekipo. Ni prišlo do izvedbe, ker je bilo premalo deklet na treningih. Kar pa se odbojke tiče, lahko povem, da je bila vključena, poleg drugega, k otroški telovadbi. Delovanje pa je sedaj malo statično. Zaradi pomanjkanja prostorov in zaprtja slovenske knjižnice v Romljanu je zmanjkalo začetno navdušenje. Predvsem je ta center veljal za zbirališče, kjer so se ljudje srečevali in je bil stik med starši večji. Istočasno pa je vadba potekala na osnovni šoli in je bilo dovolj vpisanih za otroško telovadbo.

Pozimi smo malo popustili, spomladi pa smo spet poprijeli in smo imeli splošno telovadbo. Poleg osnovnošolcev so hodili k telovadbi tudi otroci, ki so obiskovali srednjo šolo v Gorici. V tem okviru smo vadili odbojko, košarko in nogomet. Otroci so bili navdušeni in so radi hodili. Tak sistem športa za mladino ponavljamo vsako leto.

— Ali so uspehi zadovoljivi? Bi se dalo narediti še kaj več?

— Seveda lahko bi naredili tudi kaj več. Vendar pa je problemov precej. Osebo nimam mnogo časa. Sem tudi občinski svetovalec v Ronkah, poleg tega pa sem tudi zaposlen kot učitelj in sem še trener windsurfa. Skratka, časa na razpolago nimam dosti. Vendar pa so problemi še hujši. Predvsem je število otrok še vedno prenizko in šport še vedno temelji na osnovnošolcih. Z novim šolskim letom in s pomočjo učiteljev bomo skušali čimveč otrok vpisati k otroški telovadbi. Na podlagi tega pa bomo planirali delovanje. Mislim tudi, da je prav, da otroci ne trenirajo samo ene panoge. Vse morajo vsaj preizkusiti. Šele ko bomo spomladi nadaljevali na odprtem, bomo videli za katero panogo je več zanimanja. Na podlagi želj bomo usmerili tudi vadbo.

— Kako je glede vaditeljev in glede organizacije?

— Z vaditelji so težave in društvo, če hoče napredovati, mora nujno okrepiti organizacijo. Delo odbora je nujno. Politika, ki jo vodi, mora biti jasna in dobro začrtana glede na realnost. Mislim, da je razdelitev funkcij najnujnejša stvar.

— Niste nikoli pomislili na agonizem? To bi morda priklicalo večje število ljudi k društvu.

— V naši stvarnosti ni prostora za agonistično usmeritev. Naš šport temelji predvsem na družabnosti in ima vlogu zbiranja ljudi. Poleg tega pa so otroci premajhni za kaj takega. Ni dovolj ljudi za tako stvar. Amatersko in občasno nastopamo v moški odbojki na raznih turnirjih, tudi s pomočjo športnikov iz drugih vasi. Za pravi agonizem bi nas moralo biti število več.

— Kako pa je s prostori?

— To je najresnejši problem. Na-

ša slovenska stvarnost v Laškem rabi prostore, kjer bi se lahko zbirala. Občinska uprava mi je pred dnevi zagotovila, da nam bodo v najkrajšem času priskrbeli prostor. Najbrž bo na trgu v Romljanu. Tu bi imeli tudi svojo knjižnico. Na tem sedežu bi moralo delovanje oživeti. Prav v tem okviru bi rad, da bi te prostore uporabili tudi za namezni tenis. Vse mu temu pa sledi vrsta težav. Predvsem gre za strokovno vodstvo, po drugi strani pa prostor še nimamo na razpolago.

— Robert, ti si tudi učitelj in tekmovalac v windsurfu. Se ti ne zdi zamisel, da bi se lahko ta šport pri nas bolj uveljavil?

— Po izkušnjah, ki jih imam, lahko rečem, da se bo ta vrsta jadranja v naslednjih letih še bolj uveljavila. Rad bi, da bi v okviru Iskre nekaj tega naredili. Sam sem strokovno usposobljen za tako vadbo. Vendar je to le poletna panoga. Rad bi po končanem pouku na šolah, v prihodnjem letu, organiziral tečaj windsurfa za naše otroke v Laškem. Vendar je to zaenkrat še samo moja zamisel. Društvo mora preveriti, če se vse to da izpeljati ali pa ne.

Če bi ugnegli ustanoviti klub na Tržiškem, bi gotovo bil odziv večji. Predvsem bi lahko prihajali tudi iz zaležja. Mislim, da je vredno pomisliti na to možnost. Vsekakor je naš cilj samo to, kar ugnegli izpeljati s svojimi močmi glede na našo stvarnost in naše potrebe. Treba je vedno pomisliti na naše skraćeno število. Zato nima smisla planirati velikih stvari za mizo, če potem je realnost drugačna. Naš prvi cilj je predvsem ta, da prikličemo čimveč slovenskih otrok, ki živijo v Laškem v naše vrste. Šele potem lahko začnemo govoriti in planirati pestrejša delovanja.

MARKO JARC

obvestila

ZŠSDI
obvešča, da bo urad v Trstu zaprt od srede, 14. t. m., popoldne do ponedeljka, 19. t. m.

ŠD BREG
vabi vse mladince, ki bi se radi ukvarjali z nogometom, da pristopijo k društvu. Za prvenstvo cicibanov pridejo v postev rojeni do 1. 7. 1975, začetnikov od 1. 7. 1973 do 30. 6. 1975, najmlajši od 1. 7. 1971 do 30. 6. 1973 in naraščajnikov od 1. 7. 1969 do 30. 6. 1971. Informacije po telefonu št. 281-069 vsak torek, sredo in četrtek od 18. do 20. ure.

KOŠARKARSKA KOMISIJA ZŠSDI
obvešča, da sprejema prijave za začetniški trenerski tečaj, ki bo potekal od 25. do 30. avgusta v Borovem športnem centru na stadionu 31. maja v Trstu. Zainteresirani se na tečaj lahko prijavijo v tajništvo združenja tudi telefonsko 040/767304.

KOŠARKARSKA KOMISIJA ZŠSDI
obvešča, da so v tajništvo združenja v Ul. sv. Franciška 20/II. na voljo prijavitelje za udeležbo na prvem zamejskem košarkarskem taboru, ki bo od 1. do 7. septembra pod strokovnim vodstvom Petra Brunnarja. Tabor je namenjen igralcem letnikov 1970, 71, 72 in 73. Ostale informacije v tajništvo združenja. Rok za prijavo zapade 28. avgusta 1985

DAVOR
ZUPANČIČ

18. Dnevnik z odprave SPDT na Južno Anapurno

Spominjam se ga, kako je v mrzlih večerih v kuhinjskem šotoru ob šibki luči petrolejke večkrat vzel v roke fotografijo žene in otrok in jo ponosno kazal nam vsem. Oči so mu žarele, ko je govoril o domu in o domačih. Odkritosrčno moram priznati, da sem mu večkrat zavidal mirno in srečno zakonsko življenje, jaz, ki sem bil tudi v tem smislu kot majhna jadnica sredi razburkanega oceana.

Lucijan je kljub telesni pripravi zelo občutil višino. Glavoboli in vrtoglavice so ga vedno mučile in hrana mu ni kaj prida teknila. Izčrpanost se mu je poznala na zdelanem obrazu, toda s trdno voljo je vsemu temu kljuboval in se vedno udeležil vsake akcije na gori. Na koncu odprave je dejal, da se ne bo nikoli več vrnil v Himalajo, toda za to svojo edino ekspedicijo se je zares zelo potrudil in brez dvoma si je zaslužil, da bi jo kronal z večjim uspehom.

Noč sem prespal kot na domači postelji in samo žarek jutranjega sonca, ki je silil skozi odprt vhod šotora, me je predramil. Lenard je že sedel na grebenu in nekam preveč potrto gledal proti vrhu. Nisem ga motil. Počasi sem zlezal iz spalne vreče, oblekel puhpoko, si zavezal čevlje, ki sem jih vso noč imel na nogah, in stopil na odprto, v mrzli zrak zbujačočega se dneva. Dobre volje sem nagovoril Lenarda: »Zdravo, si bova sama pripravila zajtrk, ali počakava natakaj, da ga nama prinese iz Katmanduja?«

»Hm...« je rekel Lenard, prišel do mene in začel opravljati z majhnim plinastim kuhalnikom. Očitno mu n. bilo do šale, zato sem ga pustil pri miru. Ko je bil čaj pripravljen, sva ga ponudila tudi Cergolu, ki je naju že pozdravljaj iz sosednjega šotora. Kratek jutranji obred je bil končan in z vodjo odprave sva govorila o vzponu. Lenard se je zopet oddaljil, sedel na isto mesto na grebenu in z istim potrjim pogledom zrl v neznano. Tokrat me je radovednost premagala, zato sem se mu približal in ga vprašal, kaj ga danes muči.

»Pridi in pogledj,« mi je odgovoril, ne da bi se ozrl. »Verjetno je slabo spal,« sem dejal sam pri sebi, ko sem se vzpel na greben. Toda komaj sem zagledal nadaljnjo pot, mi je srce zastalo. Prostor za višinski tabor je bil približno petdeset metrov nad nami, za njim bi nas nekaj sto metrov spusta privedlo do ogromnega sedla, od koder pa se je greben v enem samem navpičnem skoku dvigal do vrha gore.

Na take težave nismo bili pripravljeni. Tudi vrvi in klinovi je bilo premalo, logično torej, da nas je prevzel obup in vse priprave ter sedanje delo se nam je zdel samo nesmiseln trud. Nočem misliti na poraz. Prisilim se, da pomislim, da je morda teren lažji, kot ga od daleč vidimo. Spustim se do šotorov, da prepustim opazovalno mesto Cergolu, ki je tudi sam hotel videti, kakšna je pot naprej.

golu, ki je tudi sam hotel videti, kakšna je pot naprej.

Nad majhnih, začasnim taborom, vkopanim v led na strmih pobočju grebena, je vladala popolna tišina. Nihče izmed nas ni hotel prvi izreči svojih misli. Spominjal sem se enakega trenutka pod Mount Kenya in se zavedal, da so v takih primerih občutki in želje skoraj enaki. Zavedaš se da si zgrešil vse, volja ti pade pod ničlo in želiš si samo stran od gore, ki te je neusmiljeno premagala. Pogovor, ki smo ga s težavo začeli, je stekel v istem rušilnem tonu in že smo mislili na povratek, ko se je nekaj v nas prebudilo.

Ni mogoče, da se vsi naši napori, želje in volja po uspehu tako klavrno končajo ob samem pogledu na smer pred nami! Ni mogoče, da se

Lenard na začetku fiksnih vrvi

po tolikih preplezanih smereh v Alpah, zdaj preplašimo te navpičnosti. Sklenili smo nadaljevati in vsaj doseči točko, ki nas bo morda dokončno ustavila. Razgovor se je dolgo zavlekel in nevšečne megle so že obdajale greben, ko smo začeli z vzponom. Nekoliko zaradi slabega vremena, nekoliko zaradi slabe volje, nam delo ni šlo od rok.

Že po prvem raztežaju se je dvostomska vrva zamotala in nas ustavila. Dobro uro sem porabil, da sem odmotal številne vrole in omogočil plezanje Cergolu, ki je kot po navadi vodil navezo. Ker plezanje ni bilo preveč zahtevno in smo v treh samo izgubljali dragocen čas, je Lenard sestopil do šotorov in tam pripravljaj kosilo.

Sledil sem Cergolu in v nahrbtniku nosil velik in kar je še huje, težak kamen, ki naj bi služil za fiksiranje vrvi, ker ni bilo mogoče zabijati klinov. To je izvrstna metoda zavarovanja, če nimaš druge rešitve. Vrv privežem na kamen ali kaj podobnega in tega zakoplješ globoko v sneg, da ostane dobro zasidran. Ko sem končal raztežaj in izročil vodji svoj tovor, je zahteval, da se zopet vrnem raztežaj niže in prinesem še nekaj kamenja, ki naj bi služilo za naslednje raztežaje.

»Kako pa je s poslom,« sem ga vprašal.

»Vse v najboljšem redu. Dela je ogromno, časa je vedno premalo. Konkurenca je tu neizprosna. Le za trenutek se ustaviš, pa je po tebi. Za kosilo večkrat popijem le kavico, eno ali dve slaščici in takoj na delo.«

»Kaj pa po končanem delu?«

»Na pomnim, da bi kdaj prišel domov pred enajsto zvečer. In še doma večkrat programiram delo za naslednji dan. Tako je, dragi moj, v New Yorku. Če želiš zaslužiti, moraš stalno delati in delati. Gorje, če se za trenutek ustaviš ali pa zbolíš, konkurenca te potepta.«

Središče Rockefeller Centra, osrčja bogatega Manhattna, kjer se kroji »svetovna gospodarska politika«.

TOMOS

Pri bencinski črpalki AGIP,
lastnik Pecikar Alessandro,
ob drž. cesti 14 -
Devin (pred motelom)
Tel. 208-580

Servis in nadomestni deli, deli za vespe in mopede, pnevmatike, spremembe pri ciao in vespah, popravila motorjev.

PONUDBA

- Pnevmatike firestone po zelo ugodnih cenah.
- Brezplačna montaža in stekanje koles.
- Po naročilu dobite tudi kmetijske pnevmatike.

NEW YORK
NEW YORK
NEW YORK

Branko Lakovič

8.

Tu lahko vidiš prave virtuoze »breck dance«; plesalca klasične muzike, ki mojstrsko usklajuje klasične elemente (skoki, piruete itd.) z najodobnejšim plesom in glasbo; za edinstveni show pa skrbi neobičajen par: sedemnajstletni fant in osemdesetletna ženska, ki izvajata moderne in klasične plesne, da jih prisotni stalno nagrajujejo z aplavzi. Pa koliko originalnih tipov: mladenič z Jamajke, ki je skregan z ameriško družbo, je oblečen v Kozaka in nosi ogromno kučuro (v disku pa je peklensko vroče); Poljak z velikim križem na prsih po kolenih drvi po disku; ogromen in tolst (2 m za najmanj 150 kg) črnc mirno stoji sredi dvorane in dvignjenih rok (kar dve uri zaporedoma) nekaj šušlja ali moli. Pederastrov je toliko, da se sploh človek zanje ne zmeni, pa čeprav njihovo ravnanje je vse prej kot... moško.

»To so najlepši trenutki, sicer našega enoličnega življenja. Glasba, to je kruh za nas. Z njo se sprostiš. Je kot mamilo, ki ti prodre v kri in srce,« mi

je dejal črnc iz našega kolegija. »To so trenutki, ko zares ljubim New York in te ljudi.«

In še dve zanimivosti iz diska: ko dekle stopi na plesišče, si navadno s seboj prinese torbico in jo položi na tla ob njo daleč od dolgoprstnežev; v disko lahko vstopiš v najnenavadnejših oblekah, s telovadnimi copati pa ne moreš. Zato v disku tudi vidiš dokaj čudna obuvala: od zimskih škornjev do japonskih sandalov, starih in zaflikanih čevljev. Tudi obleke so najrazličnejše: od bogatega in elegantnega para pa do skoraj raztrganega mladeniča, ki je verjetno z neizmerno težavo zbral skupaj dolarje za vstopnino ali pa je dobil listek brezplačno.

In tako v disku, kot na ulicah ali v šoli mi je od Američanov vselej ugajala ta preprostost in prostost v oblačenju.

DOLAR JE MERILO ZA VSE

V kolegiju in v mestu samem sem že spoznal več Američanov, ki so izhajali iz revnega ali srednjega sloja. Skoraj nemogoče pa je bilo, da bi spoznal kakega premožnejšega Newyorčana. Zanimalo pa me je, kako živijo predstavniki bogatejšega sloja, kaj mislijo o ameriški družbi, o življenju v tej državi itd.

Nekega dne, ko sem taval po »Little Italy«, značilni italijanski predel v NY, sem pri kavici espresso (ki je zelo drag) spoznal Američana, ki je dejal, da mu italijanščina zelo ugaja in da mu je tudi postala zelo potrebna pri delu. Rodil se je v San Diegu, že nekaj let pa živi v NY in se ukvarja z modo.

Lastnik sem nekaterih trgovin, rad pa popijem italijanski espresso, kajti naša kava nima nobenega okusa. Zato zahajam redno v to kavarno.«

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 35.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Postni tekoci račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski in modni (šir. 1 st. viš. 23 mm) 43.000 lir. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih povisek 20% IVA 18% Osmrtne, zahvale in sozolja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naroča pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I. iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

11. avgusta 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Dokler ga ni policija aretirala

»Novi Alah« Mirdžabaj presleparil pol SZ

MOSKVA — Začelo se je skoraj za šalo, na koncu pa je bilo tudi nekaj mrtvih. Nihče namreč ni verjel, da bi vaški norček lahko zapeljal toliko ljudi, mladih in starih, pa tudi ljudi z visoko izobrazbo in da bi jih lahko vključil s svojo »božjo čredo«. To pa je uspelo 50-letnemu Mirdžabaju Kimbatbajevu iz Avtonomne sovjetske karakalpske republike.

Za »boga« je promoviral, potem ko je vrsto let skušal najti svojo pot v življenju, seveda z najmanjšim možnim trudom. Najprej je Mirdžabaj delal v kolhozu, vendar je tam delo bilo pretežavno. Zato je začel kariero trgovca z lesom. Tudi tega se je naveličal in postal zidar na vasi. Služil je po 30 rubljev dnevno, kar ni malo. Potem je postal rokokoborec na vaških veseljih. Ko se je tudi tega naveličal, je postal Alahov služabnik. Začel si je pripisovati nadnaravne zmožnosti ter trdil, da lahko ozdravi katerekoli bolezen. Vse to pa je bilo premalo: končno se je proglasil za »novega Alaha«.

Sam je živel sila razkošno, svojim privrženecem pa je svetoval asketsko življenje. Za vero jih ni vprašal, saj

je ustanavljal novo vero. Nekoč se je podal v Moskvo, kjer se je srečal z lahkovernim novinarjem, ki je zelo pohvalno pisal o njem. S časopisom se je Mirdžabaj vrnil domov in prepričal celo vrsto delavcev in kmetov in celo nekaj krajevnih partijskih voditeljev, da so mu sledili kot učenci.

K novemu »Alahu« so začeli zahajati ljudje iz vseh sovjetskih republik, on pa jih je zdravil na najrazličnejše načine. Če so bolnice bile prikupna dekleta je obvezna etapa v zdravlje-

nju bilo skupno kopanje. Ljubezni do kopanja se je slepar navzel v Moskvi, kjer se je prvič kopal v kadi.

In tako je možakar obogatel. Ko so ga aretirali so pri njem našli 6.000 rubljev v gotovini in 28 različnih hranilnih knjižic. Policija pa ga je aretirala potem ko je 3 dni oblegala mesto, saj so ga njegovi privrženci branili z orožjem v roki. Kljub temu, da je na policiji priznal, da nima nadnaravnih zmožnosti, so še zmeraj nekateri, ki verjamejo v »novega Alaha«.

Premalo denarja za funkcionarje

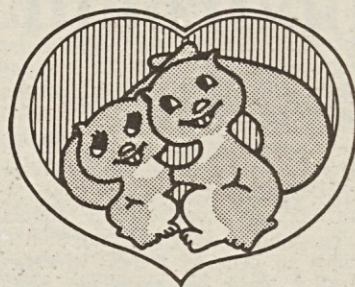
WASHINGTON — Poslanci, senatorji, sodniki, in visoki državni funkcionarji v ZDA so premalo plačani. To vsaj izhaja iz poročila, ki so ga predložili komisiji, ki proučuje dohodke zveznih funkcionarjev. Obstaja utemeljena skrb, da bo javna uprava v kratkem zaman iskala funkcionarje, vsaj za odgovornejša mesta, saj so plače prenizke. Sodniki tako prejema približno 68 tisoč dolarjev letno (135 milijonov lir), poslanci in senatorji 75.000 dolarjev (150 milijonov lir), celo podpredsednik ZDA prejema samo 98.000 dolarjev (194 milijonov lir).

Najslabše plačani igralec baseballa v čikaškem moštvu, pravi senator Paul Simon, ki je sestavil poročilo, je boljše plačan od funkcionarjev, ki morajo sestavljati zakone. Zato imamo dobre igralce baseballa in slabe zakonodajalce.

Harriet Beecher Stowe

39.

Koča strica Toma

Vedno na uslugo
svojim klientom

elio

se zahvaljuje
za zaupanje

mobili elio
PROSEK (TRST)
TELEF. 225277

ter obvešča, da bo trgovina pohištva
zaprta samo

od 12. do 19. avgusta
VSE ZA DOM IN VRT

če,

Če ste na počitnicah, dobro zabavo!

Če nameravate v kratkem na dopust, vam želimo
lepo vreme!

Če želite naložiti svoj denar drugače, sedaj je
čas, da obiščete podjetje RAMANI.

Če si lahko privoščite počitnice in ponudbo
RAMANI, obiščite nas in vaše počitnice se bodo
spremenile v dober posel!

PRALNI STROJI

AEG

Mod 502 expert

485.000 lir

BOMPANI

Mod 2763 s termostatom

350.000 lir

CANDY

Mod J 404 notr. stene
iz polipropileneja

370.000 lir

CANDY ACQUAMATIC 3

435.000 lir

IGNIS

Mod AVW 632 s polnjenjem od zgoraj

520.000 lir

POMIVALNI STROJI

CANDY

TCE 510

485.000 lir

CANDY

TCE 520

530.000 lir

EXPERT

E 14 X

550.000 lir

... in nadaljnjih 50 modelov na ogled!

V cene je vključen davek IVA

Plačevanje na obroke do 42 mesecev brez predplačila in brez menic.

sergio
Ramani

Vaša trgovina expert v Trstu — Ul. Revoltella 10